

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2014

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

	blz.
A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVOORSTEL	3
B. DE BEGROTINGSTOELICHTING	4
1. Leeswijzer	4
2. Beleidsagenda 2014	5
Tabel belangrijkste mutaties	13
Tabel beleidsdoorlichtingen	16
3. Beleidsartikelen	17
1. Openbaar bestuur en democratie	17
2. Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	22
6. Dienstverlenende en innovatieve overheid	25
7. Arbeidszaken overheid	31
4. Niet-beleidsartikelen	36
11. Centraal apparaat	36
12. Algemeen	40
13. Nominaal en onvoorzien	42
14. VUT-fonds	43
5. De Baten-lastenagenschappen	44
5.1 Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocu- menten (BPR)	44
6. Bijlagen	49
6.1 Verdiepingsbijlage	49
6.2 Moties en toezeggingen	57
6.3 Specifieke uitkeringen (interdepartementaal)	86

6.4 Evaluatie- en overig onderzoek	blz. 91
6.5 ZBO's en RWT's	93
6.6 Subsidiebijlage	94
6.7 Afkortingen	97
6.8 Trefwoordenlijst	99

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ BEGROTINGSWETS- VOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het jaar 2014 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2014. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2014.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2014 vastgesteld. De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. Begrotingstoelichting).

Wetsartikel 2

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en de lasten, het saldo van de baten en de lasten, en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van de in de staat opgenomen baten-lastenagentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) voor het jaar 2014 vastgesteld. De in die begrotingen opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze memorie van toelichting en wel in de paragraaf inzake baten-lastenagentschap voeren.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

Nieuwe begrotingsindeling beleidsartikelen

Sinds de departementale herindeling van het kabinet Rutte-Asscher heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naast begrotingshoofdstuk VII (BZK) een nieuw begrotingshoofdstuk XVIII (Wonen en Rijksdienst) gekregen. Bij de ontwerpbegroting van 2014 worden deze voor het eerst als twee aparte begrotingen gepresenteerd. Dit heeft ook gevolgen voor de presentatie van de beleidsartikelen. Hoofdstuk VII beschrijft de artikelen: Openbaar Bestuur en Democratie, Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, Arbeidszaken Overheid en Dienstverlenende- en Innovatieve Overheid. Voorts beschrijft hoofdstuk VII de niet-beleidsartikelen: Centraal apparaat, Algemeen, Nominaal en Onvoorzien en VUT-fonds. In het artikel Centraal apparaat wordt beschreven hoe de taakstelling Rutte II wordt ingevuld.

De begroting Wonen en Rijksdienst (XVIII) beschrijft de artikelen: Wonen, Woonomgeving en bouw, Kwaliteit Rijksdienst en Uitvoering Rijksvastgoedbeleid.

Diensten die een baten-lastenstelsel voeren

De begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) kent vanaf 2014 één baten-lastenagentschap, te weten Basisregistratie Persoonsgegevens Reisdocumenten. De paragraaf over de baten-lastenagentschap presenteert de voorgeschreven financiële- en doelmatigheidsoverzichten ter toelichting op de begrotingsstaat van dit agentschap.

De baten-lastenagentschappen Logius, P-direkt, De Werkmaatschappij, FMHaaglanden, SSC-ICT, Rijksgebouwendienst, Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf en de Huurcommissie vallen onder de begroting Wonen en Rijksdienst (XVIII).

Specifieke uitkeringen

In paragraaf 6.3 is de bijlage specifieke uitkeringen (interdepartementaal) opgenomen. Hierin geven de departementen aan welke uitkeringen zij doen voor gemeenten en provincies.

Budgetflexibiliteit

In de begroting is de informatie over de budgetflexibiliteit opgenomen in de tabellen betreffende de budgettaire gevolgen van beleid. Van de uitgaven wordt vermeld – in percentages – welk deel daarvan juridisch is verplicht voor het jaar 2014. Vanaf de ontwerpbegroting 2014 wordt ook per instrument aangegeven welke percentages juridisch verplicht zijn. Deze worden onder de budgettaire gevolgen van beleid toegelicht.

2. BELEIDSAGENDA 2014

Het Huis van Thorbecke, de inrichting van onze democratische rechtstaat, is een passende woning voor alle inwoners van ons land en niet enkel een onderkomen voor de overheid. Dat huis wordt de komende jaren op onderdelen aan de eisen van deze tijd aangepast. In 2014 ligt de nadruk op een sterkere positie van de burgers, een grotere rol van gemeenten voor collectieve voorzieningen, en het stroomlijnen van de organisatie van de overheid.

Inwoners van Nederland vragen en krijgen steeds meer invloed om zo hun verantwoordelijkheid voor hun leven en hun omgeving vorm te geven. Dit spreekt uit de initiatieven waarbij burgers hun eigen kracht inzetten om hun doelen te bereiken, het verbeteren van de dienstverlening door de overheid en het verminderen van de regeldruk voor burgers, professionals, bedrijven en overheden.

De decentralisaties op het terrein van ondersteuning, participatie en van jeugd naar de gemeenten passen hier in. De gemeente is haar inwoners het meest nabij en legt aan hen ook verantwoording af. Hierbij passen de vooral van onderop te verwachten gemeentelijke herindelingen en het versterken van de bestuurskracht van gemeenten door middel van passende samenwerkingsverbanden.

Zoals de stroomlijning van het openbaar bestuur wordt vormgegeven vanuit de behoeften van de inwoners, zijn ook een aantal (wets)wijzigingen voorzien om de positie van de burger als stemgerechtigde te versterken (zoals het onderzoek naar elektronisch stemmen en stemmen vanuit het buitenland). Ook komen er maatregelen tegen identiteitsfraude, tegen integriteitschendingen en voor het terugdringen van geweld tegen de uitvoerders van publieke taken.

Om in de publieke sector het goede voorbeeld te geven, worden de topinkomens verder beperkt.

2.1 MODERNISEREN EN DEMOCRATISEREN VAN HET HUIS VAN THORBECKE

In de «Nota Bestuur in samenhang. De bestuurlijke organisatie in Nederland» zijn de voorstellen voor de modernisering van de bestuurlijke organisatie nader uitgewerkt en in onderlinge samenhang gebracht. Deze voornemens betreffen drie grote decentralisatieoperaties en het creëren van voldoende uitvoeringskracht bij de gemeenten. Aansluitend hieraan ziet het kabinet voor de langere termijn een uit landsdelige provincies bestaand middenbestuur. In deze kabinetsperiode moet dat streven leiden tot de vorming van een noordvleugelprovincie. Voorts wordt in de nota het belang gestipuleerd van versterkte burgerparticipatie.

Democratische vernieuwing (versterken relatie tussen mensen en overheid)

«Doe-democratie»

In 2014 wordt verder gewerkt aan het ondersteunen van zowel medeoverheden als maatschappelijke organisaties bij de aansluiting van de overheid op de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Er wordt aangesloten op de adviezen over de «doe-democratie» van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), de Raad voor het

Beleidsagenda

openbaar bestuur (Rob), de Raad van State, het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO), maar vooral op de initiatieven binnen de samenleving.

Om dit te ondersteunen is een agenda opgesteld.

- Er vindt, op de gebieden recht (wet- en regelgeving, experimenteer-ruimte, rechtsvormen), financiën (financieringsvormen) en fiscaliteit, een verkenning plaats naar de faciliterende en ruimte scheppende rol voor de overheid bij maatschappelijk initiatief.
- Samen met vernieuwende gemeenten worden nieuwe werkvormen ontwikkeld voor de «doe-democratie».
- Andere onderdelen van de agenda zijn de samenwerking met het initiatievenplatform «Kracht in Nederland», het wegnemen van belemmeringen in de regelgeving voor vrijwilligers en een aantal evaluaties over de effecten van regelgeving op actief burgerschap.

Verkiezingen

In 2014 vinden verkiezingen plaats voor de gemeenteraden (19 maart 2014), en voor de Nederlandse leden voor het Europees Parlement (22 mei 2014).

- De Experimentenwet¹ maakt het mogelijk experimenten uit te voeren met het centraal tellen van de uitgebrachte stemmen en (bij de verkiezing van de leden van het Europees Parlement) met het per e-mail toezenden van een nieuw ontwerp stembiljet aan de kiezers die vanuit het buitenland mogen stemmen.
- De registratieprocedure voor de kiezers die vanuit het buitenland willen stemmen, wordt vereenvoudigd. Door een permanente registratie van kiezers in het buitenland vervalt de registratie voor afzonderlijke verkiezingen. Voor het eerst gaat dit gelden bij de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer in 2017 (zie brief van 12 juni 2013²).
- In mei 2013 is een externe adviescommissie ingesteld, die tot taak heeft na te gaan of elektronisch stemmen in het stemlokaal, bij verkiezingen die vallen onder de Kieswet, mogelijk is. De commissie streeft ernaar voor 1 november 2013 advies aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uit te brengen.
- Het wetsvoorstel tot aanpassing van de waterschapsverkiezingen regelt het behoud van directe verkiezingen voor de waterschappen. Om de opkomst te verhogen worden deze verkiezingen voortaan per stembus en gelijktijdig gehouden met die voor de leden van Provinciale Staten.
- De Wet financiering politieke partijen vereist dat alle in de Staten-Generaal vertegenwoordigde politieke partijen en hun neveninstellingen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties overzichten sturen van ontvangen giften van in totaal 4.500 euro of meer en van schulden van 25.000 euro of meer. De partijen moeten de overzichten voor het eerst indienen vóór 1 juli 2014.
- In 2014 zal naar verwachting de parlementaire behandeling plaatsvinden van een wetsvoorstel dat erin voorziet dat ook lokale partijen onder de Wet financiering politieke partijen gaan vallen. Het streven is het wetsvoorstel eind 2013 in consultatie te brengen.
- Het aantal politieke ambtsdragers bij provincies wordt verminderd. In de toekomst zullen er minimaal twee en maximaal vijf gedeputeerden zijn, waar dat er nu nog minimaal drie en maximaal zeven zijn. Het

¹ Kamerstukken II, 2012–2013, 33 573

² Kamerstukken II, 2012–2013, 31 142-35

Beleidsagenda

streven is dat met ingang van de provinciale verkiezingen van maart 2015 het aantal politieke ambtsdragers bij provincies met 25 procent is verminderd.

Meer taken voor gemeenten vergt sterke organisaties

Decentralisatie op het gebied van ondersteuning, participatie en jeugd naar de gemeenten maakt maatwerk richting burgers mogelijk. Onnodige bureaucratie kan vermeden worden door de dienstverlening dichter bij de burger te organiseren. Dit vergt wel meer dan het simpelweg decentraliseren van de huidige taken.

Het kabinet heeft in de decentralisatiebrief (d.d. 19 februari 2013) de randvoorwaarden van de decentralisaties geschetst: stevige uitvoeringskracht, voldoende beleidsruimte, een beperkte regeldruk en verantwoordingslast, ruimte voor integraal maatwerk in wet- en regelgeving en een zo breed mogelijke ontschotting in het gemeentefonds tot één integraal budget. Daarnaast biedt het kabinet ondersteuning aan gemeenten door een gezamenlijke werkagenda bij de implementatie van de drie decentralisaties.

- In 2013 is samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) gewerkt aan het organiseren van voldoende bestuurskracht bij gemeenten voor de te decentraliseren taken door middel van samenwerkingsverbanden. Deze verbanden zijn nu grotendeels gevormd. In 2014 zal het aankomen op het vervolmaken van de samenwerking tussen gemeenten.
- Daarnaast wordt in 2014 verder gewerkt aan gemeentelijke herindeling van onderop. Per 1 januari 2014 zullen als gevolg van een herindeling vier nieuwe gemeenten worden ingesteld. Gedurende 2014 volgt de parlementaire behandeling van vijf nieuwe wetsvoorstellen die herindeling per 1 januari 2015 beogen.
- In het regeerakkoord is opgenomen dat er «Een wetsvoorstel tot afschaffing van de WGR+ samenwerkingsverbanden zal worden ingediend.». Het voorstel bevat naast het afschaffen van de WGR+ het voornemen twee vervoerregio's mogelijk te maken voor Rotterdam-Den Haag en Amsterdam-Almere. De inwerkingtreding van het wetsvoorstel is voorzien op 1 januari 2015.

Effectief Middenbestuur

Het kabinet streeft naar een effectief middenbestuur. Om dat te bereiken, is er voor de lange termijn een eindperspectief van landsdelige provincies. Het samenbrengen van de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht in één noordvleugelprovincie in deze kabinetsperiode is het concrete voornemen. Deze provinciale herindeling zorgt ervoor dat het schaalniveau van de nieuwe provincie beter aansluit bij het niveau waarop maatschappelijke vraagstukken op de terreinen ruimtelijke ordening, natuur- en milieu, verkeer en (regionale) economie spelen.

- Het wetsvoorstel voor de samenvoeging van Noord-Holland, Flevoland en Utrecht wordt in 2014 ingediend bij de Tweede Kamer en zal op 1 januari 2016 ingaan.
- Tegelijk met de indiening van het wetsvoorstel kan de Tweede Kamer een inhoudelijke agenda voor de nieuwe provincie verwachten. Daarin wordt ingegaan op de taken, bevoegdheden en budgetten van de nieuwe provincie.

Het kabinet wil bevorderen dat de provincies hun eigen huishouding materieel sluiten. Hun kerntaken liggen op het terrein van ruimte, verkeer en vervoer, natuur en economie. Uitgezocht wordt welke taken en

activiteiten buiten dit profiel worden uitgevoerd en hoeveel geld daaraan wordt besteed. Vervolgens zullen afspraken worden gemaakt deze taken vrijwillig te beperken.

Verdieping van het constitutioneel bestel

Tijdens de viering van het 200-jarige bestaan van ons Koninkrijk zal ook volop aandacht zijn voor democratie en rechtstaat. Er zijn verscheidene wetsvoorstellen in voorbereiding.

- Eind 2013 wordt een voorstel tot modernisering van artikel 13 (onschendbaarheid van het brief-, telefoon en telegraafgeheim) bij de Tweede Kamer ingediend, ertoe strekkend de onschendbaarheid uit te breiden naar alle moderne communicatiemiddelen. Voorts kan de Tweede Kamer in de loop van 2014 een voorstel tot opnemings in de Grondwet van het recht op een eerlijk proces en van de toegang tot de rechter, tegemoet zien.
- In de «Nota Bestuur in samenhang. De bestuurlijke organisatie in Nederland» is aangekondigd dat het kabinet met een beschouwing komt op Hoofdstuk 7 van de Grondwet. Daarin wordt ingegaan op de wijzigingen in het grondwettelijk kader ten aanzien van de waterschappen en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, alsook op algemene aspecten zoals het hoofdschap van de gemeenteraad en de provinciale staten en de (on)mogelijkheid van tussentijdse ontbinding van de gemeenteraad of provinciale staten.

Het kabinet is voornemens om op de internationale dag van de mensenrechten (10 december 2013) een staat van de grondrechten en een bijbehorend nationaal actieplan grondrechten uit te brengen, dat de stand van zaken van mensenrechten in Nederland beschrijft en er concrete actiepunten aan verbindt.

2.2 EXCELLENTE KWALITEIT VAN DE OVERHEID

Verbeteren van de dienstverlening van de overheid en het verminderen van de regeldruk

De komende vier jaar verlaagt het kabinet de regeldruk door onnodige regels te schrappen, wettelijke verplichtingen te versoepelen en de dienstverlening te verbeteren. Hierdoor besparen burgers en bedrijven samen in totaal 2,5 miljard euro verspreid over de periode tot en met 2016. Dit staat beschreven in de kabinetsbrief «Goed Geregeld, een verantwoorde vermindering van regeldruk 2012–2017».

Verminderen Regeldruk Burgers en Professionals

Het doel is om 400 miljoen euro aan besparingen te realiseren in de periode tot en met 2016 voor burgers en professionals. Bij de aanpak is sprake van maatwerk. Vanuit de leefwereld van mensen wordt gekeken waar sprake is van veel regeldruk en hoe die te verlichten.

- Als eerste wordt de regeldruk aangepakt bij de schuldhulpverlening, het vrijwilligerswerk, de Wet maatschappelijke ondersteuning en bij de politie. Hierbij wordt nauw samengewerkt met uitvoeringsorganisaties en gemeenten. Medio 2014 wordt gekozen waar de regeldruk aanvullend wordt aangepakt.
- Bij de decentralisaties naar gemeenten op het terrein van ondersteuning, participatie en jeugd wordt nieuwe regeldruk voorkomen.
- Daarnaast worden de toezichtslasten verlaagd door de toezichtsactiviteiten tussen Rijk en medeoverheden beter af te stemmen (uitvoeringsprogramma «Beter en Concreter»).

Beleidsagenda

- Wettelijke regels of procedures mogen niet onnodig knellen of slimmer werken in de weg staan. Ook in 2014 blijft het mogelijk om onder voorwaarden wet- en regelgeving buiten werking te stellen («Van Regels naar Ruimte»). Zo is het bijvoorbeeld mogelijk gemaakt om het paspoort thuis te laten bezorgen (in plaats van ophalen op het gemeentehuis).

Digitale Dienstverlening 2017

Uiterlijk in 2017 kunnen bedrijven en burgers daartoe zaken die zij met de overheid doen, voortaan digitaal afhandelen. In de «Visiebrief Digitale overheid 2017» beschrijft het kabinet hoe de overheid dit doel voor haar burgers wil bereiken.

- Het programma »Digitale overheid 2017« richt zich onder meer op het vergroten van de digivaardigheid van burgers.
- Het programma richt zich tevens op de gebruiksvriendelijkheid van ICT-voorzieningen van de overheid.
- Beveiliging is een prioriteit. Er wordt geïnvesteerd in de e-overheidsvoorzieningen om het beveiligingsniveau in stand te houden.
- De effectieve inzet van basisregistraties wordt voortgezet.

Gemeentelijke basisadministratie (GBA)

- In 2014 wordt de Wet basisregistratie personen ingevoerd. Met deze volgende stap in de modernisering van de huidige Gemeentelijke basisadministratie is sprake van een meer sluitende registratie van personen, mede door de uitbreiding met het registreren van niet-ingezetenen.
- Om verschillende problemen, zoals de fraude bij de toeslagen, beter aan te kunnen pakken, wordt in 2014 de kwaliteit van de gegevens in de Gemeentelijke basisadministratie verbeterd.
- In 2014 wordt ook gestart met het gereed maken van de overgang van de Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba (PIVA) naar de Gemeentelijke basisadministratie in Caribisch Nederland.

Digitale basisinfrastructuur

Voor de bovenstaande ontwikkelingen is een stelsel van eOverheidsvoorzieningen (Digitale basisinfrastructuur) een noodzakelijke basis. Door realisatie van het stelsel van basisregistraties, een gedegen stelsel van identiteit en authenticatie en het realiseren van interoperabiliteit tussen systemen op basis van – waar mogelijk open – standaarden, kan de overheid goede dienstverlening bieden, zorgen voor een veilige en betrouwbare informatievoorziening en werken als één overheid.

Vele eOverheidsvoorzieningen zijn nu in bedrijf, dienen up to date gehouden te worden en te voldoen aan de wijzigende eisen met betrekking tot veiligheid, toenemend gebruik en interoperabiliteit, ook in internationaal verband. Dit moet bijdragen aan een open overheid. Tegelijkertijd moet gewerkt worden aan een groter bestuurlijk en operationeel besef van het belang van informatiebeveiliging.

Het gehele openbaar bestuur is een vitaal domein in het nationale netwerk van detectie en response. Daarom is de feitelijke beveiliging van de voorzieningen, zoals DigiD, van groot belang.

- DigiD is het identificatiemiddel voor burgers om elektronisch zaken te doen met de overheid. Het moet veilig en betrouwbaar zijn en blijven. Daartoe wordt gewerkt aan een verdere verhoging van het betrouw-

baarheidsniveau van DigiD. Er wordt gewerkt aan een landelijk afsprakenstelsel (eID), waarbinnen diverse identificatiemiddelen en -voorzieningen (publiek en privaat) ingezet worden bij de elektronische dienstverlening aan burgers en bedrijven. Daarbij wordt een voorstel uitgewerkt om een DigiD-kaart te ontwikkelen, die ook buiten het domein van de overheid kan worden gebruikt.

- Er worden voorzieningen ontwikkeld, waarmee burgers (en bedrijven) zelf identiteitsfraude kunnen tegengaan. Het wordt mogelijk de geldigheid van identiteitsdocumenten van anderen te verifiëren en de eigen identiteitsdocumenten bij diefstal of verlies te blokkeren.
- Identiteitsfraude kan op vele manieren plaatsvinden. Dit vraagt een gezamenlijke, interdepartementale aanpak. Eind 2013 ontvangt de Tweede Kamer een kabinetsbrede visie op identiteitsfraude.
- Nederland heeft zich aangesloten bij het Open Government Partnership en verbindt aan de deelname aan dit internationale netwerk een actieplan. De transparante, de faciliterende en de toegankelijke overheid vormen de drie pijlers van de Nederlandse deelname. Uitgangspunt is dat alle informatie openbaar is, tenzij er gewichtige redenen zijn, om dat in een bepaald geval niet te doen.

Integere en veilige publieke taakuitoefening

Integriteit in het openbaar bestuur – bij zowel bestuurders als bij ambtenaren – is een absolute voorwaarde voor een goed werkende overheid en voor het vertrouwen dat burgers in die overheid en in haar bestuurders hebben.

- In 2014 worden de aanbevelingen voortkomend uit een onderzoek naar de kwaliteit van integriteitsonderzoek naar bestuurders en topambtenaren in uitvoering genomen.
- Voor een integer bestuur is rechtsbescherming van klokkenluiders essentieel. In 2012 zijn daartoe het adviespunt klokkenluiders en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid ingesteld. In 2014 kunnen de Staten-Generaal een evaluatie hiervan tegemoet zien. Zonodig zal vervolgens het stelsel van adviespunt en onderzoeksraad worden verbeterd en versterkt.
- Verbaal en fysiek geweld tegen mensen die een publieke taak vervullen, is onacceptabel en moet worden bestreden. Dat kan door straffen, maar ook door een structurele aanpak. Het programma Veilige Publieke Taak (VPT) wordt daartoe tot 2017 voortgezet. In 2014 is er specifiek aandacht voor het lokaal bestuur en preventie.

Moderniseren van werkgeverschap publieke sector

- De kwaliteit van de publieke sector is afhankelijk van de kwaliteit en de motivatie van de mensen die er werken. De mobiliteit is belangrijk voor talentontwikkeling, brede inzetbaarheid en flexibiliteit van overheidspersoneel. Met een programmatische aanpak worden overheidsorganisaties gestimuleerd zich op regionaal niveau aan te sluiten bij arbeidsmarktnetwerken, zodat overgangen van werk naar werk makkelijker worden.
- Overheidswerkgevers hebben een voorbeeldfunctie, zoals bij het scheppen van banen voor mensen met een arbeidsbeperking. Vanaf 2014 worden jaarlijks 2.500 arbeidgehandicapten bij de publieke sector aangesteld.
- Een genormaliseerde rechtspositie van ambtenaren, waaronder een gemoderniseerd ontslagrecht zoals dat op basis van het Sociaal Akkoord wordt voorbereid, leidt tot een meer transparant en eenduidig rechtsstelsel. Vanwege de omvang en complexiteit hiervan is het

- streven dit wetsvoorstel niet eerder dan tegelijkertijd met de inwerkingtreding van het gemoderniseerde ontslagrecht in te laten gaan.
- De krappe overheidsfinanciën nopen tot een optimale inzet van de voor arbeidsvoorwaarden beschikbare middelen. De loonsombenadering geeft overheidswerkgevers de ruimte om in samenspraak met de vakbonden een optimale inzet te kiezen, mede met het oog op het realiseren van een toekomstbestendige ABP-pensioenregeling en modernere secundaire arbeidsvoorwaarden.

Beperken Topinkomens Publieke Sector

- In 2014 verschijnt de eerste rapportage over de Wet normering topinkomens (WNT) die per 1 januari 2013 in werking is getreden.
- Het in de WNT vastgelegde bezoldigingsmaximum (130% ministersalaris) wordt per 1 januari 2015 verder verlaagd tot het niveau van 100% van het ministersalaris. Een conceptwetsvoorstel hiertoe wordt nog in 2013 in consultatie gebracht.
- Bovendien wordt een start gemaakt om de norm uiteindelijk ook te gaan laten gelden voor niet-bestuurders in de (semi-)publieke sector.

2.3 NATIONALE VEILIGHEID

Ontwikkeling dreigingsbeeld

Risico's en bedreigingen voor de (inter)nationale veiligheidsbelangen van Nederland hebben steeds meer een internationaal karakter gekregen. Dit komt onder andere door een in toenemende mate dynamische en onzekere internationale omgeving. Nieuwe terroristische dreigingen kunnen zich op onvoorspelbare wijze, in korte tijd en van buitenaf (exogeen) ontwikkelen.

Daarnaast worden de risico's en bedreigingen voor de Nederlandse veiligheidsbelangen sterk beïnvloed door de snelle ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie. De nieuwste toepassingen vinden snel hun weg in de maatschappij, en daarmee ook naar de onderzoeksgebieden van de AIVD. Dit leidt er toe dat de buitenlandse en de binnenlandse veiligheid verweven raken en het dreigingsbeeld diffuser wordt.

De belangrijkste ontwikkelingen voor de binnenlandse veiligheid zijn:

Fragiele/instabiele structuur aan buitengrenzen Europa

De afgelopen jaren zijn er aan de buitengrenzen van Europa meer fragiele en instabiele regio's gekomen (noordelijk Afrika, Midden-Oosten, Kaukasus). Deze instabiliteit heeft gevolgen voor de Nederlandse buitenlandpolitiek, de handelsbelangen, de energievoorzieningszekerheid en de in Europa woonachtige migrantengemeenschappen en brengt grote veiligheidsrisico's met zich mee.

Om de Nederlandse regering te informeren, wordt een zo zelfstandig mogelijke inlichtingenpositie onderhouden met betrekking tot programma's van massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen van landen van zorg. Verwervingsactiviteiten in of via Nederland zullen in samenwerking met de MIVD worden tegengegaan. Deze activiteit is een onderdeel van de buitenlandtaak van de AIVD. Aanvullend op het regeerakkoord is afgesproken dat de buitenlandtaak niet wordt geschrapt.

Beleidsagenda

Gewapende jihad, waaronder Syrië

Uit onderzoek van de AIVD blijkt dat een fors aantal jongeren in korte tijd naar Pakistan, Somalië en, in het bijzonder, Syrië is afgereisd om deel te nemen aan de gewapende jihad. Bij terugkeer kunnen deze jongeren een veiligheidsrisico vormen.

Bij de aanpak wordt door alle betrokken overheidsorganisaties samengewerkt in bestuurlijke en strafrechtelijke zin. Ook wordt contact gehouden met buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Zo mogelijk wordt verhinderd dat Nederlandse ingezetenen zich aansluiten bij internationale jihadistische netwerken. Aandacht krijgt ook het onderkennen van personen en organisaties die een faciliterende of stimulerende rol spelen in de jihadgang.

Cyberdreiging

Digitale aanvallen kunnen de integriteit van de staat, de veiligheid van de vitale infrastructuur en de betrouwbaarheid van informatie aantasten. Uit onderzoek van de AIVD blijkt dat er op grote schaal sprake is van cyberaanvallen, onder meer door vreemde mogendheden. Digitale aanvallen nemen bovendien in aantal en complexiteit toe.

De Nederlandse samenleving wordt beschermd tegen digitale aanvallen door onderzoek naar aanvallen die maatschappelijke ontwrichting kunnen veroorzaken of inbreuk maken op de democratische rechtsorde, digitale spionage, cyberterrorisme en -extremisme en complexe digitale aanvallen (*Advanced Persistent Threats*). Met detectie en onderzoek naar digitale aanvallen worden organisaties binnen en buiten de overheid geholpen de weerbaarheid tegen digitale aanvallen te verhogen. De AIVD werkt samen met de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) en het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) aan een nationaal detectienetwerk.

De AIVD en de MIVD bundelen kennis en capaciteit in een nieuw op te richten gezamenlijke SIGINT/cybereenheid. In het kader van de evaluatie van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten worden onder andere de bijzondere bevoegdheden op het gebied van cyber en SIGINT geëvalueerd.

Economische veiligheid

De sleutel tot een sterke Nederlandse economische positie ligt voor een groot deel in het buitenland. Voor veel landen behoort het tot hun economische en buitenlandse politiek om via spionage innovatieve ideeën en kennis te bemachtigen. Onderdeel van de internationale veiligheidsstrategie van het kabinet is de rol die de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten vervullen om heimelijke buitenlandse beïnvloeding van de Nederlandse en Europese economie te beperken.

Nuclear Security Summit (NSS)

Op 24 en 25 maart 2014 wordt in Nederland de derde Nuclear Security Summit georganiseerd. In totaal komen meer dan 50 wereldleiders samen in Den Haag met als doel het wereldwijd voorkomen van nucleair terrorisme, de hoeveelheid nucleair materiaal te verminderen, om het materiaal dat er is nog beter te beveiligen en om de smokkel ervan aan te pakken. De AIVD zorgt mede voor een veilig, ongestoord en inhoudelijk goed verloop van de Summit.

Beleidsagenda

Heroverweging uitvoering taken Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

De taakstellingen uit het regeerakkoord bedragen voor de AIVD in totaal afgerond 70 miljoen euro structureel. Door efficiencymaatregelen, vergaande versobering en een gedeeltelijke taakbijstelling is de AIVD in staat de komende jaren (2014 – 2015) tot een aanzienlijke bezuiniging te komen van 23 miljoen euro.

Daartoe wordt in de eerste plaats fors gesneden in de organisatie, met name in de ondersteunende functies. Daarnaast is het onvermijdelijk ook operationele activiteiten bij te stellen. De maatregelen op dit gebied betreffen een beperking van de inzet op rechts-, links- en dierenrechtenextremisme, een beperking van de inzet op de geheime Aanwijzing Buitenlandtaak, de aanwezigheid in het buitenland en het afbouwen van de eigen capaciteit van de operationele *financial intelligence* functie. Ook wordt bezuinigd op de dienstverlening en advisering op het gebied van informatiebeveiliging aan het Rijk.

De uit de taakstellingen voortvloeiende reorganisatie zal naar verwachting in 2014 worden afgerond. Als gevolg van deze maatregelen zal het functiebestand met ongeveer 200 fte worden teruggebracht. Hierbij wordt uitgegaan van het principe «van werk, naar werk».

Voor de dan nog resterende taakstelling van 45 miljoen euro (2016 – 2018) worden, tijdig vóór de indiening bij de Staten-Generaal van de ontwerpbeegroting 2015, verdere maatregelen voorbereid.

Belangrijkste beleidsmatige mutaties t.o.v. vorig jaar (ontvangsten, uitgaven en niet-belastingsontvangsten)

Bedragen x € 1.000

Opbouw uitgaven (x € 1.000)							
	art. nr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbeegroting 2013		4.790.270	4.541.503	4.484.863	4.556.985	4.648.703	
Mutaties Nota van Wijziging		- 3.946.242	- 3.977.703	- 3.931.705	- 4.028.330	- 4.159.470	
Mutaties 1e suppletoire begroting		- 7.051	78.464	- 15.302	- 42.784	- 53.061	11.271
Nieuwe mutaties:							
Huisvestingsbudget	71	- 1.600	- 1.600	- 1.600	- 1.523	- 1.426	- 1.387
Inkomsten Doc-Direct	71	12.548	0	0	0	0	0
Kasschuif Friciekosten	62	- 6.000	0	6.000	0	0	0
Kasschuif Openbaar Bestuur	61	- 2.500	2.500	0	0	0	0
Kasschuif Symbolon	62	- 1.500	1.500	0	0	0	0
Kasschuif Vpt	67	- 160	- 1.320	1.320	160	0	0
Reisdocumentenprogramma	66	2.850	2.850	2.850	2.850	2.850	2.850
Resultaat Reisdocumenten	66	8.495	0	0	0	0	0
Aanpak fraude bestrijding	62	3.000	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600
Overige mutaties		- 663	- 19.398	- 21.985	- 2.396	6.933	419.179
Stand ontwerpbeegroting 2014		851.447	631.396	529.041	489.562	449.129	436.513

Opbouw ontvangsten (x € 1.000)							
	art. nr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013		712.673	985.517	1.388.703	698.687	668.587	
Mutaties Nota van Wijziging		- 606.530	- 590.074	- 585.460	- 583.144	- 604.444	
Mutaties 1e suppletoire begroting		- 10.033	9.500	25.400	- 400		
Nieuwe mutaties:							
Overige mutaties		25.927	- 21.419	- 21.419	- 21.419	- 21.419	42.724
Stand ontwerpbegroting 2014		122.037	383.524	807.224	93.724	42.724	42.724

Toelichting

Huisvestingsbudget

Betreft een overboeking ivm departementale herindeling naar V&J (huurcomponent van overdrachtsprotocol).

Kasschuif frictiekosten

Er wordt 6 mln. beschikbaar gemaakt in 2015 voor flankerend beleid bij de doorvoering van de apparaatzaakstelling.

Kasschuif openbaar bestuur

Voor het programma Decentralisaties en het programma Noordvleugel-provincie zijn in 2014 geen middelen beschikbaar. Bovendien moeten in 2014 extra kosten worden gemaakt voor de gemeenteraadsverkiezingen 2014 bij de Nederlandse Vertegenwoordigingen in de west (registratie van kiezers, verspreiding stembescheiden, bemensing stembureaus en voorlichting aan kiezers in Aruba, Curaçao en Sint Maarten).

Kasschuif Symbolon

Voor de JSCU (Joint Sigint Cyber Unit, voorheen Symbolon) wordt een deel van de voorziene uitgaven in 2014 in plaats van in 2013 gedaan. In deze unit wordt de samenwerking tussen AIVD en MIVD inzake Cyber en Sigint (signals intelligence) vormgegeven. De kosten van het samen-voegen van het personeel MIVD in de huisvesting AIVD en het wederzijds beschikbaar maken informatieonderdelen (IV/ICT) zijn nog niet volledig inzichtelijk. Om deze reden wordt een deel van de kosten geraamd voor 2013 overgeheveld naar 2014.

Kasschuif VPT

Voor het programma Veilige Publieke Taak (VPT) is tot en met 2014 budget beschikbaar. Het programma VPT wordt verlengd tot en met 2016. Met deze kasschuif wordt hiervoor budget beschikbaar gemaakt.

Resultaat Reisdocumenten

Het resultaat op de reisdocumenten heeft de opdrachtnemer conform de regels aan de eigenaar terugbetaald. Dat het resultaat aanzienlijk is komt door de verhoogde afzet van reisdocumenten boven op de geraamde afzet. Dit kwam mede door het afschaffen van de kindbijschrijving in het paspoort.

Aanpak fraude bestrijding

Door het kabinet worden extra maatregelen genomen om misbruik/fraude bij toeslagen tegen te gaan. Deze maatregelen zijn eerder aangekondigd in de brief van 10 mei (Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, [17 050, nr.](#)

435) en worden door de Belastingdienst en BZK geïmplementeerd. De kosten bedragen 25 mln. voor de Belastingdienst en 8 mln. voor BZK waarvan 3 mln. structureel kan worden ingezet voor de gemeenten, die met het GBA-loket een belangrijke rol hebben bij het signaleren van fraude. Als gevolg van de maatregelen worden besparingen verwacht bij de verschillende toelaguitgaven. Op de programma-uitgaven voor kinderopvangtoeslag en huurtoeslag wordt een bedrag van 33 mln. structureel ingeboekt als dekking. De implementatie en realisatie van de maatregelen zullen intensief gemonitord worden. Mochten de besparingen uiteindelijk lager uitvallen dan 33 mln. dan zullen de kinderopvangtoeslag en de huurtoeslag hiervoor gecompenseerd worden door de Belastingdienst.

Beleidsagenda

Beleidsdoorlichtingen

Agendering beleidsdoorlichtingen	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Artikel/operationele doelstelling	(realisatie)						(planning)
Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie							
1.1 Bestuurlijke en financiële verhoudingen		√					
1.2 Participatie ¹							
Artikel 2. Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst ³							
Artikel 6. Dienstverlenende en innovatieve overheid							
6.1 Verminderen regeldruk				√			
6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen				√			
6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen				√			
6.4 Burgerschap	√					√	
6.5 Reisdocumenten en basisadministratie persoonsgegevens			√				
Artikel 7. Arbeidszaken overheid							
7.1 Overheid als werkgever ²		√					√
7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen							

¹ De artikelonderdelen 1.2, 7.2, en het artikel «Algemene inlichtingen en veiligheidsdienst» lenen zich niet voor onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid. Op deze onderdelen vindt geen doorlichting plaats.

² Op artikel 7.1 was een doorlichting voorzien in 2011. De uitvoering van deze doorlichting is nog gaande. Streven is de doorlichting nog in 2013 aan de Tweede Kamer aan te bieden.

De artikelonderdelen waarbij een vinkje staat, worden in het desbetreffende jaar integraal doorgelicht. Uitzondering hierop vormt artikelonderdeel 7.1 (Overheid als werkgever). In 2013 wordt een beleidsdoorlichting opgeleverd op een deel van dit artikelonderdeel, te weten het integriteitsbeleid tinnen het openbaar bestuur. De overige beleidsthema's die binnen dit artikelonderdeel vallen, zullen bij de voor 2018 geplande doorlichting aandacht krijgen.

3. DE BELEIDSARTIKELEN

Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

A Algemene doelstelling

Een bijdrage leveren aan een goed functionerend openbaar bestuur en een vitale democratie.

B Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het functioneren van het stelsel van het openbaar bestuur, zowel op centraal als op decentraal niveau en binnen de kaders van de regelgeving van de Europese Unie. De Minister is verantwoordelijk voor de bestuurlijke organisatie (de Grondwet, de Gemeente- en Provinciewet, de Financiële verhoudingswet en de Wet gemeenschappelijke regelingen), maar ook voor goede bestuurlijke en financiële verhoudingen. In het regeerakkoord zijn op dit vlak enkele ambitieuze beleidsvoornemens geformuleerd. Het gaat daarbij in de eerste plaats om de decentralisaties in het sociale domein die door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in hun onderlinge samenhang worden gecoördineerd en onder de verantwoordelijkheid van de Ministers van SZW en VWS worden uitgevoerd. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft hierbij verantwoordelijkheden die niet zozeer verbonden zijn met de inhoud van het sociaal domein, als wel met het feit dat BZK staat voor een slagvaardig openbaar bestuur en een overheid waar burgers op kunnen vertrouwen. Die verantwoordelijkheid richt zich op de juiste bestuurlijke verhoudingen, het beheer van het Gemeentefonds, interbestuurlijk toezicht, vermindering van regeldruk, wetgeving op het terrein van privacy en het faciliteren van burgerparticipatie. In dit kader heeft de Minister van BZK ook zijn regisserende rol ten aanzien van de decentralisaties in het sociaal domein gekregen. In het directe verlengde hiervan voert de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een krachtig beleid gericht op het bewerkstelligen van de aanwezigheid van voldoende uitvoeringskracht bij met name de gemeenten.

Een tweede pijler van de legitimatie van het Nederlandse openbaar bestuur betreft het democratische en rechtsstatelijke gehalte van de publieke besluitvorming en beleidsvoering. In dat kader waarborgt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het functioneren van het constitutionele bestel daaronder begrepen het stelsel van de representatieve democratie. Daarbij gaat het in de eerste plaats om de verkiezingen (de Kieswet) voor vertegenwoordigende lichamen op de verschillende bestuurlijke niveaus. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zorgt tevens voor zodanige toerusting van de Kiesraad dat deze zijn wettelijke taken adequaat kan vervullen. Daarnaast voert de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de op 1 mei 2013 in werking getreden Wet financiering politieke partijen (Wfpp) uit en is hij sinds 1 april 2012 verantwoordelijk voor de procesvoering met betrekking tot het Europees Burgerinitiatief. Naar alle waarschijnlijkheid zal bovendien in 2014 de figuur van het consultatiefraadgevend referendum worden ingevoerd, hetgeen een aantal nieuwe taken voor de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met zich zal brengen.

C Beleidswijzigingen

De ten uitvoerlegging van de forse ambities van het kabinet ten aanzien van de bestuurlijke organisatie leidt tot een aantal belangrijke beleidswijzigingen. De voorgenomen decentralisatie van taken in het sociale domein naar de gemeenten is van ongekend grote omvang. Deze decentralisaties betreffen in de eerste plaats de formele overheveling van taken en bevoegdheden van het Rijk dan wel de provincies naar de gemeenten; voorts dienen de bijbehorende geldstromen te worden verlegd naar de gemeenten. Zoals aangekondigd in de Decentralisatiebrief (Kamerstukken II, 33 400 VII nr. 59) wordt onderzocht welke geldstromen worden gedecentraliseerd en welke uitkeringsvorm het beste aansluit op de decentralisaties. Als uitgangspunt staat dat de middelen zo breed mogelijk in het Gemeentefonds worden ontschot tot één integraal budget. Vanuit dit oogpunt wordt onderzocht of de geldstromen van de decentralisaties kunnen worden gebundeld in één deelfonds voor het sociale domein. Het kabinet informeert u in het najaar van 2013 over de resultaten.

De decentralisaties vereisen de aanwezigheid van voldoende uitvoeringskracht op het lokale niveau. Om hierin te voorzien voert het kabinet een tweesporenbeleid. Spoor 1 betreft een verbeterde, meer congruente intergemeentelijke samenwerking. Op dat vlak moesten al in 2013 flinke stappen worden gezet. Bij spoor 2 gaat het om gemeentelijke herindeling. Hier formuleert het kabinet nadrukkelijk geen blauwdruk. De voorkeur gaat uit naar herindelingsvoorstellen van onderop. Het kabinet heeft voor de zomer van 2013 een nieuw beleidskader gemeentelijke herindeling uitgebracht. Om de negatieve financiële effecten van herindeling te mitigeren wordt daarnaast de gemeentefondsmaatstaf herindeling vervroegd en verruimd.

Ten aanzien van de voorgenomen vorming van de Noordvleugelprovincie zullen in 2014 belangrijke stappen in de beoogde richting worden gezet. Na afronding van de ter inzagelegging van het herindelingsontwerp wordt een wetsvoorstel in procedure gebracht; na ommekomst van het advies van de Raad van State kan – zo mag worden verwacht – de parlementaire behandeling van dit voorstel beginnen.

WGR+/Vervoerregio's

Het wetsvoorstel afschaffen WGR+ is inmiddels aan de Tweede kamer gezonden. Het afschaffen van de plusregio's is een afspraak uit het regeerakkoord en maakt onderdeel uit van het herstellen van de bestuurlijke hoofdstructuur. De behandeling van dit wetsvoorstel in de Tweede kamer wordt nog voorzien in 2013. De behandeling in de Eerste Kamer zal vermoedelijk begin 2014 plaatsvinden.

Het ministerie streeft naar inwerkingtreding van het wetsvoorstel op 1 januari 2015.

D1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 1.1 Openbaar bestuur en democratie							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	31.897	33.120	32.629	29.963	29.032	29.010	28.975
Uitgaven:	25.209	33.120	32.629	29.963	29.032	29.010	28.975
Waarvan juridisch verplicht (percentage)			91				
1.1 Bestuurlijke en financiële verhouding	6.806	11.652	11.938	9.743	9.429	9.407	9.390
Subsidies	4.439	5.670	2.764	2.722	2.722	2.715	2.698
Communicatie, kennisdeling en onderzoek	193	28	28	0	0	0	0
Diverse subsidies	1.600	247	241	227	227	226	226
Oorlogsgravenstichting (OGS)	2.646	5.395	2.495	2.495	2.495	2.489	2.472
Opdrachten	2.367	5.584	8.776	6.623	6.309	6.294	6.294
Communicatie, kennisdeling en onderzoek	2.367	5.584	8.776	6.623	6.309	6.294	6.294
1.2 Participatie	18.403	21.468	20.691	20.220	19.603	19.603	19.585
Subsidies	14.599	18.348	17.521	17.534	17.034	17.034	17.034
Politieke partijen	14.599	18.348	17.521	17.534	17.034	17.034	17.034
Opdrachten	3.803	3.120	3.170	2.686	2.569	2.569	2.551
Kiesraad	540	420	420	336	219	219	201
Verkiezingen	3.263	2.700	2.750	2.350	2.350	2.350	2.350
Ontvangsten	24.694	24.465	24.865	21.965	21.965	21.965	21.965

D2 Budgetflexibiliteit*Subsidies*

De subsidies zijn voor 100% juridisch verplicht. Het betreft financiering van de politieke partijen en oorlogsgravenstichting.

Opdrachten

Het budget voor opdrachten is voor 76% juridisch verplicht. Het betreft hier middelen onder andere voor de verkiezingen, kenniscentra en onderzoeken door derden.

E Toelichting op de instrumenten**1.1 Bestuurlijke en financiële verhoudingen****Subsidies***Diverse subsidies*

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt bij aan verschillende Europese kenniscentra. Het European Urban Knowledge Network (EUKN) beoogt de sociaal-economische positie van steden in de Europese Unie te versterken door kennis te verspreiden en ervaringen uit te wisselen. Het EUKN heeft per 7 december 2012 de Europese rechtspersoonlijkheid EGTS (Europese Groepering voor Territoriale samenwerking), waar tien lidstaten in deelnemen. Het URBACT is een Europees programma dat zich richt op de uitwisseling en kennis delen van Europese steden en promoot in het bijzonder de duurzame stedelijke ontwikkeling. Urbact stelt steden in staat om samen te werken om oplossingen te ontwikkelen voor grote stedelijke uitdagingen naar mate hun sleutelrol ten aanzien van de complexe sociale veranderingen steeds meer toeneemt.

De beleidsartikelen

Het Kenniscentrum Europa Decentraal is een gezamenlijk initiatief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Ministerie van Economische Zaken, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen dat zich richt op toepassing en verspreiding van kennis en expertise over Europees recht bij de decentrale overheden.

Oorlogsgravenstichting (OGS)

Namens de Nederlandse overheid onderhoudt de Oorlogsgravenstichting wereldwijd ongeveer 50.000 graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers. Deze graven liggen in meer dan 50 landen, verspreid over vijf continenten. Het zwaartepunt ligt daarbij in Indonesië. Tevens verzorgt de Stichting ruim 10.000 graven van militairen van de geallieerde strijdkrachten in Nederland.

Opdrachten

Communicatie, kennisdeling en onderzoek

Een belangrijk deel van de middelen op het terrein van de bestuurlijke en financiële verhoudingen zet het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in voor initiatieven op het terrein van kennisdeling en kennisvermeerdering. Met deze middelen worden verschillende publicaties, congressen en onderzoeken op het terrein van het functioneren van het openbaar bestuur gefinancierd. Ook financiert het ministerie onderzoeken door derden, zoals het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De Coelo atlas en monitor inkomsten lokale heffingen 2014.

1.2 Participatie

Politieke participatie door burgers komt met name tot stand bij verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zorgt voor een toegankelijk verkiezingsproces, faciliteert de Kiesraad en subsidieert politieke partijen en draagt zorg voor correcte procedures inzake Europese burgerinitiatieven.

Subsidies

Politieke partijen

Politieke partijen krijgen subsidie op grond van de Wet financiering politieke partijen. Een politieke partij komt voor subsidie in aanmerking als zij voldoet aan een aantal in deze wet genoemde voorwaarden. Zo moet de partij hebben deelgenomen aan de voorgaande Eerste of Tweede Kamerverkiezingen en daarbij in ten minste één van beide Kamers ten minste een zetel hebben behaald. Ook moet de partij ten minste 1.000 leden hebben, die moeten beschikken over vergader- en stemrechten in de partij, en die elk jaar ten minste € 12 aan contributie betalen. In 2014 ontvangen elf politieke partijen subsidie.

Tabel 1.2 Subsidies politieke partijen

Prestatie indicator	Subsidies op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen			
	Partij	Waarde 2010	Waarde 2011	Te verlenen subsidie 2012 ¹
CDA	3.278.622	2.129.837	2.324.237	1.710.428
PvdA	2.926.487	2.769.171	2.952.659	3.538.686
SP	2.142.686	1.696.472	1.822.135	1.606.728
VVD	2.204.390	2.737.051	2.919.558	3.629.949
GL	952.569	1.149.220	1.204.404	833.945
CU	921.732	855.599	905.537	921.981
D66	827.851	1.273.866	1.337.659	1.530.066
SGP	759.919	737.401	766.189	855.725
PvdD	529.866	538.846	576.534	613.973
OSF	355.292	377.161	396.000	360.890
50+		224.935	403.745	441.608

¹ Het betreft hier voorlopige bedragen. 80% daarvan is inmiddels uitgekeerd. Uiterlijk 1 juli van het jaar volgend op het subsidiejaar moeten partijen een definitieve subsidieaanvraag indienen. Als bij de beoordeling daarvan blijkt dat de partijen voldoen aan de voorwaarden, wordt de resterende 20% uitgekeerd. Voorts is bij de bevoorschotting over 2012 nog geen rekening gehouden met de wettelijke subsidiekorting over dit jaar, bij de vaststelling van de subsidies zal deze korting worden toegepast.

Opdrachten

Kiesraad

De Kiesraad fungeert als centraal stembureau voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europese Parlement, registreert partijaanduidingen, nummert kandidatenlijsten en stelt de officiële verkiezingsuitslagen voor deze verkiezingen vast. De Kiesraad is daarnaast het adviesorgaan voor regering en parlement op het terrein van het kiesrecht en de organisatie en uitvoering van verkiezingen. Verder verschaft de Kiesraad informatie aan gemeenten, provincies, politieke partijen, burgers en media over kiesrecht en verkiezingen.

Europees burgerinitiatief

Sinds 1 april 2012 is het voor EU-burgers mogelijk om een Europees burgerinitiatief te organiseren en op die wijze een onderwerp op de agenda van de Europese Commissie te plaatsen. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een verantwoordelijkheid voor het certificeren van online verzamelsystemen van organisatiecomités en voor het verifiëren en certificeren van ingediende steunbetuigingen.

Verkiezingen

In 2014 zullen verkiezingen plaatsvinden voor de gemeenteraden (woensdag 19 maart 2014), alsmede de verkiezing van de Nederlandse leden voor het Europees Parlement (donderdag 22 mei 2014). Het Ministerie van BZK is, in samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, voor deze verkiezingen verantwoordelijk voor de uitvoering van de landelijke voorlichtingscampagne en het faciliteren van de gemeenten bij de uitvoering van de verkiezingen.

Artikel 2. Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

A Algemene doelstelling

Tijdige onderkenning van niet direct waarneembare dreigingen en risico's voor de (inter)nationale veiligheidsbelangen van de Nederlandse staat en samenleving, en daarop gebaseerde informatieverstrekking aan de partners van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), die daardoor worden aangezet om passende maatregelen te nemen.

B Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor de taakuitvoering van de AIVD. De Minister legt zo veel als mogelijk in het openbaar verantwoording af aan de Tweede Kamer. Waar dat niet kan, vanwege geheimhoudingsnoodzaak, gebeurt dit via de Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CIVD) van de Tweede Kamer.

De AIVD staat voor de nationale veiligheid door tijdig dreigingen, politieke ontwikkelingen en risico's te onderkennen die niet direct zichtbaar zijn. Hiervoor verricht de AIVD onderzoek in binnen- en buitenland met behulp van algemene inlichtingenmiddelen (open bronnen) en bijzondere inlichtingenmiddelen. Op basis van de onderzoeksresultaten zet de AIVD bestuurders, beleidsmakers en andere belanghebbenden op lokaal, nationaal en internationaal niveau aan tot handelen. Hiertoe informeert en adviseert de AIVD zijn afnemers met ambtsberichten en analyses (waaronder openbare publicaties) en door gericht relatiemanagement.

Tabel 2.1 Kengetallen

Kengetallen	Waarde 2011	Waarde 2012
Aantal openbare publicaties	7	6
Aantal ambtsberichten ¹ aan het OM	41	42
Aantal ambtsberichten aan EZ	59	38
Aantal dreigingsinformatieproducten t.b.v. stelsel bewaken en beveiligen (art 6.2.e WIV 2002) ²	159	163
Aantal dreigingsinformatieproducten t.b.v. beveiligingsbevorderende taak (art 6.2.c WIV 2002)	6	11
Aantal vertrouwensfuncties	75 556	63.948
Aantal door AIVD in behandeling genomen veiligheidsonderzoeken	9 017	8.497
Aantal geweigerde VGB's (Verklaring van Geen Bezwaar)	621	990

¹ De AIVD brengt ambtsberichten uit aan het Openbaar Ministerie, het Ministerie van Economische Zaken, (i.h.k.v. exportcontroles) en aan «overige afnemers».

² De stelselproducten bewaken en beveiligen zijn: dreigingsinschatting, dreigingsanalyse, risicoanalyse en mededelingen.

[Bron AIVD]

C Beleidswijzigingen

In de beleidsagenda wordt ingegaan op de invulling van de taakstelling en de gevolgen voor de nationale veiligheid en de uitdagingen op de gebieden cyber, uitreizigers, de Nuclear Security Summit en economische veiligheid waar de AIVD in 2014 voor staat.

De beleidsartikelen

In 2013 heeft het kabinet de commissie Dessens ingesteld, die de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (WIV) evalueert. Hierbij zal ook het rapport van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) inzake Cable-Sigint worden betrokken. Mogelijk zal dit in 2014 leiden tot een voorstel voor aanpassing van de WIV.

Over de inhoudelijke prioriteiten en accenten voor 2014 ontvangt de Tweede Kamer zoals gebruikelijk aan het begin van het jaar een brief over de hoofdlijnen van het AIVD-jaarplan 2014.

Als gevolg van het ministerraadbesluit van 29 april 2011, is in 2013 gestart met het doorberekenen van de kosten van de uitvoering van de veiligheidsonderzoeken bij aanvragers in het publieke domein. Tarifieren is een van de instrumenten om te komen tot een betere vraagbeheersing naar veiligheidsonderzoeken. Het kostprijsmodel gaat uit van kostendekkende tarieven voor de veiligheidsonderzoeken; dit kan leiden tot aangepaste tarieven in 2014 ten opzichte van 2013.

Onder voorwaarde van goedkeuring door het parlement van de wijziging van de Wet veiligheidsonderzoeken (Wvo), worden de veiligheidsonderzoeken in het private domein per 1 januari 2014 doorberekend aan de aanvragers. Met deze uitbreiding van het aantal veiligheidsonderzoeken die in rekening worden gebracht, wordt getracht de € 11,5 mln. aan ontvangsten te realiseren.

Taakstellingen AIVD

De begroting van de dienst bedraagt in 2013 ca € 200 mln. en daalt als gevolg van eerdere taakstellingen (Rutte-I) tot € 193,7 mln. in 2018. Ook is € 11,5 mln. aan ontvangsten ingeboekt vanaf 2014, te realiseren door middel van tarifiering van de veiligheidsonderzoeken.

In het regeerakkoord is aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een generieke taakstelling opgelegd van 13,3 procent, die in die omvang ook op de AIVD is toegepast. Dit betekent voor de AIVD een taakstelling van structureel € 23 mln. Daarnaast is in het regeerakkoord een AIVD-specifieke taakstelling opgenomen van structureel € 45 mln.

Verder dient de AIVD, zoals ook elders binnen de rijksoverheid, de kostenstijging die voortvloeit uit o.a. het uitblijven van loon- en prijsbijstellingen, prijsindexatie van de huurlasten en verhoging van pensioenpremies zelf op te vangen.

Taakstellingen AIVD Regeerakkoord Rutte-II, bedragen in miljoenen euro

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
AIVD-specifieke taakstelling		- 10	- 23	- 35	- 45	- 45
AIVD-aandeel in generieke taakstelling BZK				- 8	- 19	- 23
Totaal		- 10	- 23	- 43	- 64	- 68
Budget AIVD na verwerking taakstellingen (incl. Rutte-I)	200	189	178	151	130	126

De € 10 mln. bezuiniging in 2014 zal de AIVD realiseren middels een sterke versoering van het taakbudget van de dienst. Dit houdt onder andere in dat de AIVD zal versoeren en ICT-voorzieningen en onder-

De beleidsartikelen

steuning gaat afschalen. Dit zijn maatregelen zonder directe gevolgen voor de operationele slagkracht van de dienst en het veiligheidsbestel. Op termijn heeft de versoering op het gebied van de ICT-voorzieningen wel gevolgen voor het operationele werk van de dienst, gelet op het belang hiervan voor een sterke kennis- en informatie intensieve organisatie, als de AIVD.

D1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2.1 Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	200.112	195.921	188.892	177.553	150.967	130.180	125.754
Uitgaven:	198.945	195.921	188.892	177.553	150.967	130.180	125.754
Waarvan juridisch verplicht (percentage)			100				
2.1 Apparaat	188.302	186.537	179.666	168.454	141.867	121.080	116.654
2.2 Geheim	10.643	9.384	9.226	9.099	9.100	9.100	9.100
Ontvangsten	3.170	8.214	12.714	12.714	12.714	12.714	12.714

D2 Budgetflexibiliteit

Omdat het merendeel van de budgetten als apparaat wordt aangemerkt, is het gehele budget als juridisch verplicht verondersteld.

E Toelichting op de instrumenten

Vanwege het bijzondere karakter van dit begrotingsartikel en de gedeeltelijk geheime uitgaven zijn de uitgaven niet nader uitgesplitst en zijn de apparaatsuitgaven niet opgenomen in het centraal apparaatsartikel.

Ontvangsten

De ontvangsten in 2014 nemen met € 4,5 mln. toe tot € 12,7 mln. in verband met de tarifiering voor de veiligheidsonderzoeken, zie daarvoor C. Beleidswijzigingen.

Artikel 6. Dienstverlenende en innovatieve overheid

A Algemene doelstelling

Een compacte overheid, door minder regeldruk, voorzieningen voor efficiënt gebruik van overheidsinformatie en het bevorderen van maatschappelijk initiatief (actief burgerschap).

B Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een regisserende rol voor het verminderen van administratieve lasten en regeldruk voor burgers en professionals. Ook heeft de Minister vanuit zijn systeemverantwoordelijkheid een regisserende rol voor het stelsel van basisregistraties. Het stelsel is samen met de digitale authenticatievoorziening de ruggegraat van de basisinfrastructuur van de e-overheidsdienstverlening. Hij is vanuit de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens verantwoordelijk voor een goed functionerende Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) en vanuit de Paspoortwet verantwoordelijk voor betrouwbare reis- en identiteitsdocumenten. De Minister stelt voor deze basisregistratie het beleid vast en is verantwoordelijk voor de uitvoering.

De Minister heeft een stimulerende rol voor het gebruik en de implementatie van e-overheidsvoorzieningen en heeft een uitvoerende rol voor de ontwikkeling en het beheer van diverse e-overheidsvoorzieningen. De Minister heeft een stimulerende rol voor het bevorderen van de doe-democratie (programma burgerschap).

C Beleidswijzigingen

Programma Digitaal 2017

In het regeerakkoord is de doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties coördineert de uitvoering van deze doelstelling vanuit de stelselverantwoordelijkheid voor de e-overheid voor burgers. Voor het realiseren van de doelstelling is een verdere uitbouw van de basisinfrastructuur van de e-overheid nodig alsmede een grotere benutting hiervan.

Elektronische Identiteit (eID)

De invoering van een eID stelsel NL en een eID middel met een hoog betrouwbaarheidsniveau (DigiD-kaart) levert een aanzienlijke bijdrage aan de realisatie van het programma Digitaal 2017, het verminderen van cybercrime en het vermindert de kwetsbaarheid van de elektronische dienstverlening. In 2014 worden de voorbereidingen getroffen voor besluitvorming over een mogelijke uitrol van DigiD kaarten in de periode 2015 t/m 2017 en aansluiting van publieke en private partijen op het eID-stelsel. Het betreft zowel beleidsmatige en organisatorische voorbereidingen, alsmede de financiering van dit instrument.

D1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6.1 Dienstverlenende en innovatieve overheid							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	193.538	117.175	104.758	92.190	89.091	85.573	84.072
Uitgaven:	145.866	117.175	104.758	92.190	89.091	85.573	84.072
Waarvan juridisch verplicht (percentage)			98				
6.1 Verminderen regeldruk Opdrachten	3.711	3.262	2.500	2.439	0	0	0
Vermindering regeldruk en administratieve lasten	3.711	3.262	2.500	2.439	0	0	0
6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen Opdrachten	37.699	26.172	26.483	18.851	20.637	20.615	20.598
Baten-lastendienst Logius (door)ontwikkeling	473	0	0	0	0	0	0
e-overheidsvoorzieningen Implementatie NUP (VNG)	29.593	14.127	12.838	14.251	16.037	16.015	15.998
Aanpak fraudebestrijding	0	9.045	9.045	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten (door)ontwikkeling	7.632	0	0	0	0	0	0
e-overheidsvoorzieningen (Logius)	626	0	0	0	0	0	0
Baten-lastendienst Logius	7.006	0	0	0	0	0	0
6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen Opdrachten	50.967	45.361	45.391	40.914	39.143	36.916	35.941
Beheer e-overheidsvoorzieningen	9.915	3.927	3.107	2.824	2.775	2.741	2.579
Officiële publicaties en wettenbank	7.023	1.102	235	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	2.893	2.825	2.872	2.824	2.775	2.741	2.579
Baten-lastendienst BPR	41.052	41.434	42.284	38.090	36.368	34.175	33.362
Baten-lastendienst Logius	2.973	4.650	3.490	3.601	3.601	3.587	3.587
Baten-lastendienst Werkmaatschappij	37.166	32.715	34.725	30.420	28.868	26.905	26.177
Beheer e-overheidsvoorzieningen (Logius)	0	4.069	4.069	4.069	3.899	3.683	3.598
Baten-lastendienst Logius	913	0	0	0	0	0	0
6.4 Burgerschap Subsidies	5.136	6.016	5.106	5.036	4.786	4.786	4.786
Programma burgerschap	4.831	5.084	4.356	4.286	4.286	4.286	4.286
Comité 4/5 mei	793	0	0	0	0	0	0
Huis voor Democratie en rechtstaat	140	109	107	106	106	106	106
ProDemos	3.898	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	0	4.975	4.249	4.180	4.180	4.180	4.180
Programma burgerschap	305	932	750	750	500	500	500
Programma burgerschap	305	932	750	750	500	500	500
6.5 Reisdocumenten en basisadministratie personen Subsidies	48.354	36.364	25.278	24.950	24.525	23.256	22.747
Beleid GBA en reisdocumenten	179	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	27.111	20.708	8.178	7.750	8.409	8.409	8.392
Beleid GBA en reisdocumenten	9.834	7.066	6.873	6.759	7.742	7.742	7.725
Waarvan bijdrage Caraïbisch Nederland			1.500	2.300	2.860	3.460	1.050
Modernisering GBA	16.376	13.642	1.305	991	667	667	667
ORRA	900	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	21.064	15.656	17.100	17.200	16.116	14.847	14.355
Baten-lastendienst BPR	21.064	15.656	17.100	17.200	16.116	14.847	14.355
Ontvangsten	21.569	13.229	3.350	3.350	3.350	3.350	3.350

D2 Budgetflexibiliteit

Opdrachten

Van de opdrachten is 95% juridisch verplicht. Het betreft de uitfinanciering van verplichtingen die tot en met 2013 zijn aangegaan.

Bijdragen aan baten-lastendiensten

De bijdragen aan baten-lastendiensten zijn voor 100% juridisch verplicht. Het betreft verplichtingen die aangegaan zijn voor het beheren en doorontwikkelen van diverse voorzieningen, zoals DigiD, BSN, GBA, wettenbank.

Subsidies

De subsidies zijn 100% verplicht. Het gaat subsidie aan ProDemos en comite 4/5 mei.

E Toelichting op de instrumenten

6.1 Verminderen regeldruk

Opdrachten

Vermindering regeldruk en administratieve lasten

Tabel 6.2

Totaal lastenreductie 2012 – 2017

– € 400.000.000 ¹

¹ Kamerstukken II 29 362 nr. 212, 2012–2013, brief van 24 april 2013

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt aan de vermindering van regeldruk en administratieve lasten voor burgers en professionals. De doelstelling is om de rijksbrede regeldruk in de periode tot 2017 te verminderen met € 400 miljoen. Dit is een rijksbrede opgave en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een coördinerende rol richting andere departementen om deze doelstelling te realiseren. Deze kwantitatieve doelstelling wordt gerealiseerd door het vereenvoudigen en afschaffen van overbodige regels, door de vermindering van toezichtlasten en door een merkbare vermindering van regeldruk in die domeinen waar er een stapeling is van wet- en regelgeving (zogenaamde «domeinaanpak»). Daarnaast wordt er in het programma «Beter en Concreter» samen gewerkt met de medeoverheden om de regeldruk op lokaal niveau te verminderen, wat een uitwerking is van de bestuurlijke afspraken met de medeoverheden.

6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen

Opdrachten

(door)ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen

Voor de ontwikkeling naar een iOverheid is ontwikkeling en beheer van een digitale basisinfrastructuur noodzakelijk. Vele eOverheidsvoorzieningen zijn nu in bedrijf, maar dienen up to date gehouden te worden en te voldoen aan de steeds wijzigende eisen met betrekking tot veiligheid, toenemend gebruik en interoperabiliteit. Ook zullen verdere stappen naar een open overheid en naar een groter bestuurlijk en operationeel besef

van het belang van informatiebeveiliging worden genomen. Dit besef is onderdeel van de maatregelen die getroffen worden om de veiligheid en betrouwbaarheid van de digitale basisinfrastructuur te kunnen blijven waarborgen, zeker gezien de toename van (dreiging van) digitale aanvallen en inbraakpogingen op de voorzieningen binnen de digitale infrastructuur.

Nederland heeft zich aangesloten bij het Open Government Partnership. In 2014 wordt gestart met de uitvoering van het actieplan waarmee invulling wordt gegeven aan de ambities van het kabinet. Het plan omvat onder meer acties op het terrein van open data, actieve openbaarheid en een open houding. Voor Open Overheid is, als het gaat om de openbaarmaking van informatie, ook de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) van belang. In 2014 zal het proces rondom de wijziging van de Wob verder z'n beslag krijgen.

Implementatie NUP (VNG)

Naast de verdere ontwikkeling van het informatiebeleid en de (door)ontwikkeling van e-overheidsvoorzieningen bevordert het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de implementatie van e-overheidsvoorzieningen, welke uitvoering moeten geven aan de visie op dienstverlening. Ook zorgt het ministerie voor een versnelde en effectieve inzet van het stelsel van basisregistraties. Voor de ondersteuning draagt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij aan de implementatieondersteuning (operatie NUP) voor gemeenten. Deze ondersteuning wordt in opdracht van de VNG door Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) georganiseerd. De ontwikkelactiviteiten in het kader van de implementatieagenda NUP lopen tot en met 2014. Vanaf 2015 worden de ontwikkeltaken omgezet in structureel en regulier beheer, onderhoud en doorontwikkeling van deze voorzieningen van de basisinfrastructuur e-overheid.

6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen

Opdrachten

Beheer e-overheidsvoorzieningen

Overheidsorganisaties maken conform de INUP afspraken steeds meer gebruik van de generieke voorzieningen van de basisinfrastructuur van de e-overheid en daarmee zijn zij ook meer afhankelijk van de levering van verschillende e-overheidsvoorzieningen. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is opdrachtgever voor het beheer van een deel van de e-overheidsvoorzieningen, zoals het Burgerservicenummer, DigiD, de stelselvoorzieningen en MijnOverheid. Daarnaast is de Minister verantwoordelijk voor het beheer van het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude. De opdrachten voor het beheer van deze e-overheidsvoorzieningen zijn ondergebracht bij diverse uitvoeringsorganisaties, zoals Logius en BPR. Cruciaal voor de levering van de e-overheidsvoorzieningen is de veiligheid en betrouwbaarheid van de voorzieningen

Officiële publicaties en wettenbank

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor verschillende elektronische publicaties waaronder Wetten.nl en de Staatscourant alsmede voor de coördinatie van alle officiële publicaties. Dit betreft een wettelijke, structurele taak. De ontwikkeling vindt

plaats bij de SDU en het strategisch beheer wordt verricht door De Werkmaatschappij.

Bijdragen aan baten- en lastendiensten

Baten-lastendienst BPR

Baten-lastendienst BPR (Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten) ontvangt voor het beheer van het Burgerservice-nummer een bijdrage van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Baten-lastendienst Logius

Logius beheert e-overheidsvoorzieningen zoals DigiD, DigiD Machtigen en DigiD-buitenland, de stelselvoorzieningen Digikoppeling, Digimelding en Digilevering, de Public Key Infrastructure voor de overheid (PKI overheid), standaarden en/of voorzieningen toegankelijkheid overheidsinformatie (waaronder de webrichtlijnen), Overheid.nl en MijnOverheid. Logius ontvangt hiervoor een bijdrage van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De meetbare gegevens zijn opgenomen in de bijlage baten- en lastendiensten van BPR en Logius.

Baten-lastendienst Werkmaatschappij

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor verschillende elektronische publicaties waaronder Wetten.nl en de Staatscourant alsmede voor de coördinatie van alle officiële publicaties. Dit betreft een wettelijke, structurele taak.

6.4 Burgerschap

Subsidies

Comité 4/5 mei en ProDemos

Voor het bevorderen van burgerschap, democratie en rechtsstaat worden subsidies gegeven aan het Nationaal Comité 4 en 5 mei en ProDemos. Beide stichtingen wenden de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan voor het bevorderen van kennis en debat over democratie en burgerschap.

Opdrachten

Doe-democratie (Programma Burgerschap)

Burgerschap is van de samenleving. Voor de realisatie van «meer burger, minder overheid» is het daarom noodzakelijk dat de overheid en maatschappelijke instellingen meer ruimte geven aan maatschappelijk initiatief en daar beter bij aansluiten.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt samen met netwerken die zich middenin de samenleving inzetten voor ondersteuning van de beweging naar maatschappelijke vernieuwing en sociaal ondernemerschap, waaronder Kracht in Nederland. Het ministerie werkt tevens samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), provincies en met netwerken van professionals zoals de Vereniging van Gemeentesecretarissen en van Raadsgriffiers.

Het jaar 2014 staat in het teken van de uitvoering van de actielijnen die voortgekomen zijn uit de veldverkenning die in april en mei 2013 is uitgevoerd. De focus ligt op het vergroten van het aansluitingsvermogen

bij maatschappelijke initiatieven van de overheid waarbij overheden leren situationeel te handelen.

Daarnaast wordt gewerkt aan het wegnemen van belemmeringen voor vrijwilligers, maatschappelijk initiatief en sociaal ondernemerschap; het zichtbaar maken van wat er al in de samenleving aan burgerkracht aanwezig is en het waarborgen van een solide ondersteuningsstructuur voor initiatiefnemers.

6.5 Een betrouwbare GBA en betrouwbare reis- en identiteitsdocumenten

Opdrachten

Beleid GBA en reisdocumenten

In 2014 wordt doorgewerkt aan de verdere verhoging van de kwaliteit, de feitelijke controle en de beveiliging van de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA), wat moet leiden tot minder fouten en fraude. Deze kwaliteitsbevorderende maatregelen zijn in 2012 in gang gezet (Kamerstukken II, 2011–2013, 27 859, nrs. 57, 58, 60 en 62) en zijn verder aangescherpt in 2013. Verder wordt gestart met de geleidelijke implementatie van de Basisregistratie Personen (BRP) en is gestart met het registreren van niet-ingezetenen (RNI).

Daarnaast wordt in 2014, in samenwerking met de openbare lichamen, gewerkt aan de verdere verbetering van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van PIVA, de Caribisch Nederlandse bevolkingsadministratie. Afhankelijk van de besluitvorming over de eventuele vervanging van de sédula door de Nederlandse identiteitskaart en van PIVA door de GBA, wordt in 2014 een aanvang gemaakt met de voorbereidingen voor de overgang naar de Nederlandse identiteitskaart en de GBA.

Modernisering GBA

De Minister is opdrachtgever voor de modernisering van de GBA. Doel van het programma is de realisatie van het 24 uur per dag online beschikbaar maken van actuele en betrouwbare persoonsgegevens voor geautoriseerde gebruikers. Dit levert een gestandaardiseerde en moderne uitwisseling van de persoonsgegevens op en een betere controle op de kwaliteit van de GBA. Dit is vastgelegd in het bestuurlijk akkoord met de VNG op 5 maart 2009 (Kamerstukken II, 2008–2009, 27 859, nr. 17).

Bijdragen aan baten-lastendiensten

Baten-lastendienst BPR

Aan de baten-lastendienst BPR wordt een bijdrage verstrekt voor het gebruik van de GBA door afnemers die onder het in 2008 afgesproken systeem van budgetfinanciering vallen, voor het beheer van de PIVA-V en de sédula en voor de korting op Nederlandse identiteitskaarten die verstrekt worden aan kinderen tot 14 jaar.

Ontvangsten

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ontvangt een bijdrage van de unie van waterschappen voor mijnoverheid.nl. Daarnaast ontvangt het ministerie budget van baten-lastendienst BPR voor het beleidsaandeel in het programma reisdocumenten, dat gezamenlijk wordt uitgevoerd.

Artikel 7. Arbeidszaken

A Algemene doelstelling

Een (compacte) overheid met voldoende en goed gekwalificeerde, integere medewerkers en politieke ambtsdragers tegen verantwoorde kosten.

B Rol en verantwoordelijkheid

Onder meer op grond van de Ambtenarenwet, de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers en de Wet privatisering ABP heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een regisserende rol in het arbeidsvoorwaardenbeleid in de publieke sector. De Minister is verantwoordelijk voor de werking van het stelsel waarin (organisaties van) werkgevers en werknemers in verschillende overheids- en onderwijssectoren afspraken over de collectieve arbeidsvoorwaarden maken, en subsidieert daartoe (het overleg tussen) de sociale partners in de publieke sector. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stimuleert daarnaast de doorvertaling van kabinetsbeleid naar afspraken over arbeidsvoorwaarden in en tussen de sectoren.

De Minister voert de regie over de landelijke aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. Verder is de Minister verantwoordelijk voor het bevorderen van integriteit van ambtenaren en politieke ambtsdragers, voor het bevorderen van de professionaliteit van politieke ambtsdragers, voor het onderhouden en moderniseren van de rechtspositieregelingen voor politieke ambtsdragers (in het verlengde van de Dijkstal-voorstellen) en voor het bevorderen van mobiliteit binnen het openbaar bestuur door het wegnemen van bestaande belemmeringen. De Minister creëert voorwaarden ter bescherming van klokkenluiders binnen de publieke sector en gaat excessieve beloningen in de publieke en semi-publieke sector tegen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is uitvoeringsverantwoordelijk voor de rechtspositionele regelingen van (voormalige) politieke ambtsdragers, de pensioenregelingen van Nederlandse ambtenaren uit de voormalige overzeese gebiedsdelen en hun nagelaten betrekkingen, de (her-)benoemingen en ontslagen van onder andere burgemeesters, commissarissen der Koning en leden van de Raad van State, het decoratiestelsel en voor de toekenning van Koninklijke onderscheidingen.

C Beleidswijzigingen

In de jaren 2010 tot en met 2013 gold een nullijn voor de publieke sector (exclusief zorg). Deze zal in 2014 worden voortgezet. De Minister van BZK stimuleert dat de in het regeerakkoord genoemde modernisering van secundaire arbeidsvoorwaarden tot stand komt, en dat de pensioenregeling van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds wordt hervormd.

D1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7.1 Arbeidszaken overheid							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	38.068	44.232	38.897	36.444	36.323	34.626	34.439
Uitgaven:	44.797	44.242	38.897	36.444	36.323	34.626	34.439
Waarvan juridisch verplicht (percentage)			93				
7.1 Overheid als werkgever	16.124	17.338	12.471	12.370	10.418	10.240	10.223
Subsidies	10.696	9.593	5.674	6.439	5.434	5.354	5.354
Diverse subsidies	2.802	3.579	2.959	3.094	2.669	2.669	2.669
Programma Veilige Publieke Taak	2.098	1.530	1.065	660	80	0	0
Subsidies Overlegstelsel	5.587	4.484	1.650	2.685	2.685	2.685	2.685
Subsidies internationaal	209	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	5.428	7.370	6.797	5.931	4.984	4.886	4.869
Arbeidsmarktbeleid	3.117	5.580	4.543	3.256	3.236	3.256	3.256
Programma Veilige Publieke Taak	130	600	400	660	80	0	0
Zorg voor politieke ambtsdragers	2.181	1.190	1.854	2.015	1.668	1.630	1.613
7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen	28.673	26.904	26.426	24.074	25.905	24.386	24.216
Inkomensoverdracht	8.242	9.224	9.044	8.924	8.744	8.744	8.744
Pensioenen en uitkeringen Politieke ambtsdragers	8.242	9.224	9.044	8.924	8.744	8.744	8.744
Bijdragen aan ZBO's / RWT's	20.431	17.680	17.382	15.150	17.161	15.642	15.472
Regelingen voor Nederlandse ambtenaren uit de voormalige overzeese gebiedsdelen	20.431	17.680	17.382	15.150	17.161	15.642	15.472
Waarvan bijdrage Caraïbisch Nederland			1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
Ontvangsten	2.485	820	820	820	820	820	820

D2 Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget is 92% juridisch verplicht. Het betreft de financiering van tot en met 2013 aangegane verplichtingen op subsidieregelingen en incidentele subsidies.

Opdrachten

Van het beschikbare budget is 80% juridisch verplicht. Het betreft de financiering van verplichtingen die tot en met 2013 zijn aangegaan.

Inkomensoverdracht

Van het beschikbare budget 2013 is 100% juridisch verplicht. Het betreft de financiering van rechtspositionele regelingen van (voormalige) politieke ambtsdragers.

Bijdragen ZBO's/RWT's

Van het beschikbare budget 2013 is 100% juridisch verplicht. Het betreft de financiering van de pensioenregelingen van (voormalige) Nederlandse ambtenaren uit de voormalige overzeese gebiedsdelen en hun nagelaten betrekkingen.

E Toelichting op de instrumenten

7.1 Overheid als werkgever

Een hoge kwaliteit van de dienstverlening van de overheid is van belang. Arbeidsvoorwaarden moeten bijdragen aan de effectieve inzet van voldoende, gekwalificeerd overheidspersoneel en daarmee aan de kwaliteit van de overheid. Dit in het perspectief dat de cao's niet eenzijdig kunnen worden opgelegd maar in onderhandeling tussen werkgevers en werknemers tot stand komen.

In verband met inhouding van de loonbijstelling in 2012 en 2013 blijft (primaire) loonstijging bij de overheid en onderwijs in deze jaren uit. Om mogelijkheden voor een afspraak over een nullijn te vergroten hanteert het kabinet in plaats van een nullijn voor de contractloonstijging een budgettaire nullijn voor de loonsom voor overheidspersoneel in 2012 en 2013. Op voorwaarde van modernisering van cao's en het in lijn brengen van de secundaire arbeidsvoorwaarden met kabinetsbeleid, kunnen financiële besparingen door het afschaffen of versoberen van secundaire arbeidsvoorwaarden in dezelfde cao-periode worden ingezet voor stijging van het primair loon. De budgettaire arbeidsvoorwaardenruimte als geheel neemt hierdoor niet toe. Concreet houdt dit in dat de nullijn gerealiseerd is, dan wel dat is aangetoond welke uitruil er heeft plaatsgevonden tussen secundair en primair. Het streven is zo breed mogelijke cao's. Dat houdt in dat zoveel mogelijk onderwerpen uit het Regeerakkoord in een akkoord worden meegenomen en dat de verdeling van zoet en zuur evenwichtig is. Door middel van periodiek overleg bevordert de Minister van BZK dat de overheidswerkgevers het betreffende kabinetsbeleid uitvoeren. Bij de kabinetssectoren is de Minister, samen met de Minister van financiën, bovendien vertegenwoordigd bij het CAO overleg. Naast sectorale akkoorden zijn bovensectorale akkoorden mogelijk. In een eventueel sectoroverstijgend akkoord wordt gestreefd naar een afspraak voor een structurele verlaging van de kosten van de pensioenregeling ABP.

Subsidies

Diverse subsidies

Integriteit en professionalisering

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt aan de bevordering van integriteit en professionalisering binnen de overheid. In dat kader worden het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS) en het Professionaliseringsfonds voor burgemeesters gesubsidieerd. BIOS richt zich op het versterken van het integriteitsbesef en het bevorderen van een evenwichtig en samenhangend integriteitsbeleid bij publieke organisaties door nationale en internationale kennisdeling en -uitwisseling. Dit krijgt vorm door het organiseren van integriteitsbijeenkomsten, het geven van presentaties, het ontwikkelen van instrumenten en leidraden en het faciliteren van diverse opleidingen en workshops. Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters dat het Professionaliseringsfonds voor burgemeesters uitvoert, ontvangt jaarlijks een bijdrage voor diverse activiteiten ten behoeve van de verdere professionalisering van de uitoefening van de burgemeestersfunctie. Een deel van de bijdrage is afkomstig uit de arbeidsvoorwaardenruimte voor burgemeesters.

De beleidsartikelen

Arbeidsmarktbeleid

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bevordert modern en goed werkgeverschap binnen de publieke sector. Door het verlenen van financiële bijdragen stimuleert het kabinet initiatieven, die bijdragen aan meer flexibiliteit, mobiliteit en een verdere modernisering van het werkgeverschap in het openbaar bestuur. Het gaat daarbij onder andere om kennisdeling, pilots, experimenten en benchmarks.

Programma Veilige Publieke Taak

Een veilige taakuitoefening door medewerkers met een publieke taak en politieke ambtsdragers is van groot belang voor het openbaar bestuur. Door subsidies worden initiatieven gestimuleerd die bijdragen aan een bestuurlijke aanpak door gemeenten en aan het voorkomen van agressie en geweld. Het expertisecentrum Veilige Publieke Taak levert diensten en instrumenten aan werkgevers en werknemers met een publieke taak, om hen te ondersteunen in hun aanpak van agressie en geweld.

Subsidies Overlegstelsel

Door het subsidiëren van de Stichting Verdeling Overheidsbijdragen (SVO), het Verbond Sector-werkgevers Overheid (VSO) en de Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel wordt bijgedragen aan het in stand houden van een adequaat overlegstelsel inzake arbeidsmarktbeleid.

Opdrachten

Arbeidsmarktbeleid

Met een gericht arbeidsmarkt- en arbeidsvoorwaardenbeleid bevordert de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de aantrekkelijkheid van de overheid als werkgever en de kwaliteit en flexibiliteit van het overheidsapparaat. Via het programma Beter Werken in het Openbaar Bestuur werkt het ministerie aan bevordering van mobiliteit van overheidspersoneel onder meer door te stimuleren dat overheidsorganisaties (rijk, gemeenten, provincies en waterschappen) zich aansluiten op regionale arbeidsmarktnetwerken voor de uitwisseling van personeel. Een goed voorbeeld hiervan is West-Brabant waar 19 gemeenten, rijksorganisaties in de regio, de provincie en het waterschap zich hebben aangesloten op het arbeidsmarkt netwerk ACE. Ook wordt bezien of bestaande (soms belemmerende) regels aangepast kunnen worden zodat ambtenaren makkelijker overgangen kunnen maken van de ene werkgever naar de andere, van de ene klus naar een volgende. In een proeftuin is geëxperimenteerd met andersoortige arbeidsrelaties dan de traditionele vaste of (soms zeer) tijdelijke baan. Andersoortige arbeidsrelaties en andere vormen van het organiseren van het werk kunnen bijdragen aan de flexibiliteit van het overheidsapparaat.

Programma Veilige Publieke Taak

Het is van groot belang voor het openbaar bestuur dat werknemers met een publieke taak – zoals ambulancemedewerkers, brandweermensen, onderwijzers en conducteurs – en politieke ambtsdragers hun taak veilig en integer kunnen uitoefenen. Met het programma Veilige Publieke Taak richt de Minister zich op het voorkomen, beperken en afhandelen van agressie en geweld. Het gaat daarbij om een gecombineerde en integrale

De beleidsartikelen

aanpak van werkgeversmaatregelen³, het bevorderen van de ketensamenwerking (beide vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en strafrechtelijke maatregelen (vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie). Om de ambitie op het terrein van veilige publieke taak waar te maken, heeft de Minister besloten de looptijd van het programma te verlengen en gedurende deze kabinetsperiode voor te zetten. De focus zal meer dan voorheen komen te liggen op de bestuurlijke aanpak door gemeenten en op het voorkomen van agressie en geweld. Gemeenten en met name burgemeesters spelen een cruciale rol als werkgever, maar ook als subsidieverlener, vergunningverlener, handhaver, regisseur integrale lokale veiligheid en boegbeeld.

Zorg voor politieke ambtsdragers

De kwaliteit van het openbaar bestuur is onlosmakelijk verbonden met de kwaliteit van de functievervulling door politieke ambtsdragers. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties faciliteert de hiervoor benodigde activiteiten onder andere op het gebied van de professionalisering.

Tabel 7.2 Overheid als werkgever	Waarde 2010	Waarde 2011	Waarde 2012	Waarde 2013
1. aantal onvervulde vacatures in de sectoren Rijk, Provincies, Gemeenten, Rechterlijke Macht, Waterschappen, Onderwijs, Politie en Defensie. ¹	10.500	7.700	7.200	pm ²
2. Bevorderen van aantrekkelijk werkgeverschap: Aandeel werknemers, dat tevreden is met de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden ³			77,40%	pm
3. Driejarig gemiddelde afwijking in loonontwikkeling overheid t.o.v. de markt ⁴	0,18%	- 0,35%	- 0,65%	- 1,27%

¹ CBS statline, Vacatures Overheid en onderwijs

² De pm-cijfers worden vermeld bij het jaarverslag 2013.

³ POMO-2010

⁴ gebaseerd op jaarlijks gerealiseerde CPB-Contractloonontwikkelingen; raming CLO in 2013. Voor enig jaar wordt de cumulatieve contractloonontwikkeling zoals opgenomen in de CPB-tabellen voor dat jaar en de twee daaraan voorafgaande jaren bepaald, voor zowel de overheid als voor de markt. Vervolgens wordt het verschil bepaald tussen het overheid cumulatief

7.2 Pensioenen en uitkeringen op grond van de APPA

Inkomensoverdracht

Pensioenen en uitkeringen politieke ambtsdragers

Uit deze middelen worden de rechtspositionele regelingen van (voormalige) politieke ambtsdragers gefinancierd.

Bijdragen aan ZBO's / RWT's

Regelingen voor Nederlandse ambtenaren uit de voormalige overzeese gebiedsdelen (SAIP)

Dit betreft de pensioenregelingen van (voormalige) Nederlandse ambtenaren uit de voormalige overzeese gebiedsdelen en hun nagelaten betrekkingen.

³ Het VPT-beleid voorziet in acht maatregelen: een norm stellen, melden van agressie en geweld, registreren van incidenten, voorlichting en training aan medewerkers, een duidelijk signaal aan daders, het bevorderen van aangifte bij de politie, het verhalen van schade en het bieden van nazorg.

4. NIET-BELEIDSARTIKELEN**Artikel 11. Centraal apparaat****11.1 Apparaatsuitgaven kerndepartement**

Op dit artikel staan alle personele en materiële uitgaven en ontvangsten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met uitzondering van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) (zie artikel 2) en de agentschappen.

D1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11.1 Centraal apparaat							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	422.040	271.265	193.481	185.378	174.012	162.898	157.864
Uitgaven:	411.850	270.151	192.827	183.912	174.012	162.898	157.864
Waarvan juridisch verplicht (percentage)			100				
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	411.850	270.151	192.827	183.912	174.012	162.898	157.864
Personeel	221.886	157.360	134.799	131.355	125.475	118.777	115.441
Waarvan:							
Eigen personeel	195.397	145.045	124.720	121.738	116.205	109.636	106.369
Externe inhuur	20.299	7.672	6.545	6.524	6.300	6.199	6.137
Materieel	189.960	112.791	58.028	52.557	48.537	44.121	42.423
Waarvan:							
Bijdrage SSO's	64.655	70.411	40.993	35.776	33.223	31.269	30.535
ICT	85.523	1.650	0	0	0	0	0
Ontvangsten	138.353	56.509	3.875	3.875	3.875	3.875	3.875

E Toelichting op de instrumenten

In deze tabel zijn de apparaatsuitgaven van het kerndepartement opgenomen, inclusief de Kiesraad. De reeks is exclusief de apparaatsuitgaven van de AIVD. Deze zijn vanwege het specifieke karakter begroot op het beleidsartikel 2. De daling van de apparaatsuitgaven in 2013 is het gevolg van de departementale herindeling in 2012.

De uitgaven voor personeel laten voor komende jaren als gevolg van taakstelling een sterke daling zien. Deze neerwaartse beweging weerspiegelt de voortgaande afslanking van het kerndepartement.

De uitgaven voor materieel dalen net als de uitgaven voor personeel als gevolg van taakstellingen.

De totale opgave voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (begrotingshoofdstukken IV, VII en XVIII) loopt op tot ruim € 64 mln. structureel vanaf 2018. De taakstelling is als volgt verdeeld.

Tabel 11.2 Totaal overzicht taakstelling BZK (HIV, HVII en HXVIII)

(x € 1.000)	2016	2017	2018
Departementale taakstelling (Totaal)	23.582	53.110	64.563
Kerndepartement	16.495	36.902	44.213
Agentschappen			
AGNL			1.000
Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten	984	2.235	2.727
Dienst van de Huurcommissie	427	970	1.183
FMHaaglanden	333	759	926
Logius	1.456	3.305	4.033
P-Direkt	67	153	186
SSC-ICT	427	973	1.187
Rijksgebouwendienst	688	1.604	1.950
Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf	980	2.223	2.710
De Werkmaatschappij	586	1.332	1.624
Totaal Agentschappen	5.948	13.554	17.526
ZBO's¹			
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	1.139	2.654	2.824
Totaal ZBO's	1.139	2.654	2.824

¹ De taakstelling ZBO Kiesraad is opgenomen bij het kerndepartement, omdat de kiesraad wordt bekostigd vanuit het secretariaat van de Kiesraad (artikel 1).

Een deel van de taakstelling op het kerndepartement betreft Koninkrijksrelaties (€ 1,2 mln.) en de invulling van dit deel van de taakstelling is in begrotingshoofdstuk IV opgenomen.

De taakstelling voor BZK wordt langs de vier onderstaande lijnen ingevuld.

Tabel 11.3 Invulling generieke taakstelling

Taakstelling (x € 1.000)	2016	2017	2018
Kerndepartement van BZK	5.834	12.803	14.872
Agentschappen en ZBO's	6.670	15.388	19.355
AIVD (Generieke taakstelling en huisvesting)	8.361	18.902	23.082
Huisvesting	2.232	4.943	6.026
Totaal	23.097	52.036	63.335

De invulling vindt als volgt plaats:

- **Kerndepartement:** naast continuering van de efficiencykorting van 1,5% per jaar in de jaren 2016, 2017 en 2018 (structureel 4,5%) is het restant van de taakstelling evenredig verdeeld over de onderdelen en wordt langs de volgende lijnen uitgewerkt:
  - resultaten van het programma Compacte Rijksdienst en SGO-5 Governance en sourcing van de bedrijfsvoering;
  - gerichte samenwerking rond horizontale thema's als kennis, internationaal & Europa en macro-economie;
  - verlaging van de loonkosten, externe inhuur en investering, efficiëntere inzet flexibele schil.

- Baten- en lastendiensten en ZBO's: de taakstelling op apparaat is ingeboekt bij de budgetten van de opdrachtgevers (bij het desbetreffende DG) en wordt, naast de jaarlijks efficiencyverbetering van 1,5% per jaar, ingevuld in de driehoek van eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer.
- AIVD: de AIVD heeft naast de taakstelling op het apparaat ad. € 23 mln. structureel, nog een additionele taakstelling die oploopt van € 10 mln. in 2014 tot € 45 mln. structureel in 2018. De totale bezuiniging wordt via een afzonderlijk traject ingevuld. De eerste contouren voor de invulling van de taakstelling zijn op 3 juni aan de Tweede Kamer gemeld (Kamerstukken II, 2012–2013, 30 977, nr. 54).
- Huisvesting: de taakstelling op de huisvesting is ingeboekt bij de budgetten van de opdrachtgevers en is onderdeel van een rijksbrede taakstelling op huisvesting. Onder regie van de Rgd (RVB i.o.) wordt, in overleg met alle departementen, deze taakstelling ingevuld.

Invulling motie van Hijum

De motie van Hijum (Kamerstukken II, 33 605, nr. 8) verzoekt de regering om bij de begroting 2014 inzicht te verschaffen in de toedeling van financiële taakstellingen uit de verschillende Regeerakkoorden aan verschillende uitvoeringsorganisaties van het Rijk. Hiertoe wordt in de departementale begrotingen voor de uitvoeringsorganisaties met een taakstellingsgrondslag (zoals gehanteerd bij de formatie) groter dan € 750 mln. inzicht gegeven in de taakstellingen van de kabinetten Rutte I en Rutte II en de intensiveringen van het kabinet Rutte II. Voor BZK/W&R betreft het twee baten-lastenagentschappen, de Rijksgebouwendienst en het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf, die werken met Rijksvastgoed. Er wordt een gezamenlijke omzet van ca. € 1,3 mrd. over 2014 verwacht.

Tabel 11.4

(x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vastgoed¹						
Coalitieakkoord 2010	- 7.937	- 18.741	- 24.811	- 26.112	- 27.414	- 28.723
Lente-akkoord 2012		- 298	- 291	- 283	- 271	- 271
Coalitieakkoord 2012				- 33.453	- 76.228	- 92.954
Totaal²	- 7.937	- 19.039	- 25.102	- 59.848	- 103.913	- 121.948

¹ Bestaande uit het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB) en de Rijksgebouwendienst (RGD)

² De opdrachtgevende budgetten voor huisvesting worden verantwoord via de departementale begrotingen. Zij financieren hun huisvesting / vastgoed door opdrachten te geven aan de Rijksgebouwendienst en/of het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf.

In de bovenstaande tabel staan de belangrijkste taakstellingen waarmee in recente jaren de opdrachtgevende departementale budgetten zijn gekort voor huisvesting / vastgoed. Verantwoording over de realisatie verloopt via de vakbegrotingen. Ter invulling van de taakstelling wordt onder meer gewerkt aan een nieuw rijkshuisvestingstelsel, inclusief masterplannen voor Den Haag en provincies. Hierover is de Kamer in juli 2013 (Kamerstukken II, 31 490) geïnformeerd.

11.2 Totaal overzicht Apparaatsuitgaven en -kosten BZK

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor negen agentschappen. In tabel 11.5 zijn de apparaatskosten weergegeven die deze agentschappen maken voor hun bedrijfsvoering. Deze worden nader toegelicht in de paragraaf over de agentschappen.

De niet-beleidsartikelen

Overigens kunnen de onderstaande cijfers niet in één totaalbedrag worden gevat, omdat het zowel *uitgaven* als *kosten* van het apparaat betreft.

Tabel 11.5 Totaal overzicht apparaatsuitgaven en -kosten BZK

Totaal overzicht apparaatsuitgaven en -kosten
BZK

(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal apparaatsuitgaven ministerie BZK	600.152	456.688	372.493	352.366	315.879	283.978	274.518
Kerndepartement	411.850	270.151	192.827	183.912	174.012	162.898	157.864
AIVD	188.302	186.537	179.666	168.454	141.867	121.080	116.654
Totaal apparaatskosten BLD's	547.636	629.009	650.302	664.648	667.941	666.142	644.681
Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten	97.425	87.451	97.455	98.073	109.626	107.206	89.616
Logius	74.943	83.412	91.064	112.894	109.401	112.444	109.869
P-Direkt	55.169	61.210	58.145	56.184	55.127	54.080	53.044
De Werkmaatschappij	113.859	102.227	106.805	108.496	110.211	112.019	112.019
FMHaaglanden	96.737	88.365	97.224	93.210	92.053	90.912	89.789
SSC-ICT		98.231	99.300	101.100	102.500	103.400	104.600
Rijksgebouwendienst	76.540	72.588	67.174	63.061	58.998	57.507	57.714
Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf	20.180	22.850	21.949	21.306	20.279	18.991	18.447
Dienst van de Huurcommissie	12.783	12.675	11.186	10.324	9.746	9.583	9.583
Totaal apparaatskosten ZBO's en RWT's¹	1.097	770					
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	1.097	770					

¹ De apparaatskosten zijn alleen voor 2013 opgenomen omdat over verdere jaren de informatie ontbreekt. De apparaatskosten van de ZBO's Kiesraad en Huurcommissie zijn niet opgenomen, omdat deze worden bekostigd vanuit respectievelijk het secretariaat van de Kiesraad (artikel 1) en de baten-lastendienst Dienst van de Huurcommissie.

Om de Tweede Kamer inzicht te bieden in de apparaatsuitgaven per beleidsterrein wordt in tabel 11.6 weergegeven wat de apparaatsuitgaven zijn per onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Tabel 11.6 Apparaatsuitgaven per beleidsonderdeel

Apparaatsuitgaven per beleidsonderdeel (x 1.000 euro)

Directoraat-Generaal	2014	Beleidsartikelen
Totaal apparaat	192.827	
Kiesraad	1.476	1
Bestuur en Koninkrijksrelaties	29.169	1, 6 en 7
Dienst concernstaf en bedrijfsvoering	89.729	Niet-beleidsartikel 11
Wonen en Bouwen	23.700	1, 2 (H18)
Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk	24.956	3,6 (H18)
Bureau Algemene Bestuursdienst (inclusief Top Management Groep (TMG) van het Rijk)	23.068	3 (H18)
Rijksvastgoedbedrijf	729	6 (H18)

Artikel 12. Algemeen**A Algemene doelstelling**

Op dit artikel worden de centrale onderzoeksbudgetten en de werkzaamheden van internationale zaken begroot.

D1 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12.1 Algemeen							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	2.466	1.249	1.450	1.254	3.967	3.995	3.995
Uitgaven:	14.704	3.403	2.164	3.639	3.981	3.967	3.967
Waarvan juridisch verplicht (percentage)							
12.1 Algemeen	692	1.154	1.464	1.460	1.446	1.432	1.432
Subsidies	181	178	177	173	173	173	173
Koninklijk Paleis Amsterdam	181	178	177	173	173	173	173
Opdrachten	511	976	1.287	1.287	1.273	1.259	1.259
Internationale Samenwerking	3	400	470	470	456	442	442
Opdrachten	508	576	817	817	817	817	817
12.2 Verzameluitkeringen	14.012	2.249	700	2.179	2.535	2.535	2.535
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	14.012	2.249	700	2.179	2.535	2.535	2.535
Oude regelingen wonen	89	0	0	0	0	0	0
IPSV en impulsbudget	13.922	2.249	700	2.179	2.535	2.535	2.535

E Toelichting op de instrumenten*Algemeen*

Het budget wordt aangewend voor kennis, onderzoek en internationale zaken. Het gaat om strategisch, beleidsondersteunend en evaluatief onderzoek dat raakvlakken heeft met meerdere beleidsterreinen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De vier kerntaken hierbij zijn:

- strategisch onderzoek en advies;
- guidance en coördinatie van onderzoek bij de decentrale eenheden;
- kennismanagement;
- ontwikkelen sturingsinformatie.

Verder zijn hier de budgetten opgenomen voor het onderhouden en uitbreiden van internationale relaties op de beleidsterreinen van het ministerie. Het betreffen de uitgaven voor:

- het coördineren en voorbereiden van Europese besluitvorming op de beleidsterreinen van het ministerie;
- gevolg geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit internationale verdragen;
- het opstellen en (mede) implementeren van besluiten, programma's en projecten in het kader van in het bijzonder de samenwerking binnen de Europese Unie.

Verzameluitkering

De verzameluitkering kent zijn wettelijke grondslag in de Financiële-verhoudingswet en keert uit aan de decentrale overheden. In de verzameluitkering zijn de beleidsthema's gebundeld die maximaal € 10 mln. voor de medeoverheden beslaan. Aanleiding voor de invoering van de

De niet-beleidsartikelen

verzameluitkering is de behoefte aan een wijze van middelenverstrekking aan de medeoverheden die ruimte biedt voor lokaal maatwerk en onnodige administratieve lasten voorkomt. Dit te meer gezien de geringe omvang van de middelen.

13. Nominaal en onvoorzien

Tabel 13.1 Nominaal en onvoorzien							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	0	7.309	1.229	5.340	6.585	3.852	2.633
Uitgaven:	0	7.435	1.229	5.340	6.585	3.852	2.633
Waarvan juridisch verplicht (percentage)							
13.1 Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
13.2 Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
13.3 Onvoorzien	0	7.435	1.229	5.340	6.585	3.852	2.633

14. VUT-fonds

In de zomer van 2005 hebben de sociale partners bij de overheid een akkoord gesloten over VUT/prepensioen/levensloop (VPL). Een belangrijke afspraak uit dit akkoord vormde het gegeven dat de toekomstige premie van het VUT-fonds zoveel mogelijk stabiel zou moeten blijven. Hierdoor ontstond een liquiditeitsbehoefte bij het fonds voor de periode van de looptijd van het fonds. Hiervoor is een leenovereenkomst tussen de Staat en het fonds gesloten die voor het laatst is herzien in 2009. De overeenkomst bevat een leningplafond van maximaal € 1,8 mld. Het fonds kan op ieder gewenst moment een beroep doen op uitbetaling van een tranche van deze lening. Daarnaast is zij bevoegd een tranche geheel of gedeeltelijk vervroegd af te lossen. Deze werkwijze stelt het fonds in staat in te spelen op actuele liquiditeitsbehoeften. In 2016 dient VUT volledig terugbetaald te zijn. In onderstaande tabel zijn de huidige ramingen opgenomen.

Tabel 14.1 VUT-fonds							
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verplichtingen	190.000	180.000	70.000	0	0	0	0
Uitgaven:	190.000	180.000	70.000	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht (percentage)							
14.1 VUT-fonds	190.000	180.000	70.000	0	0	0	0
Algemeen	190.000	180.000	70.000	0	0	0	0
Ontvangsten	15.892	18.800	337.900	764.500	51.000	0	0

5. DE BATEN-LASTENAGENTSCHAPPEN

5.1 Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)

Inleiding

BPR beheert de stelsels van de identiteitsgegevens en zorgt daarmee voor een betrouwbare levering van persoonsgegevens en reisdocumenten.

BPR is verantwoordelijk voor de volgende *stelsels*:

- de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA+ GBA-V Full Service⁴);
- de beheervoorziening burgerservicenummer (BV-BSN);
- het systeem van aanvraag, productie en distributie van reisdocumenten;
- de persoonsinformatievoorziening van Caribisch Nederland (PIVA);
- het Register Niet Ingezetenen (RNI) met ingang van eind 2013.

Verder beheert BPR de volgende *registers*:

- het register Paspoortsignalering (RPS),
- het Basisregister Reisdocumenten (BRR) en
- het Verificatieregister Reisdocumenten (VR).

Vanaf mei 2013 tot eind 2015 is het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en – fouten (CMI) bij BPR ondergebracht. Het CMI begeleidt mensen bij het herstellen van de gevolgen van identiteitsfraude of van fouten met hun persoonsgegevens

BPR participeert met kennis en expertise en levert daarnaast ondersteuning bij de implementatie en integratie voor het programma modernisering GBA (mGBA). Met de komst van de BRP vinden er aanpassingen van het systeemlandschap plaats waaronder het uitfaseren van bestaande systemen en moeten er voorbereidingen getroffen worden voor de overname van de beheertaken. Door de opdrachtgever (BZK) is BPR aangewezen als beoogd beheerder van de BRP. De voortgang van het programma mGBA is bepalend voor de doorlooptijd en de voorbereidingskosten van de BRP.

BPR vervult een centrale rol in de samenwerking met betrokken overheidsinstanties en koepelorganisaties en functioneert als de beheerorganisatie voor de identiteitsinfrastructuur. Het werkveld is zowel beleidsmatig als technisch sterk in beweging. Er zal verder gewerkt worden aan een versnelde effectieve inzet van basisregistraties. Het gaat hierbij om beter gebruik van de GBA en verbetering van de kwaliteit. In 2014 investeert BPR in de verbetering van de inhoudelijke kwaliteit van de GBA door reeds in 2013 ingevoerde Kwaliteitsmonitor uit te breiden met extra kwaliteitsinformatie op het gebied van de GBA. Daarnaast wordt de Kwaliteitsmonitor/Bestandscontrolemodule geschikt gemaakt voor de komst van de BRP. Tot slot wordt in 2014 de systematiek van terugmeldingen verbeterd. Ook wordt actief bijgedragen aan het kwaliteitsprogramma GBA van de opdrachtgever.

In 2014 moeten diverse contracten opnieuw worden aanbesteed. De reden hiervoor is dat in 2013 gestart is met de vervanging van de technische infrastructuren en het inrichten bij het Rijksdatacenter (ODC Noord) met

⁴ De GBA-Verstrekking Full Service (GBA-V FS) is de centrale component in het GBA stelsel en verzorgt de levering en verstrekking van gegevens als voorbereiding op de komst van de Basisregistratie Personen (BRP).

De baten-lastenagentschappen

als doel te komen tot een generieke infrastructuur waarbij housing, hosting en technisch beheer voor alle stelselssystemen op eenduidige wijze ingericht wordt. Alle stelselapplicaties migreren in 2013/2014 naar deze omgeving.

In de eerste suppletoire begroting 2014 worden de uitkomsten van het onderzoek dat BPR samen met BZK en de Openbare Lichamen heeft uitgevoerd meegenomen. Het onderzoek behelst een impactanalyse uitgevoerd naar de systeemintegratie van systemen tussen Nederland en de Openbare Lichamen voor wat betreft de identiteitsinfrastructuur.

De kosten voor het beheren van de GBA worden doorberekend aan de gebruikers door middel van een kostendekkend tarief in de vorm van een abonnementsprijs. In het kader van financiering basisregistraties 2016 zal deze financieringsmethodiek mogelijk worden aangepast. In het programma van stelsel basisregistraties (PSB) wordt namelijk gesproken over een Rijksbrede financiering van alle basisregistraties. De kosten voor het beheren van de reisdocumentenketen, innovatie, investering en de kosten van de productie en distributie worden gedekt uit het tarief dat BPR in rekening brengt bij de uitgevende instanties. De overige opdrachten worden betaald door de opdrachtgever, namelijk het Ministerie van BZK.

Exploitatie

Baten-lastenagentschap BPR							
Begroting van baten en lasten voor het jaar 2014 (x € 1.000)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Baten							
Omzet moederdepartement	26.645	24.481	25.121	23.875	23.625	23.625	23.625
Omzet overige departementen	0	0	0	0	0	0	0
Omzet derden	79.547	66.400	75.334	77.294	89.185	87.251	69.511
Rentebaten	65	50	50	50	50	50	50
Vrijval voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere baten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	106.257	90.931	100.505	101.219	112.860	110.926	93.186
Lasten							
Apparaatskosten	97.425	87.451	97.455	98.073	109.626	107.206	89.616
– personele kosten	7.140	12.113	11.980	11.748	11.833	12.073	12.318
– vv eigen personeel	5.713	9.550	9.280	9.018	9.133	9.318	9.507
– vv externe inhuur	1.427	2.563	2.563	2.563	2.563	2.563	2.563
– materiële kosten	90.285	75.339	85.475	86.325	97.793	95.133	77.298
– vv apparaat ICT		0	0	0	0	0	0
– vv bijdrage SSO's		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Rentelasten	0	480	450	346	234	120	120
Afschrijvingskosten	208	3.000	2.600	2.800	3.000	3.600	3.450
– materieel	208	3.000	2.600	2.800	3.000	3.600	3.450
– vv apparaat ICT		0	2.600	2.800	3.000	3.600	3.450
– immaterieel	0	0	0	0	0	0	0
Overige lasten	0	0	0	0	0	0	0
– dotaties voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
– bijzondere lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	97.633	90.931	100.505	101.219	112.860	110.926	93.186
Saldo van baten en lasten	8.624	0	0	0	0	0	0
waarvan te restitueren aan GBA afnemers	129						
waarvan te restitueren aan opdrachtgever reisdocumenten	8.495						
Saldo van baten en lasten	0						

De baten-lastenagentschappen

Toelichting

Uitgangspunt voor de begroting van baten en lasten van BPR is een kostendekkende exploitatie. De baten en lasten bedragen in 2014 circa € 100 mln. Het grootste gedeelte van de lasten (circa € 86 mln.) betreft de kosten die worden gemaakt voor de productie en distributie van de reisdocumenten, het in stand houden van het GBA-netwerk, het beheer van de centrale verstrekkingvoorziening van de GBA (GBA-V) en de beheervoorziening BSN, RNI, CMI, PIVA-V en Sedula. De personele lasten bedragen zo'n € 12 mln. in 2014. Hierin is rekening gehouden met de rijksbrede doelmatigheidskorting van 1,5%, de additionele taakstelling van 0,1 mln. De taakstelling Rutte-II zal door de opdrachtgevers worden ingevuld en is meegenomen in de cijfers.

Voor de uitvoering van de taken maakt BPR gebruik van geautomatiseerde systemen die werken op een technische infrastructuur. De technische infrastructuur en het beheer daarvan worden vervangen en uitgebreid. Hiermee sluit BPR aan op de doelstellingen van de compacte rijksdienst en de informatiestrategie (I-strategie). Op de materiële activa wordt in 2014 € 2,6 mln. afgeschreven. Dit betreft de afschrijving op de investering in de vernieuwde BPR-infrastructuur.

Het Nederlandse paspoort en de identiteitskaart krijgen een geldigheidsduur van 10 jaar indien de aanvrager 18 jaar of ouder is. De financiële consequenties van dit besluit zullen in kaart gebracht worden.

De *omzet van het moederdepartement* (€ 25,1 mln.) bestaat uit:
de abonnements voor het gebruik van de GBA door de afnemers die met ingang van 1 januari 2008 onder de budgetfinanciering vallen (€ 10 mln.);
de vergoeding van rijksleges voor de verstrekking van de identiteitskaarten aan jeugdigen (500.000 documenten * € 10,04 = € 5 mln.);
de bijdrage in de kosten van de BV-BSN (€ 3,0 mln.);
de bijdrage in de kosten voor de voorziening PIVA-V en Sedula (€ 0,8 mln.);
de bijdrage voor het beheer van de RNI (€ 3,8 mln.) en Full Service (€ 2,1 mln.);
de bijdrage CMI (€ 0,25 mln.).

De *omzet van derden* (€ 75 mln.) bestaat voornamelijk uit:
de opbrengsten van de afnemers van de GBA die niet onder budgetfinanciering vallen (€ 7 mln.);
de leges voor de reisdocumenten die de uitgevende instanties aan BPR afdragen, 1,9 mln. Paspoorten € 46 mln., 1,3 mln. identiteitskaarten € 14,7 mln. En 500k identiteitskaarten voor jeugdigen € 4 mln.

BPR heeft geen voorzieningen op de balans opgenomen.

Kasstroomoverzicht 2014

Baten-lastenagenschap BPR (x € 1.000)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2014	59.197	30.047	30.047	30.447	30.447	30.447	30.447
2. Totaal operationele kasstroom	531	3.000	4.000	2.800	3.000	3.600	3.450
Totaal investeringen (-/-)	- 3.179	- 12.000	- 1.000	- 3.000	- 3.000	- 3.000	- 3.000
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0	0	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 3.179	- 12.000	- 1.000	- 3.000	- 3.000	- 3.000	- 3.000
Enmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	- 10.839	0	0	0	0	0	0
Enmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0	0	0	0	0	0
Aflossingen op leningen (-/-)	0	- 3.000	- 2.600	- 2.800	- 3.000	- 3.600	- 3.450
Beroep op leenfaciliteit (+)	0	12.000	0	3.000	3.000	3.000	3.000
4. Totaal financieringskasstroom	- 10.839	9.000	- 2.600	200	0	- 600	- 450
5. Rekening-courant RHB 31 december 2014 (=1+2+3+4)	45.710	30.047	30.447	30.447	30.447	30.447	30.447

N.B.: Maximale roodstand is € 0,5 mln.

Doelmatigheid

Baten – lastendienst BPR Doelmatigheidsindicatoren 2014							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Omschrijving generiek deel							
Prijzen per product:							
* Abonnementstructuur (B) in €	1.000	1.100	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
* Reisdocumenten							
– paspoort in €	23,45	19,60	20,05	24,38	24,95	25,52	26,12
– identiteitskaart in €	18,15	13,89	14,21	18,64	19,07	19,51	19,97
Omzet per productgroep:							
* GBA in € 1.000	16.000	17.025	17.025	17.025	17.025	17.025	17.025
* Reisdocumenten in € 1.000	78.000	61.715	73.379	75.339	87.230	85.296	67.556
FTE-totaal, (excl. externe inhuur)	95	119	119	119	119	119	119
Saldo van baten en lasten (%) als percentage van de baten	0	0	0	0	0	0	
Omschrijving specifiek deel ICT-diensten							
Kwaliteitsindicatoren							
Beschikbaarheid GBA-netwerk	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%
Beschikbaarheid GBA-V	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%
Responsetijd GBA-V	< 3 sec	< 3 sec	< 3 sec	< 3 sec	< 3 sec	< 3 sec	< 3 sec
Beschikbaarheid Basisregister	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%
Beschikbaarheid Verificatieregister	99,7%	99,7%	99,7%	99,7%	99,7%	99,7%	99,7%
Beschikbaarheid BSN	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%
Klanttevredenheid	–	7.4	7.4	7.4	7.4	7.4	7.4

De doelmatigheid van BPR wordt inzichtelijk gemaakt door het opnemen van de tarieven voor de reisdocumenten en de GBA en indicatoren met betrekking tot de kwaliteit van deze producten.

Kostprijs per product

De hoogte van de leges is gelijk aan de kostprijs van de documenten die BPR in rekening brengt bij de uitgevende instanties, zoals de gemeenten, de buitenlandse posten en de Caribische gemeenten (Bonaire, Eustatius en Saba). De gepresenteerde kostprijs is exclusief de gemeentelijke leges en eventuele spoedtoeslagen. In de stijgingen van de komende jaren is rekening gehouden met een prijsindexcijfer. De verwachting is dat dit tarief per 1 januari 2014 als gevolg van prijsindexering met 2,3% zal toenemen.

De baten-lastenagentschappen

Het GBA-tarief is de afgelopen jaren sterk gedaald (tarief in 2008 was € 0,18 per bericht) door onder andere doelmatigheidsresultaten uit efficiëntere inkoop en aanbesteding. Het maximale tarief opgenomen in de abonnementen voor 2014 is € 0,12 per bericht. Gebruik binnen de bandbreedte van het abonnement leidt tot een lagere prijs per bericht (staffel). De bandbreedte van het meest gebruikte abonnement B bedraagt 10.000 – 100.000 berichten (maximale tarief 12 cent minimaal 1,2 cent).

FTE-totaal

De verwachting voor het aantal FTE vanaf 2014 is dat de in 2013 verwachte terugloop van het aantal FTE door extra opdrachten (CMI, Full Service ed.) en uitloop van taken (voorbereidend beheer BRP ed.) zich later inzet.

Beschikbaarheid

De doelstelling in 2014 voor de beschikbaarheid van de netwerken is het halen van de gestelde normen.

6. BIJLAGEN**6.1 Verdiepingsbijlage**

Verdiepingsbijlage Hoofdstuk VII

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1 Openbaar bestuur en democratie						
Stand ontwerpbegroting 2013	25.102	27.247	27.069	26.634	26.616	
1.1 Bestuurlijke en financiële verhouding	7.999	10.156	10.049	9.731	9.713	
1.2 Participatie	17.103	17.091	17.020	16.903	16.903	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	8.350	0	0	0	0	
1.1 Bestuurlijke en financiële verhouding	5.835	0	0	0	0	
1.2 Participatie	2.515	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	- 332	5.382	2.894	2.398	2.394	
1.1 Bestuurlijke en financiële verhouding	- 2.182	1.782	- 306	- 302	- 306	
Waarvan:						
a. Kasschuif openbaar bestuur	- 2.100	2.100				
1.2 Participatie	1.850	3.600	3.200	2.700	2.700	
Waarvan:						
b. Matra subsidie	2.250	1.500	1.500	1.000	1.000	
c. Voorlichting verkiezingen		1.700	1.700	1.700	1.700	
Stand ontwerpbegroting 2014	33.120	32.629	29.963	29.032	29.010	28.975
1.1 Bestuurlijke en financiële verhouding	11.652	11.938	9.743	9.429	9.407	9.390
1.2 Participatie	21.468	20.691	20.220	19.603	19.603	19.585
Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	49.465	24.865	21.965	21.965	21.965	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	- 25.000	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	24.465	24.865	21.965	21.965	21.965	21.965

Toelichting**a. Kasschuif openbaar bestuur**

Voor het programma Decentralisaties en het programma Noordvleugelprovincie zijn in 2014 geen middelen beschikbaar. Bovendien moeten in 2014 extra kosten worden gemaakt voor de gemeenteraadsverkiezingen 2014 bij de Nederlandse Vertegenwoordigingen in de west (registratie van kiezers, verspreiding stembescheiden, bemensing stembureaus en voorlichting aan kiezers in Aruba, Curaçao en Sint Maarten).

b. Matra subsidie

De subsidie van de Matra Politieke Partijen Programma (DEU- en DAM-deel) is met ingang van 1 januari 2013 overgekomen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

c. Voorlichting verkiezingen

De Bijlagen

Bij de nieuwe indeling van de begroting is per abuis een reeks van € 1,7 mln. voor de voorlichting verkiezingen vanaf 2014 terecht gekomen op het budget van ProDemos. Deze fout wordt nu hersteld.

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
2 Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst						
Stand ontwerpbegroting 2013	199.621	196.892	194.553	194.328	194.082	
2.1 Apparaat	190.237	187.666	185.454	185.228	184.982	
2.2 Geheim	9.384	9.226	9.099	9.100	9.100	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	3.800	-9.500	-23.000	-35.000	-45.000	
2.1 Apparaat	3.800	-9.500	-23.000	-35.000	-45.000	
2.2 Geheim	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	-7.500	1.500	6.000	-8.361	-18.902	
2.1 Apparaat	-7.500	1.500	6.000	-8.361	-18.902	
Waarvan:						
a. Generieke taakstelling				-7.539	-17.036	
b. Kasschuif frictiekosten	-6.000		6.000			
c. Kasschuif Symbolon	-1.500	1.500				
2.2 Geheim	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	195.921	188.892	177.553	150.967	130.180	125.754
2.1 Apparaat	186.537	179.666	168.454	141.867	121.080	116.654
2.2 Geheim	9.384	9.226	9.099	9.100	9.100	9.100
Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	8.214	12.714	12.714	12.714	12.714	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	8.214	12.714	12.714	12.714	12.714	12.714

Toelichting

- a. *Generieke Taakstelling*
De mutatie betreft de invulling van de maatregel A1 Rijksoverheid (inc. ZBO's) uit het regeerakkoord.
- b. *Kasschuif frictiekosten*
Er wordt € 6 mln. beschikbaar gemaakt in 2015 voor flankerend beleid bij de doorvoering van de apparaattaakstelling.
- c. *Kasschuif Symbolon*
Voor de JSCU (Joint Sigint Cyber Unit, voorheen Symbolon) wordt een deel van de voorziene uitgaven in 2014 in plaats van in 2013 gedaan. In deze unit wordt de samenwerking tussen AIVD en MIVD inzake Cyber en Sigint (signals intelligence) vormgegeven. De kosten van het samenvoegen van het personeel MIVD in de huisvesting AIVD en het wederzijds beschikbaar maken informatieonderdelen (IV/ICT) zijn nog niet volledig inzichtelijk. Om deze reden wordt een deel van de kosten geraamd voor 2013 overgeheveld naar 2014.

De Bijlagen

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
6 Dienstverlenende en innovatieve overheid	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	125.848	97.215	88.357	86.004	85.806	
6.1 Verminderen regeldruk	4.300	4.300	4.300	0	0	
6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen	22.129	22.201	14.557	16.340	16.322	
6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen	42.950	41.480	40.664	40.519	40.357	
6.4 Burgerschap	5.134	6.806	6.736	6.486	6.486	
6.5 Reisdocumenten en basisadministratie personen	51.335	22.428	22.100	22.659	22.641	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	- 24.454	218	218	218	218	
6.1 Verminderen regeldruk	0	0	0	0	0	
6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen	356	0	0	0	0	
6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen	218	218	218	218	218	
6.4 Burgerschap	- 28	0	0	0	0	
6.5 Reisdocumenten en basisadministratie personen	- 25.000	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	15.781	7.325	3.615	2.869	- 451	
6.1 Verminderen regeldruk	- 1.038	- 1.800	- 1.861	0	0	
6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen	687	- 318	- 306	- 303	- 307	
Waarvan:						
a. Aanpak fraudebestrijding	3.000	4.600	4.600	4.600	4.600	
6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen	2.193	3.693	32	- 1.594	- 3.659	
Waarvan:						
b. Generieke taakstelling BLD's		3.661		- 1.415	- 3.229	
c. Tekort Logius						
6.4 Burgerschap	910	- 1.700	- 1.700	- 1.700	- 1.700	
Waarvan:						
d. Voorlichting verkiezingen		- 1.700	- 1.700	- 1.700	- 1.700	
6.5 Reisdocumenten en basisadministratie personen	10.029	2.850	2.850	1.866	615	
Waarvan:						
e. Reisdocumentenprogramma	2.850	2.850	2.850	2.850	2.850	
Stand ontwerpbegroting 2014	117.175	104.758	92.190	89.091	85.573	84.072
6.1 Verminderen regeldruk	3.262	2.500	2.439	0	0	0
6.2 Informatiebeleid en ontwikkeling e-overheidsvoorzieningen	26.172	26.483	18.851	20.637	20.615	20.598
6.3 Betrouwbare levering van e-overheidsvoorzieningen	45.361	45.391	40.914	39.143	36.916	35.941
6.4 Burgerschap	6.016	5.106	5.036	4.786	4.786	4.786
6.5 Reisdocumenten en basisadministratie personen	36.364	25.278	24.950	24.525	23.256	22.747
Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	500	500	500	500	500	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	12.729	2.850	2.850	2.850	2.850	
Stand ontwerpbegroting 2014	13.229	3.350	3.350	3.350	3.350	3.350

Toelichting**a. Aanpak fraude bestrijding**

Door het kabinet worden extra maatregelen genomen om misbruik/fraude bij toeslagen tegen te gaan. Deze maatregelen zijn eerder aangekondigd in de brief van 10 mei (Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 17 050, nr. 435) en worden door de Belastingdienst en BZK geïmplementeerd. De kosten bedragen 25 mln. voor de Belastingdienst en 8 mln. voor BZK waarvan 3 mln. structureel kan worden ingezet voor de gemeenten, die met het GBA-loket een belangrijke rol hebben bij het signaleren van fraude. Als gevolg van de maatregelen worden besparingen verwacht bij de verschillende toeslaguitgaven. Op de programma-uitgaven voor kinderopvangtoeslag en huurtoeslag wordt een bedrag van 33 mln. structureel ingeboekt als dekking. De implementatie en realisatie van de maatregelen zullen intensief gemonitord worden. Mochten de besparingen uiteindelijk lager uitvallen dan 33 mln. dan zullen de kinderopvangtoeslag en de huurtoeslag hiervoor gecompenseerd worden door de Belastingdienst.

b. Generieke taakstelling BLD's

Invulling van generieke taakstelling Rutte II BLD's.

c. Tekort Logius

Om in 2014 een tekort van € 3,6 mln. op de bijdrage aan Logius te dekken, wordt € 1,8 mln. uit 2015 naar 2014 geschoven van het budget voor regeldruk. Daarnaast wordt binnen de regeldruk in 2014 additioneel € 1,8 mln. vrijgemaakt.

d. Voorlichting verkiezingen

Bij de nieuwe indeling van de begroting is per abuis een reeks van € 1,7 mln. voor de voorlichting verkiezingen vanaf 2014 terecht gekomen op het budget van ProDemos. Deze fout wordt nu hersteld.

e. Reisdocumenten

De ontvangsten samenhangende met de door de Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten geheven leges worden ingezet voor het Reisdocumentenprogramma.

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
7 Arbeidszaken overheid						
Stand ontwerpbegroting 2013	43.177	40.610	35.506	37.680	37.662	
7.1 Overheid als werkgever	16.198	13.791	11.050	10.258	10.240	
7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen	26.979	26.819	24.456	27.422	27.422	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	1.000	0	0	0	0	
7.1 Overheid als werkgever	1.000	0	0	0	0	
7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	65	- 1.713	938	- 1.357	- 3.036	
7.1 Overheid als werkgever	140	- 1.320	1.320	160	0	
waarvan:						
a. Kasschuif Veilige Publieke Taak	- 160	- 1.320	1.320	160		
7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen	- 75	- 393	- 382	- 1.517	- 3.036	
Stand ontwerpbegroting 2014	44.242	38.897	36.444	36.323	34.626	34.439
7.1 Overheid als werkgever	17.338	12.471	12.370	10.418	10.240	10.223
7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen	26.904	26.426	24.074	25.905	24.386	24.216

De Bijlagen

Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	820	820	820	820	820	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	820	820	820	820	820	820

Toelichting

a. Kasschuif Veilige Publie Taak

Voor het programma Veilige Publieke Taak (VPT) is tot en met 2014 budget beschikbaar. Het programma VPT wordt verlengd tot en met 2016. Met deze kasschuif wordt hiervoor budget beschikbaar gemaakt.

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
11 Centraal apparaat						
Stand ontwerpbegroting 2013	311.023	288.246	263.965	262.291	261.121	
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	311.023	288.246	263.965	262.291	261.121	
Mutaties Nota van Wijziging 2013	- 85.714	- 83.914	- 69.484	- 68.969	- 68.841	
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	- 85.714	- 83.914	- 69.484	- 68.969	- 68.841	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	38.279	11.758	11.394	11.305	11.215	
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	38.279	11.758	11.394	11.305	11.215	
Nieuwe mutaties	6.563	- 23.263	- 21.963	- 30.615	- 40.597	
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	6.563	- 23.263	- 21.963	- 30.468	- 40.259	
Waarvan:						
a. Ramingsbijstelling		- 24.919	- 24.919	- 24.919	- 24.919	
b. Generieke Taakstelling				- 8.033	- 17.805	
Stand ontwerpbegroting 2014	270.151	192.827	183.912	174.159	163.236	158.277
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	270.151	192.827	183.912	174.159	163.236	158.277

Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	27.965	27.965	27.965	27.965	27.965	
Mutaties Nota van Wijziging 2013	179	179	179	179	179	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	15.167	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	13.198	- 24.269	- 24.269	- 24.269	- 24.269	
Stand ontwerpbegroting 2014	56.509	3.875	3.875	3.875	3.875	3.875

Toelichting

a. Ramingsbijstelling

Het betreft een ramingsbijstelling van de ontvangsten die indertijd van het voormalig Ministerie van VROM zijn overgekomen. Dit betrof de verwachte ontvangsten van de RGD, deze structurele ontvangstenreeks en de daadwerkelijk ontvangen bedragen lopen zeer fors uiteen waardoor uitgaven en ontvangsten worden gecorrigeerd.

De Bijlagen

b. *Generieke Taakstelling*

De mutatie betreft de invulling van de maatregel A1 Rijksoverheid (incl. ZBO's) uit het regeerakkoord.

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
12 Algemeen						
Stand ontwerpbegroting 2013	4.420	2.173	3.648	4.004	4.004	
12.1 Algemeen	1.474	1.473	1.469	1.469	1.469	
12.2 Verzameluitkeringen	2.946	700	2.179	2.535	2.535	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	- 942	0	0	0	0	
12.1 Algemeen	- 245	0	0	0	0	
12.2 Verzameluitkeringen	- 697	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	- 75	- 9	- 9	- 23	- 37	
12.1 Algemeen	- 75	- 9	- 9	- 23	- 37	
12.2 Verzameluitkeringen	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	3.403	2.164	3.639	3.981	3.967	3.967
12.1 Algemeen	1.154	1.464	1.460	1.446	1.432	1.432
12.2 Verzameluitkeringen	2.249	700	2.179	2.535	2.535	2.535
Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	0	0	0	0	0	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	0	0	0	0	0	0

De Bijlagen

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
13 Nominaal en onvoorzien	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	11.823	318	5.361	6.074	2.102	
13.1 Loonbijstelling	983	318	2.759	3.397	1.350	
13.2 Prijsbijstelling	3.726	0	2.782	1.832	0	
13.3 Onvoorzien	7.114	0	- 180	845	752	
Mutaties Nota van Wijziging 2013	- 1.272	1.013	183	14.609	34.481	
13.1 Loonbijstelling	0	0	0	0	0	
13.2 Prijsbijstelling	1.071	1.071	1.071	1.071	1.071	
13.3 Onvoorzien	- 2.343	- 58	- 888	13.538	33.410	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	- 3.116	- 44	54	- 53.339	- 107.326	
13.1 Loonbijstelling	48	499	492	492	505	
13.2 Prijsbijstelling	- 4.000	- 100	- 100	- 100	- 100	
13.3 Onvoorzien	836	- 443	- 338	- 53.731	- 107.731	
Nieuwe mutaties	0	- 58	- 258	39.241	74.595	
13.1 Loonbijstelling	- 1.031	- 817	- 3.251	- 3.889	- 1.855	
13.2 Prijsbijstelling	- 797	- 971	- 3.753	- 2.803	- 971	
13.3 Onvoorzien	1.828	1.730	6.746	45.933	77.421	
Waarvan:						
a. Taakstelling verlaging topinkomens				8.146	8.146	
b. Generieke taakstelling				23.071	50.916	
Stand ontwerpbegroting 2014	7.435	1.229	5.340	6.585	3.852	2.633
13.1 Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0
13.2 Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0
13.3 Onvoorzien	7.435	1.229	5.340	6.585	3.852	2.633

Toelichting

a. *Taakstelling verlaging topinkomens*

Bij Regeerakkoord is een taakstelling van € 10 mln. op de begroting van BZK geparkeerd die verband houdt met de normering van topinkomens in de (semi-)publieke sector. Op basis van de verdeelsleutel (als grondslag is de WOPT-rapportage gebruikt) is de taakstelling bij de departementen ingeboekt.

b. *Generieke taakstelling*

De mutatie betreft de invulling van de maatregel A1 Rijksoverheid (incl. ZBO's) uit het regeerakkoord.

Opbouw uitgaven (x € 1.000)						
14 VUT-fonds	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	210.000	0	0	0	0	
14.1 VUT-fonds	210.000	0	0	0	0	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	- 30.000	70.000	0	0	0	
14.1 VUT-fonds	- 30.000	70.000	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
14.1 VUT-fonds	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	180.000	70.000	0	0	0	0
14.1 VUT-fonds	180.000	70.000	0	0	0	0

De Bijlagen

Opbouw ontvangsten (x € 1.000)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2013	19.000	328.400	739.100	51.400	0	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2013	- 200	9.500	25.400	- 400	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2014	18.800	337.900	764.500	51.000	0	0

6.2 Moties en toezeggingen

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

A.1 In behandeling zijnde moties

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie Heijnen c.s.; Verzoekt de regering de mogelijkheid te verkennen van een onafhankelijke instelling voor onderzoek naar mogelijke integriteitsschendingen in het openbaar bestuur	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	In opdracht van de Minister wordt een brede verkenning naar knelpunten en mogelijke oplossingen ten aanzien van integriteitsonderzoeken in het openbaar bestuur uitgevoerd door de Universiteit Tilburg. De Tweede Kamer wordt voor het herfstreces per brief geïnformeerd over de resultaten en over de voorlopige reactie van de Minister aangezien er nog overleg zal volgen met de sectoren.
Motie Schouw en Klein; Verzoekt de regering om een bestuurlijke afspraak te maken met de waterschappen, provincies en gemeenten om ten minste een keer per jaar het onderwerp integriteit te agenderen en hierover in het jaarverslag te rapporteren	Kamerdebat 06-03-2013 VAO Integriteit in het openbaar bestuur	In november 2013 wordt over de wijze waarop de motie Schouw is uitgevoerd, evenals over de gedane toezeggingen met betrekking tot het integriteitsbeleid, aan de Tweede Kamer gerapporteerd.
Motie Heijnen c.s.; Verzoekt de regering, om nut en noodzaak, de effectiviteit, van genoemde normen op Europees niveau aan de orde te stellen	Kamerdebat 07-06-2012 Geldigheid kinderbijschrijvingen in het paspoort van de ouder(s) cq de voogd (AO d.d. 15/05)	Een aantal EU-lidstaten is geconsulteerd. Deze lidstaten staan geen wijziging van het huidige EU-beleid en regelgeving voor. Uitvoering van de motie is nog gaande. De Tweede Kamer wordt hier in het najaar nader over geïnformeerd.
Motie Recourt en Gesthuizen; Verzoekt de regering, een digitaal paspoort te ontwikkelen opdat het contact op internet tussen burger en overheid optimaal beveiligd is. Verzoekt de regering tevens, te onderzoeken voor welke toepassingen dit digitale paspoort eveneens kan worden gebruikt over de ontwikkeling van een digitaal paspoort	Kamerdebat 26-04-2012 VAO Cyber security en veiligheid overheidswebsites	De Tweede Kamer zal na het zomerreces geïnformeerd worden. De bedoeling is om dit gelijktijdig met de motie Szabo c.s., die hiertoe oproept, te doen
Motie Elissen; Verzoekt de regering, om te zorgen voor wetgeving waarmee gemeenten verplicht worden om alle gegevens in de Gemeentelijke Basisadministratie van een verstrekingsbeperking te voorzien, zodat uitsluitend rechthebbers deze gegevens kunnen inzien	Kamerdebat 26-04-2012 VAO Cyber security en veiligheid overheidswebsites	Motie wordt meegenomen met wetsvoorstel BRP (Basisregistratie personen, de opvolger van de wet GBA, de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens). De motie wordt afgerond als behandeling wetsvoorstel BRP is afgerond. Het wetsvoorstel is goedgekeurd door Tweede Kamer. Het voorstel is nu in behandeling bij de Eerste Kamer.
Motie Voortman c.s.; Verzoekt de regering het principe dat de burger in beginsel toegang heeft tot overheidsinformatie («ja, tenzij») als uitgangspunt te nemen in dit actieplan	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Plan van aanpak motie wordt meegenomen in het actieplan Open overheid dat na de zomer aan de Tweede Kamer zal worden gestuurd

De Bijlagen

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie Szabo c.s.; Verzoekt de regering over te gaan tot introductie van 1 uniforme elektronische identiteitskaart voor alle overheidsdiensten waarvoor authenticatie is vereist, invoering en gebruik van deze kaart voor burgers en bedrijven dient niet later plaats te vinden dan 1 januari 2007	Kamerdebat 04-02-2004 Modernisering van de overheid (brief van 1-12-2003); visie en actieprogramma «Andere Overheid» (29 362, nr. 1)	De Minister heeft tijdens het AO toekomstbestendigheid identiteitsinfrastructuur (10/04/2013) de Tweede Kamer geïnformeerd, dat hij samen met zijn collega van EZ werkt aan de ontwikkeling van een eID stelsel en een eID middel. Daarbij heeft hij aangegeven later dit jaar de kamer meer in detail te informeren over de totstandkoming van dit eID-stelsel. In zijn visiebrief digitale overheid 2017 verwijst de Minister ook naar de noodzaak van een eID stelsel en een zwaardere vorm van DigiD.
Motie Schouw en Taverne; Verzoekt de regering bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel in te dienen om de Zondagswet in te trekken	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	De Tweede Kamer wordt in het najaar geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.
Motie Voortman en Schouw; Verzoekt de regering om tegelijkertijd met de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer in een apart document inzicht te geven in de inhoudelijke agenda, de taken, bevoegdheden en het budget van de nieuw te vormen provincie	Kamerdebat 21-05-2013 Debat over de visie op de bestuurlijke inrichting van Nederland	Er wordt gewerkt aan de inhoudelijke agenda. De Minister heeft in het herindelingsontwerp aangekondigd dat hij een stuurgroep opricht die hieraan gaat werken. De provincies nemen deel aan die stuurgroep. Verder is een discussie met de ministeries opgestart over evt. extra taken van de provincies. De Tweede Kamer wordt hierover geïnformeerd als het wetsontwerp over de herindeling wordt ingediend.
Motie Schouw/Voortman; Verzoekt de regering voor behandeling van het wetsvoorstel tot samenvoeging van Noord-Holland, Utrecht en Flevoland te komen met een nader uitgewerkte visie en een stappenplan voor de vijf landsdelen, bijvoorbeeld door het instellen van een bestuurlijke adviescommissie	Kamerdebat 21-05-2013 Debat over de visie op de bestuurlijke inrichting van Nederland	De Tweede Kamer wordt in de eerste helft van 2014 geïnformeerd.
Gewijzigde motie Voortman c.s.; Verzoekt de regering, na ruggespraak met zijn collega's bij de Voorjaarsnota met een visie met concrete doelen op de decentralisaties en de inclusieve samenleving te komen vanuit de uitgangspunten participatie, toegankelijkheid, zelfstandigheid en kwaliteit van bestaan	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	De Tweede Kamer wordt in het najaar geïnformeerd.
Motie Heijnen; Verzoekt de regering jaarlijks binnen een termijn van uiterlijk 60 dagen de Kamer een reactie op de jaarrapportage van het college te doen toekomen, die als basis voor debat tussen Kamer en regering kan dienen	Kamerdebat 12-04-2011 Vervolg plenair debat behandeling wetsvoorstel oprichting College rechten van de mens	De Tweede Kamer ontvangt in het derde kwartaal van 2013 een reactie op de jaarrapportage van het College voor de Rechten van de Mens.

A.2 Uitgevoerde moties

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie Heijnen/Schouw; Verzoekt de regering de regels voor de integriteit in het openbaar bestuur onder andere in samenwerking met de ROB, de VNG en het IPO tegen het licht te houden en zo nodig te wijzigen en hierover de Kamer te informeren	Kamerdebat 14-11-2011 BZK Begroting (33 000-VII)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 29 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 844 , nr. 67)
Gewijzigde motie Gesthuizen/El Fassed; Verzoekt de regering om, in het belang van deze beveiliging en de ingrijpende gevolgen die gebreken in de beveiliging van DigiD kunnen hebben, te bewerkstelligen dat alle DigiD gebruikende organisaties (nader) werk maken van de veiligheid ervan en hiervoor eind 2012 een ICT-beveiligingsassessment laten uitvoeren	Kamerdebat 26-04-2012 VAO Cyber security en veiligheid overheidswebsites	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 26 643 , nr. 242)
Motie Schouw en Voortman; Verzoekt de regering, de huidige regeling te heroverwegen en hierover voor het meireces aan de Kamer te rapporteren	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 5 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 27 859 , nr. 63)
Motie Heijnen; Verzoekt de regering om met betrekking tot de bouwleges de uitvoering van de afspraken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg eind 2010 niet alleen te toetsen op transparantie, maar ook op het in acht nemen van een redelijke bandbreedte.	Kamerdebat 23-11-2009 Gemeente- en Provinciefonds	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 11 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 953 , nr. 52)
Motie Hachchi; Verzoekt de regering deze mogelijkheden nadrukkelijk onder de aandacht te brengen op de drie eilanden (micro- en innovatiekredieten)	Kamerdebat 05-07-2012 VAO BES-eilanden	Afgedaan. De verantwoordelijkheid voor de motie is op 18 juli 2012 overgedragen aan Minister EL&I
Motie Heijnen en Schouw; Verzoekt de regering wijziging van de Gemeente- en Provinciewet voor te bereiden die voorziet in de rol van commissarissen der Koningin en burgemeesters bij integriteitshandhaving	Kamerdebat 02-12-2010 Begroting Binnenlandse Zaken (onderdeel BiZa en Volkshuisvesting)	Afgedaan. De motie is meegenomen in de Verzamelwet/Wijziging Gemeentewet. Het wetsvoorstel ligt voor advies bij de Raad van State, waarmee aan de motie wordt voldaan.
Motie Schinkelshoek; Verzoekt de regering in de ambtsinstructie van de commissarissen van de Koningin op te nemen dat de beëdiging van de burgemeester door de commissaris van de Koningin plaatsvindt in een openbare bijeenkomst van de gemeenteraad	Kamerdebat 26-11-2007 Begrotingsbehandeling BZK H VII	De motie is meegenomen in de Verzamelwet/Wijziging Gemeentewet. Het wetsvoorstel ligt voor advies bij de Raad van State, waarmee aan de motie wordt voldaan.
Motie Kox c.s.; Verzoekt de regering deze voornemens te onderbouwen middels een integrale visie op de modernisering van de bestuurlijke organisatie van Nederland	Kamerdebat 04-12-2012 Algemene politieke beschouwingen / debat naar aanleiding van het regeerakkoord «Bruggen slaan» en de regeringsverklaring van het Kabinet-Rutte II	Afgedaan. De Eerste Kamer is op 28 maart 2013 per brief geïnformeerd (EK 2012–2013, CII , nr. A)

De Bijlagen

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie Schouw; Verzoekt de regering onderzoek te laten doen door een onafhankelijke partij, bijvoorbeeld het CPB en/of het SCP, naar de financiële risico's en uitvoeringsrisico's van de decentralisaties en in dit onderzoek aandacht te besteden aan de mogelijkheden deze risico's te ondervangen en bij de uitvoering te adresseren, onder de voorwaarde dat dit onderzoek niet tot vertraging van het decentralisatieproces leidt	Kamerdebat 19-03-2013 Debat over het bericht «Overheden eens over bezuinigingen»	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 26 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-B, nr. 16)
Gewijzigde motie Heijnen; Verzoekt de regering om, bij aanneming van het wetsvoorstel de deelgemeenten af te schaffen, er zorg voor te dragen dat de allergrootste gemeenten 45 gemeenteraadsleden en maximaal 9 wethouders behouden	Kamerdebat 02-07-2012 Wijziging Gemeentewet en enige andere wetten ivm afschaffen bevoegdheid gemeentebesturen om deelgemeenten in te stellen (wetsvoorstel 33 017)	Afgedaan. Het initiatiefwetsvoorstel Heijnen is op 14 februari 2013 door de Tweede Kamer aangenomen. De heer Heijnen heeft echter aangegeven dat nu de vermindering van het aantal raadsleden slechts 10% is in plaats van de 25% waar sprake was ten tijde van het indienen van zijn motie hij geen behoefte meer voelt om de grootste gemeenten te compenseren.
Motie Hamer; Verzoekt de regering om sociaal en duurzaam aanbesteden bij de decentrale overheden verder te stimuleren en te faciliteren, en de medeoverheden meer informatie en kennis te verschaffen over sociaal aanbesteden, met bijzondere aandacht voor de inzet van arbeidsgehandicapten	Kamerdebat 02-02-2012 Wetsvoorstel Aanbestedingswet (32 440)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 3 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 501 nr. 21)
Gewijzigde motie Heijnen; Verzoekt de regering te onderzoeken of een bonus-malussysteem voor organisatieonderdelen van de rijksdienst leidt tot meer plaatsingen van personeel met WSW- of Wajong-indicaties	Kamerdebat 14-11-2011 BZK Begroting (33 000-VII)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 10 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 490 nr. 97)
Motie Koppejan c.s.; Verzoekt de regering: 1. de Kamer voor het zomerreces van 2012 te rapporteren hoe via gericht beleid en een meer professionele inkoop substantiële overheidsbesparingen in Nederland gerealiseerd kunnen worden; 2. dit bij de begroting van 2013 te betrekken	Kamerdebat 02-02-2012 Wetsvoorstel Aanbestedingswet (32 440)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 3 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 490 nr. 92)
Motie Koopmans/Van der Burg; Verzoekt de regering, overal waar rijksmiddelen in het geding zijn, zoals onder andere bij agentschappen en zbo's, te laten heroverwegen of nieuwbouw nodig is.	Kamerdebat 22-03-2012 Sluiting van de belastingdienst in Emmen en Venlo	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 5 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 490 nr. 95)
Motie Van Vliet; Verzoekt de regering, in het verlengde van eerdere aangenomen moties de sluiting van de kantoren in Venlo en Emmen te heroverwegen en eerst te kijken naar mogelijke maatregelen buiten de regio's.	Kamerdebat 22-03-2012 Sluiting van de belastingdienst in Emmen en Venlo	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 5 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 490 nr. 95)
Motie Heijnen/Schouw; Verzoekt de regering voorbereidingen te treffen voor een fundamentele herziening van het stelsel van zbo's en RWT's met het oogmerk de efficiency en de dienstverlening van de organisatie van de rijks-overheid als geheel te verbeteren	Kamerdebat 27-06-2012 Jaarverslagen 2011 en Slotwetten op het gebied van Binnenlandse Zaken	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 8 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 490 nr. 99)

De Bijlagen

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie Elissen en Cörüz; Verzoekt de regering, om een evaluatie uit te voeren naar de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten uit 2002 (Wiv 2002) en daarbij nadrukkelijk in te gaan op het toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten	Kamerdebat 01-02-2012 AIVD	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 25 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 924, nr. 91)
Motie Taverne c.s.: Verzoekt de regering de rechtsprekende taak van de Raad van State elders onder te brengen	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 22 juni 2012 per brief geïnformeerd door de Minister van VenJ, mede namens Minister BZK (TK 2011–2012, 32 450, nr. 18)
Motie Schouwen/Van Raak: Verzoekt de regering een voorstel te doen voor een toekomstige benoemingsprocedure voor de vicepresident van de Raad van State waarbij een rol is weggelegd voor de Tweede Kamer	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 21 augustus 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-VII, nr. 124)
De motie Van Gent c.s.: Verzoekt de regering gehoor te geven aan de aanbeveling van de Commissie Gelijke Behandeling uit 2008 om met een wettelijke regeling een einde te maken aan het fenomeen van de weigerambtenaar en de Tweede Kamer daarover voor 1 januari 2012 te informeren	Kamerdebat 08-06-2011 Hoofdlijnen Emancipatiebeleid 2011–2015	Afgedaan. De motie is achterhaald en kan vervangen worden door de nieuwe motie ingediend op 5 juli 2012 tevens ingediend door het lid Van Gent (TK 2011–2012, 32 550, nr. 40)
Motie Schouw c.s.: Verzoekt de regering zich in te zetten voor een Europese oplossing, zodat EU-wetten op EU-grondgebied niet ondergeschikt worden gemaakt aan wetten van derde landen	Kamerdebat 07-06-2012 VAO Geldigheid kinderbijschrijvingen in het paspoort van de ouder(s) cq de voogd	Afgedaan. Op 6 september 2012 is de motie, na ambtelijke afstemming, overgedragen aan stas V&J
Motie Van Gent, Heijnen en Van Dijk; Verzoekt de regering, conform te handelen en ervoor te zorgen dat de nieuwe regeling op 1 januari 2013 in werking kan treden	Kamerdebat 05-07-2012 Positie gewetensbezwaarde (trouw)ambtenaar	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 550, nr. 40)
Motie Heijnen, Schouw, Thieme, Brinkman en Van Dijk; Verzoekt de regering, gemeenten op te roepen intussen in ieder geval geen nieuwe trouwambtenaren met genoemde gewetensbezwaren aan te stellen	Kamerdebat 05-07-2012 Positie gewetensbezwaarde (trouw)ambtenaar	De Minister heeft de Tweede Kamer op 30 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 550, nr. 40)
Motie Van Gent, Heijnen en Van Dijk; Verzoekt de regering om voor 1 januari 2013 een aanpassing van het besluit Burgerlijke Stand in werking te doen treden. De motie van de leden Heijnen, Schouw, Thieme, Brinkman en Van Dijk verzoekt de regering gemeenten op te roepen geen nieuwe trouwambtenaren met gewetensbezwaren aan te stellen, in afwachting van nieuwe regelgeving op dit punt	Kamerdebat 05-07-2012 VAO Positie gewetensbezwaarde (trouw)ambtenaar	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 550, nr. 40)

De Bijlagen

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie De Boer en Verhoeven: Verzoekt de regering in het licht van de EPC-normering te bevorderen dat verbeteringen in bijvoorbeeld de schilisolatie, dan wel gelijkwaardige alternatieven worden toegepast zodat een lager energieverbruik voor de eindgebruiker, met een lagere energierekening het gevolg is.	Kamerdebat 26-10-2011 VAO Bouwbesluit	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 8 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 757 nr. 40)
Motie De Boer c.s.: Verzoekt de regering om met een inhoudelijke reactie te komen op de voorstellen en handreikingen uit de regio, en deze binnen twee maanden voor te leggen aan de Kamer	Kamerdebat 19-01-2012 Bevolkingsdaling	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 757 nr. 46)
Motie Van Bochove en Lucassen: Verzoekt de regering binnen de bestaande financiële kaders experimenteerartikelen open te stellen voor regio's die de komende jaren te maken krijgen met een bevolkingsdaling (de zogenaamde anticipeergebieden)	Kamerdebat 19-01-2012 Bevolkingsdaling	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 757 nr. 46)
Motie Monasch; Verzoekt de regering jaarlijks te rapporteren over de voortgang van de wijkaanpak; Verzoekt het kabinet tevens om met overtuiging de wijkaanpak in het land te ondersteunen	Kamerdebat 15-03-2012 VAO Vestia	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 24 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 30 995 nr. 92)
Motie Paulus Jansen c.s.; Verzoekt de regering bij de herziening van het Bouwbesluit de minimale Rc-waarde van de gebouwschil voor woningen en daaraan gelijk te stellen gebouwen met een verblijfsfunctie te verhogen naar 5	Kamerdebat 26-10-2011 VAO Bouwbesluit	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 8 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 757 nr. 40)
Motie Van Bochove/De Boer; Verzoekt de regering te bekijken op welke wijze het functioneren van verenigingen van eigenaren geoptimaliseerd kan worden en de kwaliteit van organisaties die onder een keurmerk werken, verbeterd kan worden	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-VII nr. 123)
Motie Verhoeven/Van Bochove; Verzoekt de regering te onderzoeken welke stappen gezet kunnen worden om de verplichte inschrijving voor vve's bij de Kamer van Koophandel te beëindigen en de Kamer hierover in het eerste kwartaal van 2012 te informeren	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-VII nr. 123)
Motie Van Bochove c.s.; Verzoekt de regering om het proces tot de totstandkoming van het Bouwbesluit 2012 te evalueren, daarbij betreffend de werkzaamheden van het Overlegplatform Bouwregelgeving en andere betrokken adviesgremia, de participatie van verschillende belangenorganisaties en de procedures richting de Staten-Generaal (zijnde de medewetgever), om zodoende het proces tot de fundamentele herziening van de bouwregelgeving en de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie-Dekker te optimaliseren	Kamerdebat 26-10-2011 VAO Bouwbesluit	Afgedaan. De evaluatie van het proces totstandkoming Bouwbesluit 2012 is per 01-02-2012 gestart.

De Bijlagen

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie Lucassen c.s.; Verzoekt de regering binnen een jaar een voorstel tot wijziging van het Bouwbesluit aan de Kamer voor te leggen, waarbij een prestatie-eis gesteld wordt aan de ventilatievoorziening in lesruimten van onderwijsgebouwen in de vorm van een maximale CO ₂ -concentratie in de binnenlucht die niet overschreden mag worden bij een normatieve bezetting van de lesruimte	Kamerdebat 26-10-2011 VAO Bouwbesluit	Afgedaan. De motie is uitgevoerd door aanpassing Bouwbesluit 2012.
Motie Verhoeven; Verzoekt de regering te onderzoeken hoe de duurzaamheidseis kan worden doorontwikkeld tot een positieve prikkel die de bouwsector aanzet tot meer duurzaamheid, en de Kamer hierover voor de zomer van 2012 te informeren	Kamerdebat 26-10-2011 VAO Bouwbesluit	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 25 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 757 nr. 41)
Motie Ouwehand c.s.; Verzoekt de regering uiterlijk per 1 januari 2013 regels op te stellen voor de brandveiligheid van stallen	Kamerdebat 26-10-2011 VAO Bouwbesluit	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 31 januari 2013 door Staatssecretaris EZ per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400XIII nr. 129)
Motie Lucassen; Verzoekt de regering de aanvraagprocedure voor huurtoeslag zodanig vorm te geven dat te hoge toekenningen en daardoor de noodzaak tot hoge terugvorderingen worden beperkt,	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 6 juni 2012 door de Minister van Financiën per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 066 nr. 131)
Gewijzigde motie Van Bochove/De Boer: Verzoekt de regering om voorbereidingen te treffen om specifiek beleid te kunnen voeren met betrekking tot monumenten en deze desnoods uit het woningwaarderingstelsel te halen. Spreekt uit dat reeds bij het opstellen van de Algemene Maatregel van Bestuur die de wet nader uitwerkt, rekening moet worden gehouden met de specifieke situatie rondom monumenten, zodat verhuurders – ondanks hun optimale poging om energie te besparen – deze woningen rendabel kunnen blijven verhuren.	Kamerdebat 03-03-2011 Wijziging Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte (wettelijke grondslag verschillende waardering energieprestaties huurwoningen) (32 302)	Afgedaan. Aan de invulling van de motie is voldaan; de AmvB treedt (na goedkeuring MR) per 1-1-2013 in werking.
Motie Kuiper c.s.: verzoekt de regering een commissie in te stellen die studie doet naar een meer toekomstbestendig stelsel van hypotheekrenteaftrek, die rekening houdt met bovenstaande overwegingen	Algemene Beschouwingen Eerste Kamer, 25 oktober 2011	Afgedaan. De Eerste Kamer is op 1 juni 2012 per brief, mede namens Minister van Financiën, geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-V)
Motie Monasch; Verzoekt de regering, erop toe te zien dat er voldoende aanbod in de huursector voor deze groepen aanwezig is en zal blijven	Kamerdebat 11-04-2012 Huurbeleid en huurtoeslag	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 augustus 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 27 926 nr. 190)
Motie Monasch en Lucassen; Verzoekt de regering, om al het nodige te doen om het banken mogelijk te maken om de leennormen van het Nibud te hanteren zonder dat de AFM hierin aanleiding ziet om deze banken achteraf te beboeten	Kamerdebat 11-02-2012 Woningbouw	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 11 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 32 847 nr. 32)

De Bijlagen

Omschrijving motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie Lucassen c.s.; Verzoekt de regering om een evaluatie van bestaande ondersteunende regelingen voor starters en een analyse van specifieke hindernissen voor starters op de koopmarkt; Verzoekt de regering voorts deze bevindingen te betrekken in een voorstel gericht op het vergroten van kansen voor starters op de woningmarkt	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 1 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 757 nr. 47)
Motie Verhoeven; Verzoekt de regering een onderzoek te doen naar de effectiviteit van de starterslening en de Kamer hier zo spoedig mogelijk over te informeren	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 1 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 757 nr. 47)
Motie Monasch; Roept de regering, op om alles in het werk te stellen om Vestia de betrokken banken aansprakelijk te laten stellen voor het debacle met de derivaten en daar waar mogelijk, Vestia te ondersteunen	Kamerdebat 05-07-2012 Woningcorporaties en aanpassing woningwaarderingstelsel	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 31 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 29 453 nr. 278)

B.1 In behandeling zijnde toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe dat hij zijn eerste bevindingen na een half jaar WNT aan de Tweede Kamer zal rapporteren. Dan zal eveneens een eerste uitwerking van het voornemen in het Regeerakkoord tot verlaging van het plafond van 130% naar 100% aan de orde komen. Over de periodiciteit van het uitbrengen van navolgende voortgangsrapportages zal dan een besluit volgen.	Kamerdebat 14-02-2013 Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens(Wopt)	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces geïnformeerd.
De Minister zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Koole (PvdA) en Huijbregts-Schiedon (VVD), toe om in overleg te treden met de VNG over eigen maximum-salarissen van lokale overheden en de uitkomst van dat overleg per brief aan de Eerste Kamer mede te delen (T01605)	Kamerdebat 06-11-2012 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (32 600)	Voor het herfstreces zal de Minister een brief aan de TK zenden waarin het proces van uitvoering van het regeerakkoord wordt uiteengezet, met aandacht voor het aan de EK toegezegde overleg, dat gelet op het grotere proces in het najaar zal plaatsvinden. De EK zal voor het zomerreces eveneens middels een brief van de inhoud van bovengenoemde op de hoogte worden gesteld.
De Minister zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe de werknemersorganisaties te betrekken bij de uitvoering van de onderdelen van het regeerakkoord over maximering van salarissen (T01604)	Kamerdebat 06-11-2012 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (32 600)	In het najaar 2013 wordt de toezegging uitgevoerd en zal de Eerste Kamer worden geïnformeerd.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe op verzoek van de heer Heijnen (PvdA) erop toe te zien dat gemeenschappelijke regelingen, en alle entiteiten die daaronder ressorteren, ook onder de Wet Normering Topinkomens zullen vallen. Daartoe zal hij dit punt onder de bijzondere aandacht brengen van het Adviescollege normeringsbeleid topfunctionarissen.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces geïnformeerd.
De Minister zegt toe te gaan kijken naar het functioneren van de Vertrouwenslijn bij M en zal de bevindingen hierover in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages aan de Tweede Kamer rapporteren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.
De Minister zegt toe zich extra in te zetten voor de aanpak van agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers («tandje erbij») en de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages Veilige Publieke Taak te informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.
De Minister zegt toe na te gaan hoe het zit met de registratie, de analyse ervan en hoe verbetering in gang gezet kan worden en de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse rapportages van het programma Veilige Publieke Taak te informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.
De Minister zegt toe contact op te nemen met de VNG over het cursusaanbod inzake VPT voor raadsleden en de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse rapportages van het programma Veilige Publieke Taak te informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.
De Minister zegt toe de problemen die zich voordoen met betrekking tot het doen van aangifte door de werkgever onder de aandacht te brengen van de Minister van V&J. Ook het serieus nemen van een aangifte van een bestuurder door de politie zal daarin betrokken worden. De Tweede Kamer zal hierover in de halfjaarlijkse rapportages worden geïnformeerd	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.
De Minister zegt toe de trend te zullen volgen over de mate waarin de rechterlijke macht de strafefs volgt van het OM op het gebied van VPT delicten en zal de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse rapportage van het programma Veilige Publieke Taak informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.
De Minister zegt toe dubbel te checken of de informatie die is verstrekt over de kosten voor het beveiligen van burgemeesters correct is en de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse rapportages Veilige Publieke Taak te informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	De Tweede Kamer wordt hierover voor het herfstreces door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Op de vraag van de heer Heijnen over een protocol voor ambtenaren, stelt de Minister dat als het gaat om een code of een andere nog nader te vinden vorm, hij dat toezegt.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	De Kamerleden Koşer Kaya (D66) en Van Hijum (CDA) hebben het initiatiefvoorstel voor de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Kamerstukken II, 32 550) in het najaar van 2010 ingediend. Kamerlid Van Weyenberg (D66) heeft in het najaar van 2012 de rol van mevrouw Koşer Kaya overgenomen. Momenteel is de verwachting dat de parlementaire behandeling van het initiatiefvoorstel na het zomerreces van 2013 in de Tweede Kamer wordt voortgezet.
De Minister zegt een aangepaste handreiking voor bestuurlijke integriteit toe, een leidraad voor een zorgvuldige aanpak bij onderzoek naar integriteitskwesties en subsidies aan beroepsorganisaties voor activiteiten op het gebied van integriteit.	Kamerdebat [19-12-2012 Begroting BZK rest	In november 2013 wordt over de wijze waarop de toezeggingen met betrekking tot het integriteitsbeleid zijn uitgevoerd, aan de Tweede Kamer gerapporteerd.
De Minister zegt toe in overleg te gaan met Vereniging Raadslied.Nu over de stand van zaken mbt de ontwikkeling van het pre employment screening instrument	Kamerdebat 13-02-2013 Integriteit in het openbaar bestuur	De Tweede Kamer zal in november 2013 worden gerapporteerd over de wijze waarop de gedane toezeggingen met betrekking tot het integriteitsbeleid zijn uitgevoerd.
De Minister zegt toe met de voorzitters van de koepels te bespreken dat bestuurders 1 x per jaar in gesprek gaan met hun besturen over integriteit en dit in hun jaarverslagen laten terugkomen. Hieronder valt ook de bespreking van de mogelijke rol van lokale rekenkamers bij integriteit	Kamerdebat 13-02-2013 Integriteit in het openbaar bestuur	In november 2013 wordt over de wijze waarop motie Schouw is uitgevoerd, evenals over de toezeggingen met betrekking tot het integriteitsbeleid, aan de Tweede Kamer gerapporteerd.
Op verzoek van kamerlid Schouw (D66) geeft de Minister aan te bekijken of er meer lijn kan komen in de manier waarop bij het vermoeden van integriteitsschendingen een zaak wordt uitgezocht en opgepakt. Daartoe zal de Minister eerst overleg plegen met VNG en het Ministerie van Veiligheid & Justitie. De Minister (van BZK) komt hier in een brief op terug	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	In opdracht van de Minister wordt een brede verkenning naar knelpunten en mogelijke oplossingen ten aanzien van integriteitsonderzoeken in het openbaar bestuur uitgevoerd door de Universiteit Tilburg. De Tweede Kamer wordt voor het herfstreces per brief geïnformeerd over de resultaten en over de voorlopige reactie van de Minister aangezien er nog overleg zal volgen met de sectoren. De VNG en het Ministerie van Veiligheid en Justitie zijn in de begeleidingscommissie van de verkenning vertegenwoordigd.
De Minister zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Van Bijsterveld, Ester, Engels en De Boer, toe dat hij binnen twee jaar met de evaluatie van de effecten van de wet zal komen, en daarbij aandacht zal besteden aan:- de effecten op de zorgsector;- het sanctieregime;- de kwaliteit van nieuw aangetrokken topfunctionarissen;- het effect op het loongebouw.(T01603)	Kamerdebat 06-11-2012 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (32 600)	In de loop van 2014 zal deze evaluatie worden uitgevoerd. De toezegging zal naar verwachting worden ingepast in de jaarlijkse WNT-rapportage die de Minister uitbrengt, te beginnen met de WNT-rapportage in 2014 over het jaar 2013.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt de Eerste Kamer een integrale evaluatie in 2016 toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Lokin-Sassen, van de effecten van de eerdere wijzigingen van de Appa-uitkeringsaanspraken uit 2010 (verkorting uitkeringsduur en invoering sollicitatieplicht) voor alle Appa-gerechtigden (T01602)	Kamerdebat 11-09-2012 Wet aanpassing uitkeringsduur Appa (33 298)	Toezegging volgt de evaluatie maatregelen Appa uit 2010 die eind 2015, begin 2016 zal plaatsvinden. De Eerste Kamer zal vervolgens worden geïnformeerd over de uitvoering van de toezegging.
De Minister zegt toe te laten onderzoeken of het BSN in het, nog in te voeren nieuwe model van de reisdocumenten, op een ander plaats (niet bij de rest van de persoonsgegevens) in het paspoort vermeld kan worden en de Kamer hierover te informeren	Kamerdebat 10-04-2013 Toekomstbestendigheid identiteitsinfrastructuur	Het onderzoek of het burgerservice-nummer op de achterkant van de houderpagina van het nieuwe model paspoort kan worden vermeld, loopt. De Tweede Kamer wordt in het najaar geïnformeerd over de uitkomsten.
De Minister zegt toe de aard en omvang van de mogelijke publieke beschikbaarheid van de persoonskaarten in de archieven van FamilySearch in Utah nader te verifiëren, en op basis daarvan, indien nodig, tot een duurzame oplossing te komen om veilig te stellen dat toegang tot deze persoonsgegevens ook in de toekomst beperkt blijft. De Tweede Kamer zal hierover begin 2013 worden geïnformeerd.	Antwoorden op Kamervragen van lid Oosenbrug (PvdA) d.d. 10 december 2012	Nieuwe, in het Engels gestelde overeenkomst tussen Family Search en de staat der Nederlanden, is 27/5 aangeboden aan de Benelux vertegenwoordiger van FS. Hij heeft deze op zijn beurt aan het hoofdkantoor in Utah ter beoordeling gelegd. De Tweede Kamer wordt in het najaar geïnformeerd.
De Minister zegt toe medio 2013 met een plan van aanpak naar de Tweede Kamer te komen ten aanzien van welke additionele functionaliteiten binnen MijnOverheid.nl redelijkerwijs zijn te realiseren met betrekking tot GBA-gegevens	Brief aan TK d.d. 28 september 2012 (TK 2012–2013, 26 643, nr. 254)	In de brief aan de Tweede Kamer d.d. 28 september 2012 (kamerstuk 2012: 26 643-254) heeft de Minister van BZK de Tweede Kamer medegedeeld dat hij, als verantwoordelijke voor de persoonsgegevens in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) die worden getoond op MijnOverheid (mijn.overheid.nl), opdracht heeft gegeven tot een impactanalyse, teneinde te verkennen welke additionele functionaliteiten binnen MijnOverheid redelijkerwijs zijn te realiseren met betrekking tot GBA-gegevens. De impactanalyse wordt in juni 2013 afgerond. Het plan van aanpak wordt medio 2013, voor eind september, aan de Tweede Kamer gestuurd.
De Minister zegt toe te werken naar 99% betrouwbaarheid van het GBA (Gemeentelijke Basisadministratie) en de invoering bestuurlijke boete voor te bereiden.	Kamerdebat 26-11-2007 Begrotingsbehandeling BZK H VII	De bestuurlijke boete is opgenomen in het wetsvoorstel BRP (Basisregistratie personen, de opvolger van de wet GBA, de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens). De toezegging wat betreft de bestuurlijke boete wordt afgerond als behandeling wetsvoorstel BRP is afgerond. Het wetsvoorstel is goedgekeurd door Tweede Kamer. Het wetsvoorstel ligt nu ter behandeling in de Eerste Kamer. Deel van de toezegging over de kwaliteit van de gegevens (99% betrouwbaar) is meegenomen in de kwaliteitsagenda GBA (2012–2014) waarover de Tweede Kamer regelmatig wordt geïnformeerd (Kamerstukken 27 859, nrs. 58, 60, 62 en 65).

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe, op verzoek van het lid Van Oosenbrug om in overleg met de Nederlandse gemeenten de regie te nemen in de ontwikkeling van een format voor digitale loketten die allemaal met hetzelfde systeem beveiligd zijn, en aan de webrichtlijnen voldoet. De Minister gaat hierover met de VNG in gesprek en zal de Tweede Kamer informeren	Kamerdebat 03-04-2013 Gebruik ICT-mogelijkheden door de overheid	De Tweede Kamer wordt hierover in het najaar geïnformeerd.
De Minister zegt toe alle beschikbare relevante informatie, waaronder jurisprudentie, over het doorberekenen van de kosten van de WOB aan de Tweede Kamer beschikbaar te stellen. Dit zal gebeuren voorafgaand aan de bespreking van de nieuwe voorstellen WOB	Kamerdebat 14-11-2011 BZK Begroting (33 000-VII)	De Tweede Kamer zal worden geïnformeerd voorafgaand aan de TK-behandeling van het wetsvoorstel.
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over de voortgang van het inzetten van studenten bij hacktesten.	Kamerdebat 10-04-2012 Cyber Security en Veiligheid overheidswebsites	De Tweede Kamer wordt voor het herfstreces geïnformeerd over de wijze waarop de Minister in de toekomst invulling zal geven aan de toezegging van het inzetten van studenten bij hacktesten. De focus zal hierbij liggen op de vraag op welke wijze dit op een meer structurele basis kan plaatsvinden en welke groepen ethische hackers hierbij kunnen worden betrokken.
De Minister zegt toe de Tweede Kamer een notitie over de mogelijkheden voor tussentijdse raadsontbinding te sturen	Kamerdebat 12-03-2009 Staat van dualisering	Dit vraagstuk zal opnieuw worden gezien tegen de achtergrond van de voornemens uit het regeerakkoord m.b.t. het binnenlands bestuur, in het bijzonder waar het Hoofdstuk 7 van de Grondwet betreft.
De Minister zegt toe in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel waarin rol burgemeester/cdK voor integriteit wordt vastgelegd, in te gaan op mogelijke invulling (interventies) van deze rol.	Kamerdebat 13-02-2013 Integriteit in het openbaar bestuur	De MvT gaat thans in op het belang van de verantwoordelijkheid van de burgemeester voor het bevorderen van de integriteit en op het karakter (zorgplicht) van de rol. Het wetsvoorstel is voor het zomerreces naar de Tweede Kamer verzonden
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid De Graaf (D66), toe dat hij de verhouding tussen het ook voor lokale politieke partijen geldende giftenreglement van de Wet financiering politieke partijen en de toekomstige regeling van de financiering van lokale politieke partijen in het nog in te dienen wetsvoorstel zal bezien en de Kamer daarover zal informeren (T01685)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	De Eerste Kamer wordt in het najaar over de stand van zaken geïnformeerd.
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Schouwenaar (VVD), toe de ontwikkelingen rond de overdracht van bevoegdheden aan bestuurscommissie te volgen (T01664)	Kamerdebat 29-01-2013 33 017 Afschaffing bevoegdheid gemeentebesturen om deelgemeenten in te stellen	Afhankelijk van tijdige definitieve besluitvorming in Amsterdam en Rotterdam over het nieuwe bestel, zullen de beide Kamers in het najaar 2013 worden geïnformeerd.
De Minister zegt toe twee jaar na inwerkingtreding een eerste tussenevaluatie van de wet uit te zullen voeren en de Tweede Kamer daarover te informeren	Kamerdebat 14-09-2011 Wet revitalisering generiek toezicht (32 389)	De Tweede Kamer zal, na de inwerkingtreding per 1 oktober 2012, een tussenevaluatie ontvangen ca. twee jaar na de inwerkingtreding

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe naar aanleiding van de reactie van het ROB de gemeenten te adviseren de taken integraal op te pakken.	Kamerdebat 22-05-2013 Decentralisaties op het terrein van ondersteuning, participatie en jeugd	De Tweede Kamer zal voor het herfstreces worden geïnformeerd.
De MP heeft toegezegd dat Minister BZK binnen enkele weken met een brief komt over decentralisatie die het informatieprotocol beschrijft voor overdracht van taken aan medeoverheden.	Kamerdebat 16-05-2013 Verantwoordingsdebat	De Tweede Kamer zal na het zomerreces worden geïnformeerd.
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Vliegenthart (SP), toe een reactie op de aanbevelingen van de GRECO te zullen geven en daarbij aan te geven wat wordt overgenomen en wat niet, inclusief de argumenten daarvoor (T01681)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	Uitstelbericht is op 2 juli 2013 aan de Eerste Kamer verzonden. De Eerste Kamer wordt na de zomer 2013 geïnformeerd.
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Koole (PvdA) en De Graaf (D66), toe de adviezen van de Commissie toezicht financiën politieke partijen die hij niet opvolgt openbaar te maken, tenzij het gaat om «veiligheidsadviezen» (art. 35, lid 3, sub b). Tevens zegt hij toe de Kamer per brief te zullen informeren over het onderwerp van de openbaarmaking van adviezen van de commissie (T01683)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	Uitstelbericht is op 3 juli 2013 aan de Eerste Kamer verzonden. De Eerste Kamer wordt na de zomer 2013 geïnformeerd.
De Minister zegt toe de Tweede Kamer komend voorjaar bij brief te informeren over de stappen om te komen tot een standpunt op het rapport «Vertrouwen, verdelen, verantwoorden».	Brief TK van 7 februari 2012, Herijking gemeentefonds en Rfv-rapport	Bij brief van 7 september 2012 is gemeld dat het rapport nadrukkelijk bij het vervolg van de herijking van het gemeentefonds betrokken wordt. Over de uitkomst van dat traject wordt de Tweede Kamer naar verwachting in de tweede helft van 2013 geïnformeerd.
De Minister zegt toe het IPO te vragen of het in de rest van Nederland wil sonderen hoe men tegenover landsdeelvorming staat, opdat daar een vergelijkbare discussie op gang kan komen. Dit traject zal niet eerder dan in een volgende kabinetsperiode zijn beslag krijgen, maar het kan al wel worden doorlopen.	Kamerdebat 21-05-2013 Debat over de visie op de bestuurlijke inrichting van Nederland	De brief aan het IPO is begin juli verzonden met het verzoek een inventarisatie naar bestaande samenwerking uit te voeren. Naar verwachting kan de Tweede Kamer in het najaar geïnformeerd worden over de uitkomsten van die inventarisatieronde.
De Minister zegt toe de overwegingen om niet tot erkenning van het Nedersaksisch onder deel III te komen nog eens op een rij te zetten en de Kamer hierover te informeren	Kamerdebat 29-05-2013 Wet gebruik Friese taal (33 335)	Naar verwachting wordt de Tweede Kamer in het najaar 2013 geïnformeerd.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe de provincies uit te nodigen om zelf een inhoudelijke agenda te formuleren, desgewenst met ondersteuning van BZK, die tegelijk met het herindelingsvoorstel in de Kamer kan worden gepresenteerd. In dat geval krijgt de Kamer zowel het voorstel tot herindeling als een inhoudelijke agenda.	Kamerdebat 21-05-2013 Debat over de visie op de bestuurlijke inrichting van Nederland	Er wordt gewerkt aan de inhoudelijke agenda. De Minister heeft in het herindelingsontwerp aangekondigd dat hij een stuurgroep opricht die hieraan gaat werken. De provincies nemen deel aan die stuurgroep. Verder is een discussie met de ministeries opgestart over evt. extra taken van de provincies. De Tweede Kamer wordt hierover geïnformeerd als het wetsontwerp over de herindeling wordt ingediend bij de Tweede Kamer. Zie ook motie die correspondeert met deze toezegging.
De Minister zegt toe, op verzoek van het lid Bosma (PVV), te reageren op de frictiekosten. De Minister zal in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel van de Noordvleugelprovincie ingaan op de businesscase, inclusief de kosten.	Kamerdebat 21-05-2013 Debat over de visie op de bestuurlijke inrichting van Nederland	Er is een business case uitgevoerd die ingaat op onder meer de frictiekosten. Dit onderzoek is afgerond en de uitkomsten, ook die over de frictiekosten, zijn verwerkt in het herindelingsontwerp. Dit herindelingsontwerp ligt nu ter inzage en gaat pas na verwerking van zienswijzen en na ommekomst Raad van State naar de Tweede Kamer. Indiening bij Kamer moet worden verwacht in de eerste helft van 2014.
De Minister zegt een inspanningsverplichting toe tot het schenken van aandacht aan een robuust systeem van internetstemmen.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Internetstemmen maakt geen onderdeel uit van de opdracht van de commissie onderzoek elektronisch stemmen in het stemlokaal maar zal apart worden onderzocht. Het streven is in het voorjaar van 2014 hierover te rapporteren.
De Minister is voornemens in 2013 een breed empirisch onderzoek te laten uitvoeren naar de ontwikkeling van het burgemeestersambt in de afgelopen decennia en de beleving van het ambt door burgemeesters zelf. Daarbij worden belanghebbende partijen betrokken, zoals in ieder geval het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De Tweede Kamer zal te zijner tijd hierover nader worden geïnformeerd.	Brief min BZK d.d. 28 januari 2013	Onderzoek is aanbesteed en wordt nog dit kalenderjaar voltooid. De Tweede Kamer wordt vervolgens over de uitkomsten geïnformeerd.
De Minister zegt toe de varianten voor het vaste bedrag uit het Gemeentefonds uiteen te zetten en de Kamer hierover te informeren	Kamerdebat 24-04-2013 Wijziging van de gemeentelijke indeling in een deel van de provincie Fryslân (33 496)	In de meicirculaire zijn gemeenten geïnformeerd over de financiële prikkel mbt de herindelingsmaatstaf. Daarnaast is afgesproken nader onderzoek te doen naar het vaste bedrag. Dit onderzoek is eind 2013 afgerond.
De Minister zegt toe dat ook bij de komende verkiezingen het mogelijk zal blijven zich te identificeren met een maximaal vijf jaar verlopen identiteitsdocument. De wijze waarop dit moet worden geregeld is onderwerp van gesprek met de Minister van Veiligheid en Justitie.	Kamerdebat 01-02-2012 Verkiezingsaangelegenheden	De Tweede Kamer zal hierover worden geïnformeerd bij de evaluatie van de gemeenteraadsverkiezingen. deze zal naar verwachting eind juni 2014 aan de Kamer worden gestuurd

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Koole (PvdA), toe te overwegen of de landelijke commissie die toezicht houdt op de financiering van landelijke politieke partijen ook toezicht kan houden op de naleving van de nog vast te stellen wetgeving voor het lokale niveau (T01684)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	De Eerste Kamer wordt eind 2013 geïnformeerd
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe de mogelijkheid van een instrumentondersteuning voor lokale politieke partijen ten behoeve van financiële rapportage te betrekken bij de voorbereiding van het wetsvoorstel dat de financiering van deze partijen regelt (T01688)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	De Eerste Kamer wordt eind 2013 geïnformeerd
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid De Graaf (D66), toe de lacune van kandidaten die zich hebben afgesplitst, zich niet als vereniging organiseren en daardoor niet (direct) onder de wet vallen, bij een volgende gelegenheid te dichten, wanneer dit in de praktijk voorkomt (T01687)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	De Eerste Kamer wordt eind 2013 geïnformeerd
De Minister zegt toe te bezien of er een publieksversie van de Kieswet gemaakt kan worden.	Kamerdebat 06-03-2013 33 268 Wijziging van de Kieswet houdende maatregelen om het eenvoudiger te maken voor Nederlanders in het buitenland om hun stem uit te brengen, wijziging van de wijze van inlevering van de kandidatenlijsten, aanpassing van de datum van kandidaatstelling en stemming	De Tweede Kamer wordt begin 2014 geïnformeerd
De Minister zegt toe op verzoek van de heer Schouw (D66) om in de 2deconsultatieperiode met de provincies die betrokken zijn bij de vorming van het nieuwe landsdeel Randstad ook een inhoudelijke economische agenda te bespreken.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Hieraan wordt gewerkt. De toezegging is inmiddels ingehaald door de motie Schouw c.s., waarin de Minister gevraagd wordt om tegelijk met de indiening van het wetsontwerp een inhoudelijke agenda voor de nieuwe provincie aan de Kamer te sturen. Indiening van het wetsontwerp bij de Tweede Kamer is voorzien voor eerste helft 2014.
De Minister zegt toe volwaardige wetten in te dienen met betrekking tot het einddoel van vijf landsdelen	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	De eerste wet is in voorbereiding; het herindelingsontwerp voor de samenvoeging Flevoland, Noord-Holland en Utrecht is op 17 juni jl. ter inzage gelegd. Tot en met 16 oktober kunnen zienswijzen worden ingediend. Het wetsontwerp zal naar verwachting in de eerste helft 2014 aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid De Vries-Leggedoor, dat het kernbeleid van de nieuwe gemeente en de gevolgen hiervan voor de inwoners onderdeel zal vormen van de voor 2013 beoogde evaluatie van de herindeling Súdwest Fryslân (T01199)	Kamerstukken II 2009/10, 31840/32 242/32 246, C, p. 10	Het kernbeleid en de gevolgen daarvan voor de inwoners wordt meegenomen in de evaluatie, welke in 2013 zal worden afgerond. Begin 2014 ontvangt zowel de Eerste Kamer als de Tweede Kamer het eindrapport.
De Minister zegt toe bij de evaluatie van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 het onderzoek naar de toegankelijkheid van stemlokalen te herhalen om te meten wat de vorderingen zijn	Brief aan TK d.d. 17 januari 2013	De Tweede Kamer zal over deze toezegging worden geïnformeerd bij de evaluatie van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014. Naar verwachting zal de Tweede Kamer dus eind juni 2014 worden geïnformeerd
De Minister neemt zich voor de waterschapsverkiezingen te organiseren op basis van de Kieswet. Aangezien deze verkiezingen nu plaatsvinden op grond van de Waterschapswet, dient de Kieswet veranderd te worden.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	De Tweede Kamer wordt begin 2015 geïnformeerd
De Minister zegt toe de werking van de wet, binnen de jaarschijven die het indienen van jaarverslagen en de controle daarop van accountants met zich meebrengen, na de eerstvolgende Tweede Kamerverkiezingen te evalueren	Kamerdebat 25-01-2012 Wet financiering politieke partijen (32 752) + Wijziging van de Wet subsidiëring politieke partijen met het oog op verlaging van de subsidies (31 906) 1e termijn	De Minister van BZK neemt de toezegging mee in de evaluatie die, uitgaande van een verwachte inwerkingtreding van de wet per 1 januari 2013, eind 2017 zal worden afgerond.
De Minister zegt toe dat de evaluatie aandacht zal schenken aan de aanwijzing van lokale afdelingen als neveninstellingen en het eventueel doorsluizen van giften aan lokale afdelingen naar landelijke partijen.	Kamerdebat 25-01-2012 Wet financiering politieke partijen (32 752) + Wijziging van de Wet subsidiëring politieke partijen met het oog op verlaging van de subsidies (31 906) 1e termijn	De Minister van BZK neemt de toezegging mee in de evaluatie die, uitgaande van een verwachte inwerkingtreding van de wet per 1 januari 2013, eind 2017 zal worden afgerond.
De Minister zegt toe als onderdeel in de evaluatie van de wet mee te nemen in hoeverre de toezichthouders sectorspecifieke instructies en meetlatten, eventueel onder een andere benaming, alsnog toepassen.	Kamerdebat 14-09-2011 Wet revitalisering generiek toezicht (32 389)	De Minister van BZK neemt de toezegging mee in de evaluatie die daartoe wordt opgesteld. Einddatum van de evaluatie is 1 oktober 2017
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Bijsterveld (CDA), toe de keuze voor het sanctiestelsel te betrekken bij de evaluatie van de wet (T01686)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	De Eerste Kamer wordt eind 2017 geïnformeerd
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe bij de evaluatie over vijf jaar het principe van gelijkheid van kansen mee te wegen en te bezien of dit tot een giftenmaximum moet leiden (T01682)	Kamerdebat 26-02-2013 32 752 Regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen (Wet financiering politieke partijen)	De Eerste Kamer wordt eind 2017 geïnformeerd.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe met een voorstel te komen om invulling te geven aan art. 12a Statuut; regering streeft naar 1 januari 2011 (toezegging gedaan door MinJus Hirsch Ballin)	Kamerdebat 12-04-2010 Staatkundige verhoudingen Koninkrijk	Tijdens het Koninkrijksberaad in juni is in het kader van de Koninkrijksconferentie van maart 2014 besloten dat de werkgroepen gereactiveerd worden. De werkgroep geschilbeslechting heeft o.m. tot taak een rijkswet op grond van artikel 12a Statuut voor te bereiden. In april 2014 wordt een verslag aan de Eerste en Tweede Kamer gezonden.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Swagerman (VVD), diens suggesties inzake horizontale werking en notificatieplicht te betrekken bij het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 13 Grondwet (31.570) (T01442)	Kamerdebat 07-02-2012 Kabinetsreactie van 24 oktober 2011 (TK 31 570, nr. 20) op het advies van de Staatscommissie Grondwet (31 570)	22-02-2013 De consultatie is afgerond op 1 februari 2013. Het kabinet zal het wetsvoorstel voor het zomerreces 2013 voorleggen aan de Raad van State.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Bijsterveld (CDA), dat het gebruik van het wettelijke inlichtingenrecht door het College voor de Rechten van de Mens wordt geëvalueerd (T01425)	Kamerdebat 15-11-2011 Wetsvoorstel 32 467 Wet College voor de rechten van de mens	De Eerste Kamer zal twee jaar na de oprichting van het College voor de Rechten van de Mens, in 2014, door middel van een evaluatie worden geïnformeerd over het gebruik van het wettelijk inlichtingenrecht door het College.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid De Boer (GroenLinks), toe bij de evaluatie na twee jaar te onderzoeken wat het College voor de Rechten van de Mens niet heeft kunnen uitvoeren vanwege beperkingen in de financiële capaciteit, en daarbij te bepalen wat de structurele financieringsbehoefte is (T01423)	Kamerdebat 15-11-2011 Wetsvoorstel 32 467 Wet College voor de rechten van de mens	De Eerste Kamer zal twee jaar na de oprichting van het College voor de Rechten van de Mens, in 2014, een evaluatie ontvangen van de financiële positie van het College.
De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ten Horn (SP), toe om een Koninklijk Besluit dat ziet op het vervallen van de rijkswet financieel toezicht ook voor te hangen bij de Eerste Kamer (T01220)	Kamerdebat 06-07-2010 Consensus rijkswetsvoorstellen (32 017 t/m 320020, 32 026, 32 041, 32 178 en 32 179, 32 186, 32 213)	De toezegging wordt actueel als op grond van een evaluatie voor 10 oktober 2015 wordt besloten dat de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten kan vervallen. Een daartoe strekkend ontwerpbesluit zal ook aan de Eerste Kamer worden gezonden.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Bijsterveld (CDA), dat bij de evaluatie over vijf jaar wordt beoordeeld of de balans van grondrechten daadwerkelijk is gerealiseerd (T01424)	Kamerdebat 15-11-2011 Wetsvoorstel 32 467 Wet College voor de rechten van de mens	De Eerste Kamer zal vijf jaren na de oprichting van het College voor de Rechten van de Mens, in 2016, door middel van een evaluatie worden geïnformeerd over de eventuele realisatie van een balans van grondrechten.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Schrijver (PvdA), toe te evalueren of de gelijkebehandelingsfunctie goed is ingebed bij het College voor de Rechten van de Mens (T01421)	Kamerdebat 15-11-2011 Wetsvoorstel 32 467 Wet College voor de rechten van de mens	De Eerste Kamer zal vijf jaren na de oprichting van het College voor de Rechten van de Mens, in 2016, door middel van een evaluatie worden geïnformeerd over de inbedding van de gelijkebehandelingsfunctie bij het College.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Engels (D66), De Boer (GroenLinks) en Kox (SP), dat bij de evaluatie over 5 jaar wordt meegenomen of het College voor de Rechten van de Mens oordeels- en procesbevoegdheid moet krijgen (T01422)	Kamerdebat 15-11-2011 Wetsvoorstel 32 467 Wet College voor de rechten van de mens	De Eerste Kamer zal vijf jaren na de oprichting van het College voor de Rechten van de Mens, in 2016, door middel van een evaluatie worden geïnformeerd over een mogelijke oordeels- en procesbevoegdheid van het College.

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Lokin-Sassen (CDA), toe de formulering van de artikel 93 en 94 Grondwet te betrekken in een meer integrale grondwetsherziening (31 570) (T01443)	Kamerdebat 07-02-2012 Kabinetsreactie van 24 oktober 2011 (TK 31 570, nr. 20) op het advies van de Staatscommissie Grondwet (31 570)	Deze toezegging betreft een «voorwaardelijke toezegging» en heeft betrekking op een algehele herziening van de Grondwet. De uitvoering van deze toezegging zal op langere termijn worden meegenomen.

B.2 Uitgevoerde toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt de Tweede Kamer toe een nota van wijziging in te dienen om de inwerkingtredingdatum te wijzigen van 1 september naar 18 september 2012. Doel is de EK iets meer ruimte te bieden de wet voor het aantreden van de nieuwe TK te aanvaarden	Kamerdebat 02-07-2012 Wet aanpassing uitkeringsduur Appa (33 298)	Afgedaan. Op 3 juli 2012 is over het wetsvoorstel met nota van wijziging gestemd. Het wetsvoorstel 33 298 is met algemene stemmen aangenomen
De Staatssecretaris zegt toe de oorzaken van het aftreden van wethouders te onderzoeken. Deze resultaten worden betrokken bij het formuleren van criteria voor de meting van de staat van het lokale bestuur die over drie jaar zal plaatsvinden.	Kamerdebat 12-03-2009 Staat van dualisering	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 25 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-VI, nr. 5)
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Hendriks, dat het streven is het aantal dubbelbenoemingen zo beperkt mogelijk te houden en dat het niet in de rede ligt het maximale aantal van tien dubbelbenoemingen voortdurend vol te maken (T01153)	Handelingen I 2009/10, nr. 25 – blz. 1051 (13 april 2010)	Deze toezegging is opgenomen in het regulier beleid van BZK. Bij nieuwe benoemingen zal hier rekening mee gehouden worden.
De Minister zegt toe de vastgestelde verkorting van de uitkeringsduur daadkrachtig te communiceren naar betrokkenen en de buitenwereld	Kamerdebat 11-09-2012 Wet aanpassing uitkeringsduur Appa (33 298)	Afgedaan. De verkorting van de Appa-uitkeringsduur is na aanvaarding door de Eerste Kamer door middel van een persbericht bekend gemaakt. Inmiddels zijn alle betrokken ambtsdragers door middel van een circulaire geïnformeerd.
De Minister zegt toe een brief aan de Tweede Kamer te sturen inzake het eigendom/houderschap van koninklijke onderscheidingen en wat te doen bij de handel in en het oneigenlijk gebruik van onderscheidingen	Kamerdebat 08-02-2012 Verzamel overleg BiZa-onderwerpen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 27 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 24 827, nr. 17)
De Minister zegt toe op grond van de ingediende motie Schouw over deze kwestie in gesprek te gaan met het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) en de Tweede Kamer over de uitkomsten van dit gesprek te informeren	Kamerdebat 12-02-2013 VAO Agressie en geweld tegen publieke ambtsdragers	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 2 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 684, nr. 373)
De Minister zegt toe, mocht blijken dat de heer Klein (50Plus) bij Minister Blok aan het verkeerde adres is, te zorgen dat het kabinet met een brief komt als reactie op de motie van de heer Klein	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 19 december 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-VII, nr. 37)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe, aangezien het verdubbelen van de strafeis eenaangelegenheid voor de Minister van Veiligheid en Justitie is, de Minister van Veiligheid en Justitie te vragen om de Kamer per brief te informeren op dit punt.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de toezegging is overgedragen aan het Ministerie van VenJ
De Minister zegt toe na te gaan of er kwantitatieve doelen aan het beleid verbonden kunnen worden en zal de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse rapportages van het programma Veilige Publieke Taak informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 684, nr. 381)
De Minister zegt toe om in de volgende rapportage over Veilige Publieke Taak aandacht te besteden aan de rol van de ouders daarbij en aan het voornemen hen daarbij te betrekken en de Tweede Kamer hierover te informeren.	Kamerdebat 12-02-2013 VAO Agressie en geweld tegen publieke ambtsdragers	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 684, nr. 381)
De Minister zegt toe in de volgende voortgangsrapportage van het programma Veilige Publieke Taak aandacht te besteden aan het grensvlak tussen burgerschap in het algemeen en VPT en de Tweede Kamer hierover te informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 684, nr. 381)
De Minister zegt toe dat de Tweede Kamer medio 2010 een brief over de nieuwe regeling voor het Rijk, inclusief de politietop ontvangt. De Tweede Kamer ontvangt eind 2010 een brief over de regelingen bij de gemeenten en provincies. (stroomlijnen, verduidelijken, harmoniseren van de regelingen die er zijn op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau).	Kamerdebat 13-01-2010 Regelingen t.a.v. declaraties van bewinds- personen, bestuurders en ambtenaren	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 16 april 2012 en 6 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 28 479, nr. 59 en 28 479, nr. 61)
De Minister zegt toe op verzoek van Kamerlid Van Raak (SP) de expertgroep klokkenluiders uit te nodigen voor een gesprek. Na consultatie van kabinet, adviespunt en analyse van verhouding met de tot Kamer ingestelde structuren zal de Minister rapporteren over de uitkomst hiervan alvorens hij een definitief besluit neemt.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Minister heeft na informeel overleg met het lid van Raak over de voorgenomen subsidieverstrekking aan de Expertgroep besloten de subsidie te verlenen. Het lid van Raak is hiermee akkoord gegaan.
De Minister zegt toe desnoods te zullen zoeken naar dekking gezien de urgentie van de steun aan Klokkenluiders.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Minister heeft na informeel overleg met het lid van Raak over de voorgenomen subsidieverstrekking aan de Expertgroep besloten de subsidie te verlenen. Het lid van Raak is hiermee akkoord gegaan.
De Minister zegt toe informatie over daders van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak te achterhalen en de Tweede Kamer hierover in de halfjaarlijkse rapportage van het programma Veilige Publieke Taak te informeren	Kamerdebat 30-01-2013 Agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en overheidsmedewerkers	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 684, nr. 381)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe bij de gemeenten te zullen polsen of er behoefte bestaat aan een gezamenlijke agenda van gemeenten rond modern burgerschap. Het is volgens de Minister van belang dat burgers verantwoordelijkheid nemen voor het eigen bestaan en voor de eigen leefomgeving. Dat is juist een van de sleutels voor hoe we met een compactere overheid niet minder overheidstaken kunnen doen, maar die wel beter kunnen behartigen. Het is zichtbaar dat dit op verschillende terreinen, zoals corporaties, pensioenen en ontwikkelingen in de wijken, kan werken en verschil maakt.	Kamerdebat 02-12-2010 Begroting Binnenlandse Zaken (onderdeel BiZa en Volkshuisvesting)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 22 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 614, nr. 33)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer nader te zullen informeren over de uitvoering van de voornemens uit de notitie Integratie, binding en burgerschap.	Kamerdebat 21-09-2011 Algemene Politieke Beschouwingen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 22 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 614, nr. 33)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer (voor de zomer van 2012), nadat de interbestuurlijke stuurgroep mGBA over de aanbevelingen heeft geadviseerd, een reactie te doen toekomen op het rapport en de aanbevelingen	Brief TK d.d. 21 mei 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 5 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 27 859, nr. 60)
De Minister zegt toe de Kamer de komende tijd op de hoogte te houden van de stand van zaken met betrekking tot het afschaffen van kinderbijschrijving(en) in het paspoort van de ouders per 26 juni 2012	Brief TK d.d. 12 maart 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 8 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 25 764, nr. 63)
De Minister zegt toe na kennis te hebben genomen van de adviezen van de stuurgroep mGBA, de Tweede Kamer te informeren over de stand van zaken van het programma mGBA en eventueel genomen naderemaatregelen	Brief TK d.d. 5 juli 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 12 november 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 27 859, nr. 61)
De Minister zegt toe om de efficiëntie van de huidige werkwijze van de verschillende instanties waar discriminatie gemeld kan worden mee tenemen in de evaluatie van de Wet adv, en de Tweede Kamer daar voor de zomer 2012 over te berichten	Kamerdebat 17-04-2012 Discriminatie	Afgedaan. De verantwoordelijkheid van de toezegging is op 30 november 2012 overgedragen aan de Minister van SZW.
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Holdijk (SGP), Huijbregts-Schiedon (VVD) en Klever (PVV), dat het voorstel tot wijziging van de Paspoortwet, dat tevens moet voorzien in een meer definitieve regeling van het heffen van rechten voor de identiteitskaart, in de eerste helft van 2012 bij de Tweede Kamer wordt ingediend (T01390)	Kamerdebat 11-10-2011 Heffing rechten voor Nederlandse identiteitskaart	Afgedaan. Het wetsvoorstel is op 17 oktober 2012 aan de Tweede Kamer gezonden (TK 2012–2013, 33 440, R1990). De Eerste Kamer is op 22 april 2013 per brief geïnformeerd (EK 2012–2013, 33 400-VII, nr. D)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt de Eerste Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid De Boer (GroenLinks), dat de afschaffing van de afname van vingerafdrukken ten behoeve van de identiteitskaart wordt meegenomen in het wetsvoorstel tot wijziging van de Paspoortwet, dat in de eerste helft van 2012 wordt ingediend (T01391)	Kamerdebat 11-10-2011 Heffing rechten voor Nederlandse identiteitskaart	Afgedaan. Het wetsvoorstel is op 17 oktober 2012 aan de Tweede Kamer gezonden. De Eerste Kamer is op 22 april 2013 per brief geïnformeerd (EK, 2012-2013, 33 400-VII, nr. D)
De Minister zegt toe een afschrift naar de Kamer te sturen van een lopend onderzoek naar de vraag of er gegevens zijn opgehaald en waarover een definitief uitsluitsel deze week wordt verwacht	Kamerdebat 15-01-2013 Mondelinge vraag van het lid VOORTMAN (GroenLinks) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over een ernstig beveiligingslek op de website van DigiD (NRC, 9 januari 2013)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 27 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 26 643, nr. 267)
De Minister zegt toe dat er een brief (beschouwing) komt over nut (doelmatigheid) vd registratie vd tweede (vreemde) nationaliteit met name met oog van tweede/ derde / vierde generatie emigranten. Het is aan de Kamer om te beslissen over de wenselijkheid van de registraties.	Kamerdebat 13-04-2011 Modernisering GBA	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 14 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 33 219, nr. 8)
De Minister zegt toe vóór de stemmingen op dinsdag 16 april 2013 de Tweede Kamer te informeren dmv een brief waarin ingegaan wordt op de plaatsonafhankelijke bijhouding en de daarmee verbonden vraagstukken ten aanzien van realtime dienstverlening en kosten.	Kamerdebat 09-04-2013 Wet basisregistratie personen (33 219) 1e termijn	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 33 219, nr. 26)
De Minister zegt toe de Kamer dmv een brief van de Minister van VenJ, mede ondertekend door de Minister van BZK te informeren over zelfstandige strafbaarstelling identiteitsfraude	Kamerdebat 10-04-2013 Toekomstbestendigheid identiteitsinfrastructuur	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 april 2013 door min V&J, mede namens min BZK, per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 26 643, nr. 273)
De Minister van BZK zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Strik (GroenLinks), toe om de Kamer middels een brief te informeren over de opslag dan wel vernietiging van vingerafdrukken die door de burger (ten overvloede) zijn afgegeven ter verkrijging van een paspoort (T01519)	Kamerdebat 17-05-2011 Beleidsdebat over digitale dataopslag en -uitwisseling (EPD/ELD/EKD)/ privacy – verslag schriftelijk overleg over kabinetsreactie Brouwer-Korf	Afgedaan. De Eerste Kamer is op 22 april 2013 per brief geïnformeerd (EK 2012-2013, 33 400-VII, nr. D)
De Minister zegt toe de gevraagde rapportage nav motie Schouw Inzicht kerken in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) voor het mei-reces 2013 naar de Kamer te zenden zodat de Kamer op basis daarvan een oordeel kan vellen.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 5 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 27 859, nr. 63)
De Minister zegt toe te zien op de verdere implementatie van de maatregelen naar aanleiding van de gateway review en de voortgang van het programma en de Tweede Kamer daarover begin 2013 opnieuw te informeren.	Brief TK d.d. 12 november 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 24 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 27 859, nr. 65)
De Minister zegt toe schriftelijk te reageren op hoe de registratie van mensen die ten onrechte niet geregistreerd zijn kan worden verbeterd.	Kamerdebat 06-03-2013 Huisvesting EU arbeidsmigranten	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 24 mei per brief geïnformeerd (TK 2012-2013, 27 859, nr. 65)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe over de uitwerking van de digitale overheid in 2017 de Kamer binnenkort te informeren	Brief TK d.d. 2 april 2013	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 23 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 26 643, nr. 280)
De Minister zegt toe de Kamer het advies van de Landsadvocaat te zullen sturen omtrent de vraag of bij een aanbesteding bedrijven die gevestigd zijn in de Verenigde Staten kunnen worden uitgesloten	Kamerdebat 10-04-2013 Toekomstbestendigheid identiteits-infrastructuur	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 16 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 26 643, nr. 274)
De Minister zegt toe de Kamer in het derde kwartaal van 2012 te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de genomen kwaliteitsmaatregelen inzake de ICT-beveiligingsassessments DigiD	Brief d.d. 2 februari 2012 (kst 26 643, nr. 224)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 26 643, nr. 256)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer een voortgangsrapportage over de Webrichtlijnen na de zomer 2012 toe te sturen. Indien nodig, wordt de voorbereiding van de regelgeving gestart voor het naleven van Webrichtlijnen door gemeenten, zodat de AmvB per 1 januari 2013 klaar is. Specifiek wordt ook gekeken naar de Webrichtlijnen in relatie tot kleurenblindheid.	Kamerdebat 01-03-2012 ICT-onderwerpen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 november 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 26 643, nr. 260)
De Minister zegt toe op verzoek van Kamerlid Schouw de Tweede Kamer te informeren over de inzet van ABD interimpool in relatie tot mogelijke marktverstoring (bijvoorbeeld bij hogescholen en universiteiten)	Kamerdebat 27-06-2012 Jaarverslagen 2011 en Slotwetten op het gebied van Binnenlandse Zaken	Afgedaan. De toezegging is in september 2012 in een bilateraal gesprek afgedaan.
De Minister zegt toe de Tweede Kamer rond de zomer van 2012 te informeren door middel van een voortgangsbericht	Kamerdebat 06-12-2011 AO Grensoverschrijdende samenwerking	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 12 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 32 851, nr. 3)
De Minister zegt toe in het kabinetsstandpunt op de SiSa-evaluatie aandacht te besteden aan het sanctiebeleid, waaronder terugvorderingen	Kamerdebat 27-06-2012 Jaarverslagen 2011 en Slotwetten op het gebied van Binnenlandse Zaken	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-B, nr. 16)
De Staatssecretaris zegt toe terug te komen bij de Tweede Kamer op de EMU (Economische en Monetaire Unie) (lv3)-kwartaalrapportages, na het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhouding (BOFV) van april 2010. Met name op de mogelijkheid het aantal rapportages terug te brengen of gebruik te maken van deelverzamelingen (bijvoorbeeld alleen 100.000+).	Kamerdebat 23-11-2009 Gemeente- en Provinciefonds	Afgedaan. De toezegging is meegenomen in de wet HOF die per 1 januari 2014 in werking zal treden
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te rapporteren over de uitkomsten van het onderzoek inzake nieuw model stembiljet	Brief TK d.d. 24 oktober 2011	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 augustus 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000 VII, nr. 126)
De Minister zegt toe op verzoek van de heer Schouw (D66) in januari met een brief te komen over de wijze waarop de fusie van de gemeentes Naarden en Bussum opnieuw in gang moet worden gebracht.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 14 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 32 280, nr. 14)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over de open overlegfase binnen de procedure tot samenvoeging van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 1 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 047, nr. 6)
De Minister zegt toe aanvullende informatie te verzamelen op basis waarvan een definitief oordeel kan worden gevormd over de derivatenpositie van Groningen Seaports.	Brief antwoorden KV lid Omtzigt door de Minister van Financiën d.d. 16 november 2012 met kenmerk BZ/2012/654/U en brief van Minister van Financiën d.d. 4 april jl. met kenmerk 2013–208180	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 19 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 2081)
De Minister zegt toe een ambtsbericht te vragen aan zowel burgemeester Hoes van Maastricht als aan commissaris Bovens van de provincie Limburg. Het resultaat zal de Tweede Kamer worden toegezonden.	Kamerdebat 11-12-2012 Mondelinge vraag van het lid TAVERNE (VVD) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over hoge vergoedingen voor het verplaatsen van woonwagens door de gemeente Maastricht aan bewoners van woonwagpark Vinkenslag (Nos.nl, 10 december 2012)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 29 januari 2013 mede namens min W&R per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-VII, nr. 55)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer op korte termijn te informeren over het tijdschema van de onderhandelingen over de verordening, alsmede over de mogelijkheid van prejudiciële toetsing van de verordening bij het Hof van Justitie	Kamerdebat 11-12-2012 EU-voorstel: Verordening statuut en financiering Europese politieke partijen en stichtingen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 18 december 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 22 112, nr. 1529)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer tussentijds op de hoogte te houden van de voortgang van de onderhandelingen.	Kamerdebat 11-12-2012 EU-voorstel: Verordening statuut en financiering Europese politieke partijen en stichtingen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 18 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 22 112, nr. 1572)
De Minister zegt toe op verzoek van de heer Schouw (D66) om in de decentralisatienota/beleidskader de 3 opties voor gemeentelijke opschaling (ondanks een voorkeur voor de optie «herindeling») evenwichtig te benaderen zodat een breed debat hierover mogelijk blijft.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 19 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-VII, nr. 59)
De minister zegt toe, op verzoek van mevr. Toorenburg (CDA), dedemocratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen ook te betrekken in deze decentralisatienota/dit beleidskader	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 15 maart 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 750, nr. 52)
De Minister zegt toe in voorjaar 2013 een notitie op te stellen over de aanpak decentralisatie 2013. In overeenstemming met de mening van de heer Heijnen (PvdA) zullen «zoveel mogelijk (financiële) ontschotting», «het bij elkaar brengen van taken» en «één bestuursorgaan» de oriëntatiepunten zijn.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 19 februari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-VII, nr. 59)
De Minister zegt toe op verzoek van de heer Schouw (D66) in april/mei de vernieuwing van het herindelingskader te bespreken.	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 750, nr. 53)
De Minister zegt toe het CPB te vragen bij de uitwerking van de motie Schouw ook te kijken naar het sociaal akkoord en de Kamer hierover te informeren	Kamerdebat 24-04-2013 Samenvoeging van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude (33 482)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 26 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-B, nr. 16)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe de Tweede Kamer onderbouwd te informeren in het geval het kabinet een provinciaal herindelingsadvies niet overneemt, met daarbij de overwegingen van het kabinet om het advies niet over te nemen	Brief «Gemeentelijke herindeling» d.d. 2 april 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 750, nr. 53)
De minister zegt toe in het nieuwe Beleidskader gemeentelijke herindeling nader in te gaan op het feit dat, indien en voor zover gemeenten het onderling niet eens worden over een gemeentelijke herindeling in de regio, er een taak is weggelegd voor de provincie en de Kamer deze te zullen doen toekomen	Brief TK d.d. 13 maart 2013	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 mei 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 28 750, nr. 53)
De Minister zegt toe op verzoek van de heer Heijnen (PvdA) om, op zijn vroegst in het voorjaar 2013, met de voor- en tegenstanders van elektronisch stemmen om de tafel te gaan zitten	Kamerdebat 19-12-2012 Begroting BZK rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 26 april 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 268, nr. 20)
De Minister zegt toe bij evaluatie van de eerstkomende verkiezingen opnieuw te kijken naar de handhaving van de 25% toegankelijkheidseis voor stemlokalen.	Kamerdebat 01-02-2012 Verkiezingsaangelegenheden	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 17 januari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 142, nr. 34)
De Minister zegt de Tweede Kamer toe te laten onderzoeken of ZBO's met eigen rechtspersoonlijkheid zich kunnen aansluiten bij rijksbrede infrastructuur. Dit moet namelijk worden gezien in het licht van het Europees recht, denk bijvoorbeeld aan de Europese aanbestedings- en mededingingsregels.	Brief TK d.d. 7 december 2011	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 8 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 490 nr. 99)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer schriftelijk te informeren over de mogelijkheden van verplichte deelname van ZBO's aan de rijksinfrastructuur	Kamerdebat 04-07-2012 Compacte Rijksdienst /Overheidsdienstverlening	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 8 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 490 nr. 99)
De Minister zegt toe, zo mogelijk voor zomer 2012, de Tweede Kamer nader te informeren over de Integratiewet Awgb en in het bijzonder over de daarin op te nemen uitzondering op het discriminatieverbod voor situaties waarin de volksgezondheid daartoe aanleiding geeft	Kamerdebat 19-01-2012 Evaluatie Algemene wet gelijke behandeling	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 12 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 28 481, nr. 18)
In de Memorie van toelichting bij het voorstel tot wijziging van de Grondwet ter vermindering van het aantal Kamerleden zal worden ingegaan op de vraag of de rechtsstatelijke taken van het parlement in de knel komen.	Kamerdebat 01-12-2010 Begroting Binnenlandse Zaken (onderdeel BiZa en Volkshuisvesting)	Afgedaan. Het wetsvoorstel is op 11 augustus 2012 ingediend bij de Tweede Kamer (TK 2011–2012, 33 345, nr. 2)
De Minister-President, Minister van Algemene Zaken, zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kox, toe in de memorie van toelichting bij het voorstel tot grondwetswijziging houdende vermindering van het aantal kamerzetels in te zullen gaan op de verschillende modaliteiten, waaronder de variant van één Kamer (T01253).	Kamerdebat 07-12-2010 Algemene Politieke Beschouwingen (antwoord Regering)	Afgedaan. Het wetsvoorstel is op 11 augustus 2012 ingediend bij de Tweede Kamer

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt de Eerste Kamer toe (nav opmerkingen leden Engels, Ter Horst, Kuiper en Schouwenaar, een brief te zullen sturen over de congruentie tussen het nog in te dienen wetsvoorstel 1%-huurverhoging en het onderhavige wetsvoorstel 5%-huurverhoging. De Minister stuurt de brief zodra het eerstgenoemde wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend (T01533)	Kamerdebat 19-06-2012 Debat over het wetsvoorstel 33 129 (huurverhoging op grond van inkomen)	Afgedaan. De Eerste Kamer is op 23 augustus 2012 per brief geïnformeerd (EK 2011–2012, 33 129, F).
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over de maatregelen die genomen zullen worden en de eventuele consequenties daarvan naar aanleiding van een onderzoek dat ingesteld zal worden door Morpho ten aanzien van het uitsluiten van het verstrekken van persoonsgegevens aan Amerikaanse autoriteiten. Dit onderzoek zal ten minste zes weken in beslag nemen.	Brief min BZK d.d. 4 juni 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 14 december 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 734, nr. 11)
De Minister zal de Tweede Kamer verslag uitbrengen over het verloop van de hoorzitting (Mensenrechtenraad in Genève) alsmede van de gedane aanbevelingen en de kabinetsreactie (uitvaardigen aan het Koninkrijk)	Brief d.d. 21 maart 2012, Rapportage UPR aan de VN-mensenrechtenraad	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 1 november 2012 door Minister BZ, mede namens min BZK, per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 26 150, nr. 127)
De Minister zegt toe om via de Rijksvertegenwoordiger een brief naar de leden van de eilandsraad te sturen over de strekking, het doel en de inhoud van dit voorstel (tot wijziging van de Grondwet)	Kamerdebat 09-10-2012 Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot het opnemen van een constitutionele basis voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het regelen van de betrokkenheid van hun algemeen vertegenwoordigende organen bij de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer (33 131)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 2 november 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 131, nr. 14)
In jaarverslag (vanaf het jaarverslag over 2011): – rapporteren of en hoe reisafstand en leges effect hebben op de laagdrempeligheid van de Huurcommissie;- tussentijdse informatie geven over verkorte doorlooptijden en over realisatie van de efficiëncyslag;- indien mogelijk: informeren hoe vaak er rechtstreeks naar de kantonrechter wordt gegaan door de verhuurder (i.p.v. eerst naar de Huurcommissie te gaan)	Kamerdebat 19-11-2009 Wijziging van de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte (instelling van een landelijke huurcommissie (31 903)	Alle onderdelen in het onderwerp betreffende deze toezegging zijn opgenomen in het Jaarverslag 2011
De Minister zegt toe de Tweede Kamer (in het voorjaar van 2012) nader te rapporteren over scheefwonen op basis van deze CBS-statistiek.	Brief d.d. KV 2011057619 over «mogelijkheden voor onderzoek naar scheefwonen»	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 05 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 27)
De Minister zegt toe de brieven over de voorgestelde Grondwetswijziging van de eilandbesturen van Caribisch Nederland voor het zomerreces 2012 aan te bieden aan de Tweede Kamer	Uitgaande brief «Antwoorden Kamervragen over de aanhoudende ontevredenheid op de BES-eilanden» d.d. 27 juni 2012	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 26 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 131, nr. 6)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe dat de Rapportage FATF, indien mogelijk, ter inzage bij de griffie van de Tweede Kamer zal worden gelegd	Kamerdebat 26-10-2011 Begroting Koninkrijksrelaties (33 000 IV) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 20 november 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 2012D43338)
De Minister zegt toe om samen met de Staatssecretaris van Financiën (in de RMR) de problemen die de Belastingdienst ondervindt met financiële instellingen op Curaçao aan te kaarten	Kamerdebat 24-10-2012 Behandeling van de begroting Koninkrijksrelaties (33 400-IV) – 1e termijn	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 januari 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-IV, nr. 21)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren zodra de rapportage van het Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) over Curaçao openbaar is	Kamerdebat 24-10-2012 Behandeling van de begroting Koninkrijksrelaties (33 400-IV) – 1e termijn	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 20 november 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 2012D43338)
De Minister zegt toe de beleidsreactie op de CFT-brief van 8 februari jl. binnen een maand na het Verzamel AO naar de Tweede Kamer te sturen	Kamerdebat 12-02-2013 Verzamel algemeen overleg Koninkrijksrelaties	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 18 maart 2013 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 33 400-IV, nr. 24)
De Minister rapporteert de Tweede Kamer voor de zomer over de aanpak van concrete knellende regelgeving in de voortgangsrapportage bevolkingsdaling	Kamerdebat 19-01-2012 Bevolkingsdaling	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 31 757 nr. 46)
De Minister zegt toe standpunt Kabinet over burgerschap (in mei 2012) naar de Tweede Kamer te zenden	Kamerdebat 06-03-2012 Wijkenaanpak	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 22 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 614 nr. 33)
De Minister informeert de Tweede Kamer (voor de zomer) over de evaluatie van de Rotterdamwet en de Rotterdamwet 2.0	Kamerdebat 06-03-2012 Wijkenaanpak	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 18 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 340 nr. 1)
De Minister zegt toe dat de Tweede Kamer een brief ontvangt over de ambities en beleidsvoornemens met betrekking tot sociale obligaties. De wijkondernemingen worden hierin betrokken.	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 24 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 30 995 nr. 92)
De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de aanpak op het versterken en borgen van burgerparticipatie op basis van het Visitatierapport van Deetman in mei	Kamerdebat 02-02-2011 Voortgang Wijkenaanpak 2010	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 22 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 614 nr. 33)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer in april 2012 de resultaten van het onderzoek naar de kosteneffectiviteit verhoging Rc-waarde ontvangen.	Kamerdebat 18-01-2012 Bouwbesluit 2012	De Tweede Kamer is op 08 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 757 nr. 40)
De Minister zegt toe aan de Tweede Kamer om, op basis van nader overleg met de belanghebbende partijen, te komen met een voorstel voor de nadere invulling van de aansluitplicht op warmtenetten in het Bouwbesluit 2012.	Kamerdebat 18-01-2012 Bouwbesluit 2012	De Tweede Kamer is op 11 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 757 nr. 39)
De Minister stuurt na het meireces een brief aan de Tweede Kamer over het stad- en dorpsvernieuwingsfonds	Kamerdebat 15-03-2012 VAO Wijkenaanpak	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 29)
De Minister zegt toe (aan het einde van het eerste kwartaal 2012) de Tweede Kamer te informeren over de stand van zaken en de mogelijkheden van een «revolving fund» ten behoeve van de aanpak krimpproblematiek en dorps- en stadsvernieuwing	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 29)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe het idee, de gedachte voor een prijsvraag betaalbaarheid woningbouw, te bespreken met de bouwsector en de Tweede Kamer te informeren over de uitkomsten	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 25)
De Minister informeert de Tweede Kamer (voor de zomer) over de mogelijkheden van een stads- en dorpsvernieuwingfonds	Kamerdebat 06-03-2012 Wijknaaanpak	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 29)
De Minister zegt toe de omvang van de problematiek (niet zijnde: verplichting tot inschrijving KvK) slapende VVE's in kaart te brengen en de Tweede Kamer hierover te informeren.	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-VII nr. 123)
De Minister zegt toe (mbt de verplichte inschrijving VVE's bij KvK) na te gaan bij de Minister van EL&I of de verandering van de wijze van registreren van verenigingen ook betrekking heeft op de VVE's en zal de Tweede Kamer hierover informeren.	Kamerdebat 17-11-2011 Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief onderdeel Integratie en onderdeel Volkshuisvesting) (33 000 VII) rest	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 03 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 000-VII nr. 123)
De Minister zegt toe de Visie op stedelijke vernieuwing na 2014 in samenwerking met IPO en VNG op te stellen en in het 2e kwartaal van 2012 aan de Tweede Kamer te verzenden (gelijk met Midterm review 2012)	Kamerdebat 12-10-2011 Woonvisie	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 29)
Voor de zomer informeert de Minister per brief de Tweede Kamer over financiële stimulansen (na toegezegd overleg met de Min Financiën). Wat zijn plausibele mogelijkheden om onder andere de NHG, de WOZ en de OZB te verruimen/verbeteren voor energiezuinige woningen?	Kamerdebat 16-03-2011 Energiebesparing woningen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 12 juli 2012 per brief geïnformeerd door de Minister EL&I, mede namens Minister BZK (TK 2011–2012, 30 196 nr. 183)
De Minister zegt toe (in het kader van Green Deals) de Tweede Kamer te informeren over het onderzoek of een experiment met OZB-differentiatie mogelijk is	Brief d.d. 15 december 2011 inzake beantwoording motie van het lid Paulus Jansen over energiebesparing in bestaande gebouwen	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 12 juli 2012 per brief geïnformeerd door de Minister EL&I, mede namens Minister BZK (TK 2011–2012, 30 196 nr. 183)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over het voorgenomen onderzoek door de VROM-inspectie naar de veiligheid van zwembaden	Brief dW 2011057574 «Beantwoording van het verzoek om brief nav het dodelijke ongeval in zwembad Tilburg	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 28 325 nr. 149)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer het advies van het Bouwteam toe te zenden. (Een reactie van het Kabinet volgt daarna.)	Kamerdebat 27-03-2012 Woningbouw	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 847 nr. 25)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over de voortgang in de acht regio's	Brief d.d. 11 april 2012 inzake «Nationale verklaring (tijdelijke) huisvesting EU-arbeidsmigranten»	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 25 september 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 29 407 nr. 150)
De Minister zegt de Tweede Kamer toe te informeren over de voortgang van de 5 (SEV pilots) betekenisvolle projecten	Brief d.d. 11 april 2012 inzake «Nationale verklaring (tijdelijke) huisvesting EU-arbeidsmigranten	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 25 september 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 29 407 nr. 150)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe aan de Tweede Kamer om meer inzicht te geven in de vraag waar de (volgens de Kamer) ca 85.000 Roemenen en Bulgaren die niet bin het GBA geregistreerd staan hun inkomen vandaan halen. SZW en BZK zullen dit samen oppakken, daarbij is geen termijn genoemd.	Kamerdebat 29-02-2012 Tijdelijke commissie Lessen uit recente Arbeidsmigratie (LURA)	Afgedaan. Antwoordbrief is verzonden door Minister van SZW, namens Minister BZK (TK 2011–2012, 29 407 nr. 149)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer goed op de hoogte te houden van de ontwikkelingen die niet gewenst zijn rondom de zaak waarbij tientallen huurders met uitzetting worden bedreigd	Kamerdebat [13-03-2012] – Mondelinge vraag van het lid MONASCH (PvdA) aan de Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel, bij afwezigheid van de Minister van Binnenlandse Zaken, over huisuitzetting van huurders in Amsterdam als gevolg van eis hypotheekgever en de spanning met het huurrecht en de huisvestingsverordening (Het Parool, 8 maart 2012)	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 18 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 33 340 nr. 1)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer (medio juni 2012) te informeren over de voortgang van het standstill-overeenkomst (houdt in dat de margin betalingen tijdelijk worden opgeschort).	Brief Tweede Kamer d.d. 30 mei inzake woningcorporatie Vestia	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 19 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 453 nr. 253)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht van Vestia en het (nieuwe) reglement toe te zenden	Kamerdebat 08-03-2012 Woningbouwvereniging Vestia	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 11 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 453 nr. 251)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer een brief te sturen waarin zij uitlegt op welke wijze de voorhangprocedure herziening Woningwet bij de Tweede Kamer is geregeld	Kamerdebat 26-06-2012 Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (32 769) re- en dupliek	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 02 juli 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 32 769 nr. 101)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over het experiment dat in Amsterdam wordt voorbereid met betrekking tot flexibel huren	Kamerdebat 21-03-2012 Vervolg AO Huurbeleid en huurtoeslag onzelfstandige woonruimte	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 augustus 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 27 926 nr. 190)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer (in de eerste helft 2012) te informeren over de gesprekken met gemeenten over het bieden van meer keuzeruimte aan de burger inzake erfpacht (in het bijzonder met de gemeente Amsterdam) en omtrent het instellen van een proeftuin «huur/koop»	Kamerdebat 08-12-2011 Erfpacht	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 28 augustus 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 27 926 nr. 190)
De Minister zegt toe (voor de zomer) de Tweede Kamer te informeren met voorstellen m.b.t. positie starters op de woningmarkt	Kamerdebat 27-03-2012 Woningbouw	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 1 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 31 757 nr. 47)
De Minister zegt de Tweede Kamer toe binnen enkele weken te komen met tijdelijke beleidsregels inzake derivatengebruik (vooruitlopend op amvb)	Kamerdebat 26-06-2012 Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (32 769) re- en dupliek	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 5 september 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 29 453 nr. 274)

De Bijlagen

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe de Tweede Kamer binnen enkele weken te informeren over de conclusies van de verkenning met Brussel inzake mogelijkheden om middeninkomens met staatssteun te huisvesten. Indien geconcludeerd wordt dat het noodzakelijk is om een nieuwe staatssteunmaatregel te melden bij de EC zal de Minister de Tweede Kamer inlichten over de risico's en kansen.	Kamerdebat 26-06-2012 Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (32 769) re- en dupliek	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 29 453 nr. 277)
De Minister zegt toe binnen 2 à 3 maanden de Tweede Kamer de verkenning te sturen over de mogelijkheden de staatssteunregels aan te passen	Kamerdebat 02-02-2012 Woningcorporaties en staatssteunregeling	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 29 453 nr. 277)
Evaluatie verzoekschriftenprocedure rechtbanken (Wohv): De Minister voor WWI zal drie jaar na inwerkingtreding van de wijziging van de Wohv de verzoekschriftenprocedure bij de rechter evalueren en de Tweede Kamer over de uitkomsten hiervan informeren	Kamerdebat 16-01-2008 Wetsvoorstel verbetering positie/zeggenschap huurders (30 856 nr. 1 t/m 6) 2e termijn	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 13 juni 2012 per brief geïnformeerd (TK 2011–2012, 27 926 nr. 187)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer het onderzoek toe te zenden inzake de effecten van de toewijzingsregels voor vrijgekomen sociale huurwoningen waarvan minimaal 90% dient te worden toegewezen aan huishoudens met een inkomen van minder dan 33.614 E.	Brief aan de Tweede Kamer d.d. 31 oktober 2011	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 30 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 32 847 nr. 34)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over de afronding van de aanbesteding van het onderzoek naar de rechtsbescherming van woonbootbewoners	Brief TK Beantwoording Kamervragen lid Jansen over de voortgang van het onderzoek naar de rechtsbescherming van woonbootbewoners	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 31 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 32 730 nr. 14)
De Minister zegt toe de Tweede Kamer (in het najaar) te informeren over de stand van zaken (inzake problematiek Vestia) in de gemeenten Rotterdam, Den Haag, Delft en Zoetermeer.	Kamerdebat 03-07-2012 Woningcorporaties en aanpassing woningwaarderingstelsel	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 31 oktober 2012 per brief geïnformeerd (TK 2012–2013, 29 453 nr. 278)

6.3 Specifieke uitkeringen (interdepartementaal)

Overzicht Specifieke Uitkeringen		Bedragen in miljoen euro's						
Nr.	– Ontvangende partij	Rijksbegroting	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	– Korte omschrijving uitkering	– Hoofdstuk						
	– Vindplaats regelgeving	– Artikelonderdeel						
	Provincies (tot 2015)	VI Veiligheid en Justitie	291,8	278,6	278,6	278,6	247,8	247,0
	Uitvoering Jeugdbescherming (Civiel) http://wetten.overheid.nl/BWBR0016637	35.2						
	Provincies (tot 2015)	VI Veiligheid en Justitie	69,5	69,4	69,6	69,4	63,4	63,3
	Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd (Straf) http://wetten.overheid.nl/BWBR0016637	35.3						
	Veiligheidsregio's	VI Veiligheid en Justitie	128,4	176,8	175,0	175,0	175,0	174,9
	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding Besluit Veiligheidsregio's (Stb. 2010, nr. 255) http://wetten.overheid.nl/BWBR0027844	36.2						
	Gemeenten	VI Veiligheid en Justitie	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
	Faciliteitenbesluit opvangcentra https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-1998-347.html	37.2						
	Gemeenten	VII Binnenlandse Zaken	1,5	0,7	2,2	2,5	2,5	2,5
	Innovatieprogramma stedelijke vernieuwing	12.2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Werkegeheidsimpuls Amsterdam (t/m 2013)	12.2						
	Regeling verzameluitering	VII Binnenlandse Zaken	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Gemeenten	4.3						
	Nabetalingen onderdeel inburgering ten laste van SZW. Besluit brede doeluitkering sociaal, integratie en veiligheid.	XII Infrastructuur en Milieu	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
E02	Gemeenten, Provincies en WGR Stimuleringsregeling stille wegdekken https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2001-148-p6-SC30380.html	20.01.04						
E03	Gemeenten, Provincies en WGR Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai (incl. bestrijding spoorweglawaaai) http://wetten.overheid.nl/BWBR0020731	XII Infrastructuur en Milieu	14,9	19,6	29,7	29,8	26,3	26,3
E07a	Gemeenten Innovatieprogramma Klimaatneutrale Steden (Proefprojecten) http://wetten.overheid.nl/BWBR0028862	XII Infrastructuur en Milieu	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E10	Gemeenten, Provincies en WGR Tijdelijke subsidieregeling innovatieprogramma Mooi Nederland http://wetten.overheid.nl/BWBR0025727	XII Infrastructuur en Milieu	0,7	0,4	0,8	0,0	0,0	0,0
E11	Gemeenten, Provincies en WGR Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)	XII Infrastructuur en Milieu	40,1	1,3	2,3	0,0	0,0	0,0

De Bijlagen

Overzicht Specifieke Uitkeringen		Bedragen in miljoen euro's						
Nr.	– Ontvangende partij	Rijksbegroting	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	– Korte omschrijving uitkering	– Hoofdstuk						
	– Vindplaats regelgeving	– Artikelonderdeel						
E12	http://wetten.overheid.nl/BWBR0024593 Gemeenten, Provincies en WGR Nieuwe Sleutel Projecten (NSP) http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/brochures/2010/11/23/nieuwe-sleutelprojecten-in-aantocht/11br2003g248.pdf	XII Infrastructuur en Milieu 13.03.04	7,0	5,8	4,2	0,0	0,0	0,0
E22	Gemeente Nota Ruimte project Rotterdam Stadshavens	XII Infrastructuur en Milieu 02.03.04	7,3	1,9	1,1	2,0	0,0	0,0
E24	WGR Nota Ruimte project Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplaspolder	XII Infrastructuur en Milieu 02.03.04	0,0	3,6	0,8	0,0	2,0	0,0
E25	Provincies Beleidsregeling subsidies Budget Investerings Ruimte-lijke Kwaliteit (BIRK) http://wetten.overheid.nl/BWBR0014631/ geldigheidsdatum_31-12-2010	XII Infrastructuur en Milieu 13.03.04	6,1	0,0	1,4	0,0	0,0	6,8
E26	Gemeenten, Provincies en WGR Spoorse doornijdingen	Infrastructuurfonds 13.03.01	9,3	12,5	12,5	12,8	14,5	0,0
E27	Provincies en WGR Brede doeltuiking verkeer en vervoer http://wetten.overheid.nl/BWBR0019584	XII Infrastructuur en Milieu 25.01	2.048,3	1.819,2	1.779,2	1.804,5	1.806,1	1.792,5
E28	Provincies Regionale Mobiliteitsfondsen http://wetten.overheid.nl/BWBR0013854/ geldigheidsdatum_23-09-2009 - Hoofdstuk3	Infrastructuurfonds 14.02	26,6	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E29	Gemeenten, Provincies en WGR Tijd.reg. eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water http://wetten.overheid.nl/BWBR0026073	XII Infrastructuur en Milieu 12.01.04	7,4	1,5	1,2	1,5	0,0	0,0
E30	Gemeenten, Provincies en WGR Quick Wins binnenvaart http://wetten.overheid.nl/BWBR0025782	Infrastructuurfonds 15.03.01	1,0	5,0	5,5	0,7	0,0	0,0
E34 ¹	Provincies Bijdrage hoofdvaarwegen Fryslân en Groningen	Infrastructuurfonds 15.02.01	PM	PM	PM	PM	PM	PM
E37	Provincie Regeling Wilhelminasluis Besluit d.d. 10-12-2009 nr. 500000 Provincie Zuid-Holland Deelproject 750 hectare Natuur- en Recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	Infrastructuurfonds 15.03.01 XIII Economische Zaken U1820.311300	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			7,0	7,1	7,3	7,4	7,5	7,7

De Bijlagen

Overzicht Specifieke Uitkeringen		Bedragen in miljoen euro's					
Nr.	– Ontvangende partij	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	– Korte omschrijving uitkering						
	– Vindplaats regelgeving						
	Dit betreft geen afrekening, maar de betaling loopt aan provincie Zuid Holland http://www.kiezenvoorgroen.nl/node/214 Bedrijven, organisaties en een klein deel aan gemeenten Subsidierегeling sterktes in de regio (Pieken in de Delta) http://www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/pieken-de-delta-pid Gemeente Eindhoven Nota Ruimte Project Eindhoven Brainport http://urbact.eu/fileadmin/Projects/Joining_Forces/documents_media/LAP_EINDHOVEN_Dutch.pdf Verdeling onbekend Doelstelling 2 programma's van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Uitfinanciering periode 2007–2013 Besluit EFRO Gemeenten Besluit ontwikkeling van Landschappen (BOL) Uitfinanciering vindt plaats in 2013	22,4	11,2	10,8	6,2	0,0	0,0
	Provincies Verzameluitkering EZ, Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LVDO). Uitfinanciering vindt plaats in 2013	0,0	14,8	4,8	4,8	0,0	0,0
	Gemeenten met onderwijsachterstandleringen	39,7	37,5	37,4	12,4	0,0	0,0
	OAB: Onderwijs achterstanden beleid. Doel van deze uitkering is de ontwikkelingsachterstanden bij kinderen weg te nemen door meer en betere voorschoolse educatie in zowel de kinderopvang als de peuterspeelzalen aan te bieden. Wet Ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie Gemeenten	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1		0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		356,0	356,0	356,0	356,0	356,0	356,0
2		31,9	31,9	31,9	31,9	31,9	31,9

Overzicht Specifieke Uitkeringen	Bedragen in miljoen euro's						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nr.							
	– Ontvangende partij	Rijksbegroting					
	– Korte omschrijving uitkering	– Hoofdstuk					
	– Vindplaats regelgeving	– Artikelonderdeel					
	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie heeft tot taak met de niet meer kwalificatieplichtige dreigende vsv'ers uit VO en MBO contact te leggen en het zoveel mogelijk terug te begeleiden naar school en/of werk. De daarvoor beschikbare middelen worden over de RMC regio's verdeeld volgens een verdeelsleutel die is vastgelegd in het <Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten>. Het bedrag per regio wordt uitgekeerd aan de RMC-contactgemeente van de regio. Artikel 8.3.2 van de Wet educatie en beroeps onderwijs	4					

¹ Bij het drukken van de ontwerpbegroting waren de cijfers nog niet beschikbaar.

De Bijlagen

		5,6	6,1	5,8	5,8	5,7	5,6
1	Gemeenten Gebundelde uitkering (WWB+IOAW+IOAZ+levens-onderhoud beginnende zelfstandigen Bbz 2004)	XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid art.2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2	Gemeenten Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid art.2	0,9	0,7	0,6	0,6	0,5
3	Gemeenten Wet participatiebudget (Wpb)	XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid art.2	2,4	2,4	2,3	2,2	2,1
4	Gemeenten WSW	XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid art.2	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Gemeenten Stimulering handhaving door gemeenten	XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid Art. 98	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3
1	Gemeenten Ministeriële regeling heroïnebehandeling http://wetten.overheid.nl/BWBR0020561	XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport Art. 1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Gemeenten BOS	XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport Art. 3	30,3	30,3	30,3	30,3	30,3
3	Gemeenten Subsidierегeling publieke gezondheid Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding http://wetten.overheid.nl/BWBR0018743	XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport Art. 1	1,0	0,3	0,3	0,3	0,3
4	Gemeenten en WGR Regeling Verzameluitkering http://wetten.overheid.nl/BWBR0025902	XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport Art. 9	1.237,0	1.280,5	1.215,0	1.226,4	1.092,2
5	Provincies Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg Doeluitkering jeugdzorg (Bureau Jeugdzorg + Zorgkosten Jeugdzorg)	XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport Art. 5					

6.4 Evaluatie- en overig onderzoek

Soort onderzoek	Onderwerp	AD of OD	Start	Afronding	Vindplaats
Beleidsdoorlichting	Informatievoorziening overheid	OD's 6.1, 6.2 & 6.3	2010	2011	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/06/01/aanbieden-resultaten-beleidsdoorlichting-artikel-33-rijksbegroting.html
	Burgerschap	OD 6.4	2011	2012	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/05/11/rapport-beleidsdoorlichting-burgerparticipatie-2007-2011.html
	Arbeidszaken	OD 7.1	2011	2013	
	Bestuurlijke en financiële verhoudingen	OD 1.1	2012	2013	
	Betrouwbare GBA en reis- en identiteitsdocumenten	OD 6.5	2014	2014	
	Regeldruk, Informatiebeleid en E-overheid	OD's 6.1, 6.2 & 6.3	2015	2015	
	Burgerschap	OD 6.4	2017	2017	
	Arbeidszaken	OD 7.1	2018	2018	
Effectenonderzoek ex-post	Evaluatie werking van de wet Arhi	AD 1	2010	2011	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/06/09/onderzoek-naar-de-ervaringen-van-overheden-met-de-wet-algemene-regels-herindeling-wet-arhi.html Bestand beschikbaar, maar staat niet online Bestand beschikbaar, maar staat niet online
	Effectiviteit Korpsinitiatieven Evaluatie Maakhetveilig.nl	OD 6.1 OD 6.2	2010 2011	2011 2011	
Overig evaluatieonderzoek	Evaluatie WGR-plus	OD 1.1	2009	2010	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/08/18/rapport-plussen-en-minnen-evaluatie-van-de-wgr-plus.html
	Evaluatie bestuursakkoorden Rijk-VNG & Rijk-IPO	OD 1.1	2010	2010	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/07/20/evaluatie-bestuursakkoorden-ministerie-van-bzk-interprovinciaal-overleg-en-vereniging-van-nederlandse-gemeenten.html
	Integrale evaluatie financiële functie	OD 1.1	2010	2010	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/07/14/evaluatie-financiele-functie-gemeenten-en-provincies.html
	Evaluatie Extern Klachtrecht	AD 6	2010	2010	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/02/15/evaluatie-wet-extern-klachtrecht.html
	Evaluatie gebruik webrichtlijnen	OD 6.2	2010	2011	http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/06/27/toezending-rapport-webrichtlijnenmonitor.html
	Evaluatie provinciale en gemeentelijke rekenkamers	OD 1.1	2010	2011	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/08/17/eindrapport-evaluatie-van-de-gemeentelijke-en-provinciale-rekenkamers.html

Soort onderzoek	Onderwerp	AD of OD	Start	Afronding	Vindplaats
	Evaluatie (wijzigingen) Financiële verhoudingswet (Sisa)	OD 1.1	2011	2012	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/02/17/evaluatiereport-sisa-17-februari-2012.html
	Evaluatie PKI	OD 6.3	2011	2012	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/03/16/rapport-pki-onderzoek.html
	Evaluatie Eenduidige Landelijke Afspraken Agressie en Geweld	OD 7.1	2012	2012	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/12/05/evaluatie-eenduidige-landelijke-afspraken-eia.html
	Evaluatie Wet Antidiscriminatievoorziening Beveiliging DigiD buitenland	OD 6.4	2011	2012	
	Evaluatie Subsidierelatie CAOP	OD 6.3	2011	2013	
	Evaluatie Súd West Fryslân	OD 7.1	2013	2013	
	Tussenmeting Revitalisering Generiek Toezicht	OD 1.1	2011	2014	
		OD 1.1	2013	2014	

6.5 ZBO's en RWT's

Bijlage Rechtspersonen met een Wettelijke Taak en Zelfstandige Bestuursorganen**Tabel 1: Overzicht Rechtspersonen met een Wettelijke Taak en Zelfstandige Bestuursorganen (vallend onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)**

Naam organisatie	RWT	ZBO	Functie	Begrotings-artikel	Begrotings-Ramingen (x € 1.000)	Verwijzing naar website RWT/ZBO
Kiesraad		X	Adviseren van de regering en de beide Kamers der Staten-Generaal in uitvoeringstechnische aangelegenheden die het kiesrecht of de verkiezingen betreffen (artikel A 2 Kieswet) Optreden als centraal stembureau voor de verkiezingen van de leden van: a. de Tweede Kamer (artikel E II, tweede lid, Kieswet); b. de Eerste Kamer (artikel S I, eerste lid, Kieswet); c. het Europees Parlement (artikel Y 9, eerste lid, Kieswet).	Artikel 1 «Openbaar bestuur en democratie» Artikel 11 «Centraal apparaat»	€ 420 € 1.476	http://www.kiesraad.nl/
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen (SAIP)	X	X	Zorg dragen voor de uitvoering van de verplichting tot voldoening van de weduwpensioenen en wezenonderstanden aan de nagelaten betrekkingen van gewezen overheidspersoneel van Indonesië. Namens de Minister nemen van beslissingen ter uitvoering van de regelingen en aangelegenheden welke verband houden met zogenaamde overzeese pensioenen en uitkeringen.	Artikel 7 «Arbeidszaken Overheid»	€ 17.699	http://www.saip.nl/

Toelichting

- Deze bijlage bevat een overzicht van alle ZBO's en RWT's van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (tabel 1). Als deze ZBO's en RWT's uit de begroting van BZK (hoofdstuk VII en/of hoofdstuk IV)) een bijdrage ontvangen, is in de tabel aangegeven ten laste van welk beleidsartikel de bijdrage aan het ZBO of de RWT komt. Alleen de bijdrage in het begrotingsjaar is genoemd, mogelijke bijdragen in latere jaren worden niet vermeld.
- Als de organisatie een RWT of ZBO is, wordt dat met een kruisje in kolom 2 en 3 aangegeven. De functie van de organisatie is kort omschreven, voor meer informatie is een verwijzing met een link naar de website van de organisatie opgenomen in de laatste kolom van de tabel.
- Bijdragen uit de begroting van BZK (hoofdstuk VII en/of hoofdstuk IV) aan RWT's en ZBO's die onder de verantwoordelijkheid van een ander ministerie vallen, zijn in tabel 2 opgenomen. Alleen de bijdrage in het begrotingsjaar is genoemd, de bijdragen zijn niet meerjarig opgenomen.

6.6 Subsidiebijlage

In deze bijlage wordt de subsidiedefinitie van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gebruikt. Volgens artikel 4.21 van de Awb wordt onder een subsidie verstaan: «De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.»

Volgens deze definitie worden niet als subsidies aangemerkt: de aanspraken op financiële middelen die worden verstrekt op grond van een wettelijk voorschrift dat uitsluitend voorziet in verstrekking aan rechtspersonen die krachtens publiekrecht zijn ingesteld, en: de bekostiging van het onderwijs en onderzoek.

Art.	Naam subsidie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Aantal verleningen 2012	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie	Einddatum	Toelichting indien geen einddatum
1.1	Oorlogsgravenstichting	2.401	5.395	2.495	2.495	2.495	2.489	2.472	1	2009: Rapport intern beschikbaar.	Nrb	2017	
1.1	Kenniscentrum Europa decentraal	364	256	241	227	227	226	226	3	Op basis van jaarverslag.	Op basis van jaarverslag.	2017	
1.1	Actieprogramma lokaal bestuur	700	100	-	-	-	-	-	1		Nrb		ALB-subsidie loopt af in 2014. Dan wordt ook besluit genomen over evaluatie.
1.1	Thorbecke Leerstoel	25	28	28	-	-	-	-	1		2014	2014	Er wordt in de tweede helft van 2013 een regeling voor deze subsidie opgesteld.
1.2	Subsidiering politieke partijen	15.810	18.348	17.521	17.534	17.034	17.034	17.034	10	Op basis van financieel – en – en activiteitenverslag.	Nrb	2017	Doorlopend, op basis van de huidige Wet financiering politieke partijen. Er moet nog een besluit worden genomen over een evaluatiedatum.
6.4	Nationaal Comité 4 en 5 mei	111	109	107	106	106	106	106	2	Jaarlijkse evaluatie.	Jaarlijkse evaluatie.	2017	Doorlopend, waarbij het ieder jaar terugkerend karakter van de herdenking/viering van de bevrijding een rol speelt.
6.4	ProDemos	4.985	4.975	4.249	4.180	4.180	4.180	4.180	1	Periodeke visitatie. 2011: Rapport intern beschikbaar.	Periodeke visitatie.	2017	
7.1	Stichting Verbond Sectorwerkgevers Overheid (VSO)	300	195	195	195	195	195	195	1		Nrb	2017	

De Bijlagen

Art.	Naam subsidie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Aantal verleningen 2012	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie	Einddatum	Toelichting indien geen einddatum	
7.1	Stichting Verdeling Overheidsbijdragen (SVO)	1.497	1.479	1.455	1.440	1.440	1.440	1.440	1	Jaarijks overleggen controle-verklaring.	Jaarijks overleggen controle-verklaring.	2013/2014	2017	De subsidieregeling wordt in september 2013 aangepast en voorzien van een einddatum.
7.1	Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidsper- soneel (CAOP)	985	2.810	-	1.050	1.050	1.050	1.050	1					
7.1	Veilige Publieke Taak (VPT)	1.530	1.065	660	80	-	-	-	30			2016	2016	
7.1	Professionaliseringsfonds burgemeesters	975	889	889	889	889	889	889	1			Nnb	2015	
7.1	Subsidie Vereniging Raadsleden	141	140	140	140	140	140	140	1					Er wordt in de tweede helft van 2013 onderzocht of een aparte regeling voor deze subsidie wordt opgesteld. Dan wordt ook gekeken naar evaluatiemoment.
7.1	Subsidie Vereniging Wethouders	116	150	150	150	150	150	150	1					Er wordt in de tweede helft van 2013 onderzocht of een aparte regeling voor deze subsidie wordt opgesteld. Dan wordt ook gekeken naar evaluatiemoment.
7.1	Subsidie Vereniging Gemeente Secretarissen (VGS)	-	288	100	100	100	100	100	0					Er wordt in de tweede helft van 2013 onderzocht of een aparte regeling voor deze subsidie wordt opgesteld. Dan wordt ook gekeken naar evaluatiemoment.
7.1	Subsidie Expertisecentrum decentraal	-	82	80	80	80	80	80	0					Er wordt in de tweede helft van 2013 onderzocht of een aparte regeling voor deze subsidie wordt opgesteld. Dan wordt ook gekeken naar evaluatiemoment.
7.1	Innovatie en Publieke Sector Efficiëntie (IPSE)	200	400	400	200	200	200	200	1		Nnb			Subsidieverzoek wordt jaarijks ingediend, beoordeeld en vastgesteld.

De Bijlagen

Art.	Naam subsidie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Aantal verleningen 2012	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie	Eind-datum	Toelichting indien geen einddatum
7.1	ACOM	-	10	-	-	-	-	-	0	-	Eenmalige toekenning. ¹	2013	
7.1	Stichting Beroepseer	85	45	30	-	-	-	-	1	-	Nrb	2014	Subsidieverzoek wordt jaarlijks ingediend, beoordeeld en vastgesteld.
7.1	Subsidie Arbeidsmarkt ouderen	-	55	-	-	-	-	-	0	-	Eenmalige toekenning.	2013	
7.1	Stichting Arbeidsmobiliteitscentrum	307	77	-	-	-	-	-	2	-	Op basis van jaarlijkse verantwoording.	2013	Subsidieverzoek wordt jaarlijks ingediend, beoordeeld en vastgesteld.
7.1	Stichting Jonge ambtenaren	15	5	-	-	-	-	-	1	-	Incidentele toekenning.	2013	
7.1	NL Kennisland	-	100	-	-	-	-	-	0	-	Eenmalige toekenning.	2013	
7.1	Subsidie arbeidsmarkt	-	-	320	-	-	-	-	0	-	Incidentele toekenning.		Betreft incidentele toekenningen die in 2014 worden verstrekt.
7.1	Vereniging voor Overheidsmanagement	100	100	-	-	-	-	-	1	-	Op basis van jaarlijkse verantwoording.	2013	Subsidieverzoek wordt jaarlijks ingediend, beoordeeld en vastgesteld.
7.1	Bureau Integriteitsbevoordering Openbare Sector (BIOS)	1.015	1.125	1.110	1.110	1.110	1.110	1.110	1	-	Nrb	2015	
7.1	Expertgroep klokkenluiders	850	975	465	425	-	-	-	1	-	Op basis van jaarlijkse verantwoording.	2015	
7.1	Stichting M (Meld misdaad anoniem)	26	38	30	30	30	30	30	1	-	2013		Subsidieverzoek wordt jaarlijks ingediend, beoordeeld en vastgesteld.
12	Stichting Koninklijk Paleis te Amsterdam	181	178	177	173	173	173	173	1	-	2015	2017	
		32.719	39.417	30.842	30.604	29.599	29.592	29.599	65				

¹ Deze subsidies zijn incidenteel van aard en hebben hun grondslag niet in een regulier maar in het kaderbesluit BZK subsidies. Derhalve is er geen link naar een regeling.

6.7 Afkortingen

A&O-fonds	Arbeidsmarkt- en opleidingenfonds
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
AMVB	Algemene Maatregel van Bestuur
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWIR	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
AZ	Algemene Zaken
BD	Belastingdienst
BES	Bonaire, Sint Eustatius, Saba
BEW	Bevorderen Eigen Woningbezit
BIOS	Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector
BPR	Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten
BRP	Basisregistratie Personen
BSN	Burger Service Nummer
BVO	Bruto vloer oppervlakte
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BZ	Buitenlandse Zaken
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAVK	Commissie Advies- en Verwijspunt Klokkenluiden
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CFV	Centraal Fonds voor de Volkhuysvesting
CIVD	Commissie voor de Inlichtingen -en Veiligheidsdiensten
COELO	Centrum voor onderzoek v/d Economie v/d Lagere Overheden
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CRM	Customer Relationship Management
DHC	Dienst Huurcommissie
DGOBR	Directoraat-generaal Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk
DigiD	Digitale identificatie
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DWR	Digitale Werkplek Rijk
EC O&P	Expertisecentrum Organisatie & Personeel
EGO	Energiebesparing Gebouwde Omgeving
EZ	Economische Zaken
eNIK	Elektronische Nederlandse IdentiteitsKaart
EU	Europese Unie
EUKN	European Urban Knowledge Network
FCIB	Functioneel Controleren, Inregelen en Beproeven
Fte	Fulltime-equivalent
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GBA-V	GBA-Verstrekingen
HR	Human Resource
HRM	Human Resources Management
IAR	Individuele arbeidsrelatie
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IDMI	Identiteitsmanagement en Immigratie
IdM	Identitymanagement
lenM	Infrastructuur en Milieu
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
ITK	Indicator Technische Kwaliteit
IPO	Interprovinciaal Overleg
KBA	Kosten en Baten Analyse
KING	Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten

De Bijlagen

KEI	Kennis, Expertise- en innovatiecentrum Stedelijke Vernieuwing
LBA	Landelijke Vereniging Antidiscrimatievoorzieningen
LFMO	Landelijk Facilitair Management Overleg
LTV	loan-to-value
mGBA	Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie
NICIS	Netherlands Institute for City Innovation Studies
Nirov	Nederlands instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting
NMa	Nederlandse Mededingingsautoriteit
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma
JBZ Raad	Raad voor Justitie en Binnenlandse Zaken
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGS	Oorlogsgravenstichting
OGP	Open Government Partnership
OPTA	Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit
OTP	Overheid Transactie Poort
PIVA	Personeelsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba
PKI	Public Key Infrastructure
POMO	Personeelsontwikkeling en Mobiliteitsonderzoek
PPS	Publiek Private Samenwerking
Rgd	Rijksgebouwendienst
RNI	Register Niet-Ingezetenen
RWS	Rijkswaterstaat
RWT	Rechtspersoon wettelijke taak
SBR	Standard Business Reporting
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SEV	Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting
SSC-ICT	Shared Service Centrum-ICT
SSO	Shared Services Organisatie
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVO	Stichting Verdeling Overheidsbijdragen
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UvW	Unie van Waterschappen
VGB	Verklaring van geen bezwaar
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPT	Veiligheid Publieke Taak
VSO	Verbond Sectorwerkgevers Overheidspersoneel
VUT	Vervroegde Uittreding
VWN	Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
Wiv	Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan

6.8 Trefwoorden

Additionele taakstelling 38, 46
Afschrijvingskosten 45
Agressie en geweld 31, 34, 35, 65, 74, 75
Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) 22, 36
Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers 31
Ambtenarenwet 31
Anbo 63, 65
Arbeidsmarkt 10, 32, 34, 96, 97
Arbeidsvoorwaarden 11, 31, 33, 35
Arbeidsvoorwaardenbeleid 31, 34
Asiel 84, 97
Basisregister 44, 47
Basisregistraties 9, 25, 28, 44, 45
Baten en lasten 45, 46, 47
Bedrijfsvoering Rijk 39, 97
Belastingdienst 15, 52, 60, 82, 97
Beleidssterreinen 40
Beslissingen 93
Bezuinigingen 60
Bijdrage SSO 36
BIOS 33, 96, 97
BSN 27, 44, 46, 47, 67, 97
CAVK 97
De Werkmaatschappij 4, 29, 37, 39
Dienstverlening 5, 7, 8, 9, 10, 13, 25, 28, 33, 60, 77
DigiD 9, 10, 25, 27, 28, 29, 58, 59, 77, 78, 92, 97
Digikoppeling 29
Digilevering 29
Digimelding 29
Doorlooptijd 44, 81
Efficiencyslag 81
E-overheid 25, 26, 28
E-overheidsvoorzieningen 9, 16, 26, 27, 28, 29, 51
Externe inhuur 36, 37, 45, 47
Financieringskasstroom 47
GBA 9, 15, 25, 26, 27, 30, 44, 45, 46, 47, 48, 52, 57, 67, 76, 77, 84, 91, 97, 98
GBA-netwerk 46, 47
Gemeentefonds 7, 17, 18, 69, 70
Gemeenten 4, 5, 6, 7, 8, 15, 17, 18, 20, 21, 28, 29, 34, 35, 47, 52, 57, 59, 60, 61, 68, 69, 70, 75, 76, 78, 79, 80, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 97, 98
Geweld 5, 10, 92
Grondwet 8, 17, 68, 73, 74, 80, 81
Implementatie NUP 26, 28
Indexcijfer 47
Informatiebeveiliging 9, 13, 28
Informatievoorziening 9, 44, 91, 98
Integriteit 5, 10, 12, 16, 31, 33, 57, 59, 66, 68, 96, 97
Intensiveringen 38
Investeringskasstroom 47
IOverheid 27
Justitie 35, 66, 70, 75, 79, 86, 98
Kasstroomoverzicht 47
Kenniscentrum Europa 20, 94

De Bijlagen

Kiesraad 17, 19, 20, 21, 36, 37, 39, 93
Kieswet 6, 17, 71, 72, 93
Klokkenluiders 10, 31, 75, 96
Leenfaciliteit 47
Levensloop 43
Logius 4, 26, 28, 29, 37, 39, 51, 52
MijnOverheid 28, 29, 30, 67
Moederdepartement 45, 46, 47
Naturalisatie 97
Nederlands Genootschap van Burgemeesters 33, 70, 74
Om 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 93, 94, 95, 96, 97, 98
Onderhoud 11, 20, 28, 31, 40, 90
Open data 28
Participatiebudget 90
Paspoort 9, 14, 44, 46, 47, 57, 61, 67, 76, 77
Paspoortwet 25, 76, 77
Personele kosten 45
Programma burgerschap 25, 29
Programma 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 19, 25, 26, 27, 30, 32, 34, 35, 37, 40, 44, 45, 49, 51, 52, 53, 58, 65, 75, 76, 77, 86, 88, 94, 98
Provincies 4, 5, 6, 7, 18, 21, 29, 34, 35, 38, 57, 58, 70, 71, 75, 79, 86, 87, 88, 90, 91
Randstad 71
Regeerakkoord 7, 11, 13, 17, 18, 23, 25, 31, 33, 38, 50, 54, 55, 59, 64, 68
Regeldruk 5, 7, 8, 16, 17, 25, 26, 27, 51, 52, 91
Reisdocumenten 1, 3, 4, 13, 14, 16, 26, 29, 30, 37, 39, 44, 45, 46, 47, 51, 52, 67, 97
Reisdocumentenketen 45
Rentelasten 45
Services 98
Standard Business Reporting 98
Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel 34
Taakstelling 4, 13, 14, 22, 23, 36, 37, 38, 46, 50, 51, 52, 53, 54, 55
Topinkomens 5, 11, 55, 64, 65
Veilige publieke taak 10
Veilige Publieke Taak 10, 14, 32, 34, 35, 52, 53, 65, 75, 95
Veiligheidsonderzoeken 22, 23, 24
Vereniging van Gemeentesecretarissen 29
Verkiezing 6, 7, 14, 17, 19, 20, 21, 49, 50, 51, 52, 70, 72, 80, 81, 93
Verkiezingsproces 20
Vluchtelingenwerk Nederland 98
VNG 7, 26, 28, 29, 30, 59, 64, 65, 66, 68, 83, 91, 98
VUT-fonds 1, 4, 43, 55